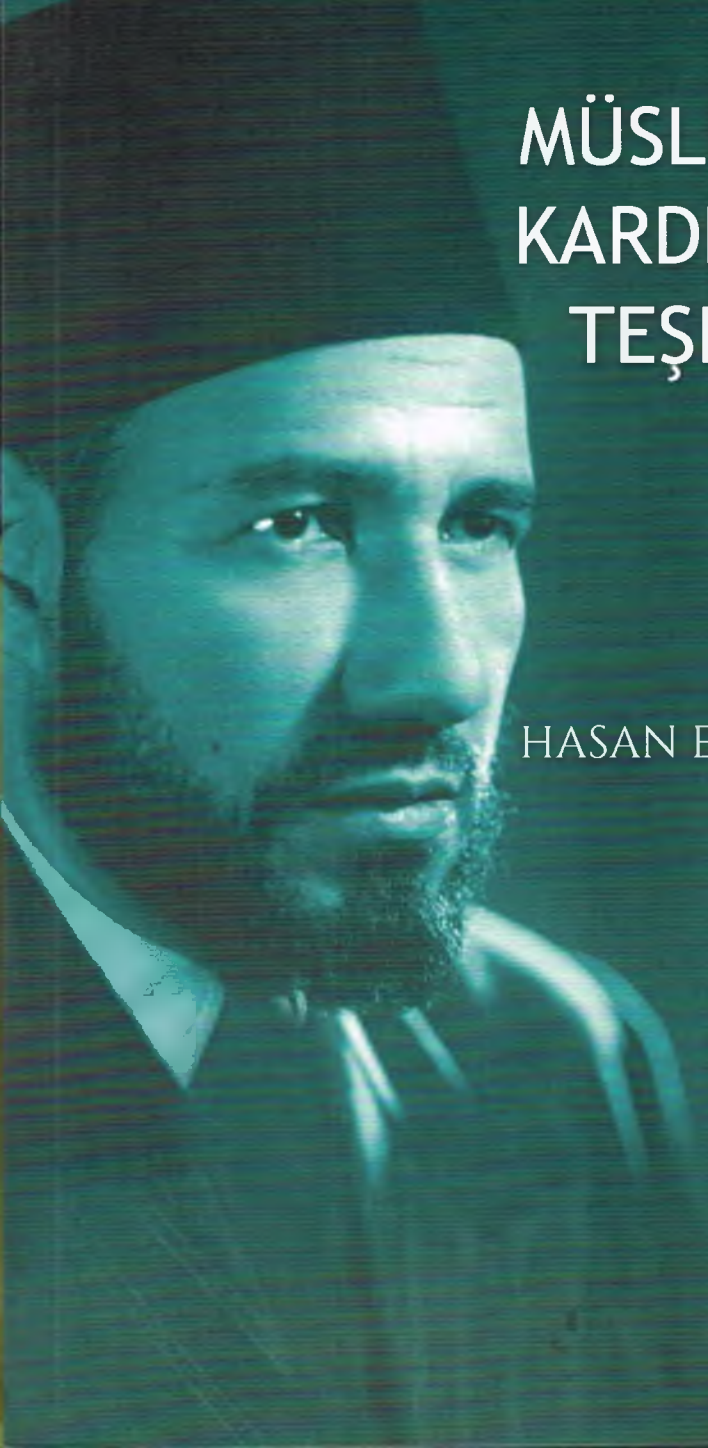
MÜSLÜMAN KARDEŞLER TEŞKİLATI

HASAN EL-BENNA

ÖZGÜ YAYINLARI

بسم الله الرحمن الرحيم

Özgü Yayınları

Yazarın Adı: **Hasan el-Benna**

Kitabın Adı: **Müslüman Kardeşler Teşkilatı**

Editör: **İsmail Kutlu Özalp**

Bilgisayar Uygulama: **Mustafa Yiğit**

Kapak Tasarım: **Yunus Karaaslan**

Baskı ve Cilt: Lord matbaası
İstanbul-topkapı tel: 0212 674 93 54

Sertifika no: 22858

© Özgü Yayınları, 2016

Özgü Yayıncılık ve Tanıtım Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.
Çatalçeşme Sok. Defne Han No: 27/18 Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel: (0212) 511 38 26 - (0212) 511 75 52
info@arkkitap. com
www. arkkitap. com

Hasan el-Benna

MÜSLÜMAN KARDEŞLER TEŞKİLATI

Tercüme
H. Hüseyin Yılmaz

Özgü Yayınları
2016

İÇİNDEKİLER

Önsöz 7
Daru'l-Ulum'da 10
İsmailiye'de 10
Kahire'de Büyüyen Çığ 13
Şehid Kutub'tan Şehid Benna'ya 18
Seyyid Kutub 19
Kahraman Baba'dan Şehit Oğluna 20

1. KISIM

Müslüman Kardeşlerin Gayesi 23
İhvan-ı Müslimîni Nasıl Kurduk 25
Müslüman Kardeşlerin İslam Anlayışı 30
İhvan-ı Müslimîn'in İdeali 38
Davamızın Özelliği 41
1- İhtilaf Bölgelerinden Uzakta Olmak: 41
2- Büyüklerin Gözünden Uzakta Olmak: 42
3- Partilerden Uzak Oluşumuz: 43
4- Tedrici İlerleme: 44
Çarpışma 48
Ne Zaman Harekete Geçeceğiz 51
1- Çalışma Sahasını Tercih Edişimiz 54
2- Gençlerin Davaya Sarılması 58
3- Davamızın Şehirde ve Köylerde Çabucak Yayılması 59

Müslüman Kardeşlerin Programı 64
İhvan'ın Kuvveti ve İhtilal 64
Müslüman Kardeşler ve İdare 68
Müslüman Kardeşler ve Mısır Anayasası 71
Müslüman Kardeşler ve Kanun 73
Müslüman Kardeşler ve Milli Birlik 74
Müslüman Kardeşler ve Hilafet 80
Müslüman Kardeşler ve Diğer Topluluklar 81
Müslüman Kardeşler ve İslamî Cemiyetler 81
Müslüman Kardeşler ve Gençlik Kuruluşları 82
Müslüman Kardeşler ve Partiler: 83
Müslüman Kardeşler ve Genç Mısırlılar Teşkilatı 86
Müslüman Kardeşler ve Dış Siyaset 88

II. KISIM

Dünle Bugün Arasında 96
Kur'an'ın Getirdiği Alemşumul Esaslar 97
İlk İslam Devleti 99
İslam Milletlerinin Çöküş Sebepleri 101
Yıkılışımızın Sebepleri 101
Siyasi Çatışma 104
Silkiniş 104
Avrupa'da Rönesans'ın Başlaması: 105
İçtimai Çatışma 109
İslam Ülkelerini İstila Eden Maddî Emperyalizm 112
Uyanış 115
Diriliş Dâvası 117
Bizim Umumi Hedeflerimiz 117
Hususi Hedeflerimiz 118

Yolumuzdaki Engeller 120
Kurtuluş Çaresi 122
Tavsiyeler 124
Vazifeleriniz 126

III. KISIM

Nura Doğru 128
Değişme Çağı 128
Yolların Ayrılış Noktasında 128
İdarecinin Sorumlulukları 130
İslam Yolunun Meziyetleri 131
Bugünkü Garp Medeniyeti 133
İslam ve Emel 136
İslam ve Milli Onur 138
İslam ve Askerî Güç 141
İslâm ve Umumi Sağlık 146
İslam ve İlim 148
İslam ve Güzel Huylar 151
İslam ve İktisâdi Nizam 153
İslam Azınlıkları Korur 155
Şark'ın Kalkınması Batı'nınkine Benzemez 157
Güç, Fakat Başarılı Bir Adım 159

ÖNSÖZ

"Ne çelik tabya ister, ne siner hasmından,
Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat iman?"

Mehmed Akif

Yirminci asır, fen ve tekniğin, ruhu, yani maddenin manayı ezdiği buhranlı bir çağdır. İleri milletlerin fakir ve geri milletleri inim inim inlettiği, zorba medeniyetlerin hükümran olduğu ruhsuz bir çağdır. Asırlardır ölüm uykusuna dalmış olan Şark, bomba ve top gürültüleri arasında uykusundan uyanır gibi oldu. Oldu ama bu bir uyanıştan ziyade bocalamaya benziyordu. Zira başında "Garplı" denen ruhsuz bir ejderha dikilmiş duruyordu. Garplı, önceleri müslümanları silah gücüyle yeneceğini sanmış, ama tecrübe edince müthiş bir hayal kırıklığına uğramıştı. Silah gücüyle alamadığı kaleyi içinden fethetme metodunu denedi... Ve muvaffak oldu.

İslam aleminde Garplılara/Batılılara karşı tepki gösterilmedi değil. İmanı tam idealist mücahitler, her türlü tehlikeyi göze alarak onlara karşı amansız bir mücadeleye giriştiler. Fakat baş vermeden dava kazanılacağa benzemiyordu. Eskiden beri hep böyle olma-

mış mıydı? Eski Yunanlılarda "İlahlar kurban istiyor" diye bir terane vardı. Bizim davamız da bağrı açık kurbanlar istiyordu. Nitekim canını, malını ve bütün varlığını bu davanın yüce idealleri için seve seve veren kurbanlarımız da çıktı.

Zaten başlangıcından beri bu davanın özü insan kanıyla yoğrulmamış mıydı?

Ammar'ların, Hamza'ların, Cafer'lerin, Ömer'lerin, Ali'lerin izinde yürüyen nice er kişiler kelle koltukta bu meydanda dövüşmediler mi?

İkinci Cihan Harbi'nden sonra kurduğu sistemlerle içten ölüm krizleri geçiren Batılı, zavallı insanların kanını ve vatanını sömürmekten çekiliyordu, ama yerini boş bırakacak değildi elbette. Çeyrek asırdan beri tasallut ettiği ülkelerde açtığı kolejleri vasıtasıyla yerini bırakacağı maymun iştahlı, taklitçi, sahte münevver tipi yaratıkları yetiştirmişti. Artık gönül hoşnutluğuyla yerini kendi ajanlarına bırakabilirdi.

Zavallı müslümanlar, sömürgecileri vatanlarından kovdukları gün zafer neşesi içinde bayram yapıyorlardı. Bilmiyorlardı ki asıl düşman, Batı'nın onların içlerinde bıraktığı çömezleriydi.

Büyük şehit Hasan-el-Benna, mavi Nil'in coşup coşup köpürdüğü, köpürdükçe aklaşıp kendisini ilahi nağmelerin lahûti sükûnetine bırakarak çağlayıp akan suların kurak çölü yeşil cennete çevirdiği kıvrak vadide dünyaya geldi (Mahmudiye, 1906). İlmiyle amil, faziletli bir zat olan babası Abdurrahman el-Benna yeni

doğan yavrusunu her şeyden önce ideal bir İslam terbiyesiyle yetiştirmek için ne gerekiyorsa yaptı. Daha küçük yaştayken onun benliğine engin cihad ruhunu yerleştirdi. Sekiz yaşlarında Reşadiye din okuluna başladı. Burada bilhassa ahlakiyat hocası Muhammed Zehra'nın tesiri altında kalmıştı. İdealinin ikinci basamağındaki müessir halkayı şüphesiz ki ahlakiyat hocası teşkil etmektedir. Oniki yaşlarında İdadiye'ye başladı. İdealist baba, ilim ve sanatı mezcetmeyi an'ane haline getiren eski şark adetlerinin aşinası olduğundan zeki yavrusunun da o asil terbiyeyle yetişmesini arzu ediyordu. Mektepten sonra da saatçi ustasına gönderiyordu. Küçük Benna'nın daha o günlerde müthiş bir Kur'an aşkı vardı. Her sahah erkenden kalkıyor, sabah namazını gönül huzuruyla kılıyor ve kendisini ilahî kelamın ebedî sükûnetine bırakıyordu. Saba yelinin ruhlara rehavet veren esintisiyle, Kur'an'ın lahûti nağmelerini mezcederek istikbal için kendini hazırlıyordu. İmanlı baba, oğlunu; başında temiz sarığı, omuzunda mübarek cübbesi bulunan ideal bir din adamı olarak görmek istiyordu.

Reşadiye'de okuyan küçük Hasan'ın dirayetini arkadaşları da hissetmiş olacaklar ki onu başkan seçmişlerdi. Fakat o, daha o yaşlarda büyük idealler peşindeydi. İmanlı birkaç arkadaşıyla "Men-i Muharremat /Haram Şeyleri Yasaklama Cemiyeti"ni kurmuşlardı.

Hasan-el-Benna, Reşadiye'den sonra Dimenhur İlk Öğretmen Okulu'na girdi. Yeni ondördüne basmış olan Benna'da, henüz çocuk olmasına rağmen tasav-

vufun ruhlara bahşettiği engin safhaya ulaşma arzusu günbegün fazlalaşıyordu. Nihayet her şeyden el etek çekerek kendini tevhidin derinliklerine salıverdi. Fakat yine de mücahededen vazgeçmedi. Hareketli bazı gençlik teşekkülleriyle münasebeti sürüyordu.

DARU'L-ULÛM'DA

17 yaşlarında Öğretmen Okulu'nu bitirdi, Kahire'de Daru'l-Ulûm'a girdi. Sınıfını hep iftiharla geçiyordu. Üstün başarısından dolayı okul idaresi ona ayda bir Cüneyh mükafat veriyordu.

Kahire'de birçok vaazlarda bulunmuştu ama camiye gelenlerin daha çok kalıplaşmış kişiler olduğuna kanaat getirmişti.

İSMAİLİYE'DE

1927 yılında pekiyi dereceyle Daru'l-Ulûm'dan mezun oldu. Tayini İsmailiye'ye çıkmıştı. Burası daha çok İngilizlerin yaşadığı bir kasabaydı. Hasan el-Benna bir taraftan ders okuturken diğer taraftan da kahvelerde halka çeşitli konularda konferanslar veriyordu. Artık kahveler kumarhane olmaktan çıkmış, kütüphane halini almıştı. Kendisi o günkü İsmailiye'yi şöyle anlatır.

"İsmailiye'nin o zamanlar yürekler parçalayıcı bir hali vardı. O günkü durumu görüp de hüngür hüngür ağlamamanın imkanı yoktu. Batı tarafında İngiliz karargahı, doğu tarafında Süveyş kanalı idarecilerinin çocukları için açılmış bulunan Hıristiyan okulu. Bu

okula Mısırlıların çocuğu giremezdi. Sanki biz kendi öz vatanımızda köleydik. İngilizler memleketin bütün gelirini kendi ellerine geçirmişlerdi. Devletin bütün kurumları İngiliz sömürgecilerinin kuklası hükmündeydi. En güzel binalarda onlar oturur, en güzel yemekleri onlar yerdi. Her yerde İngilizce konuşulurdu. Burası sanki bir Frenk memleketiydi. Şehrin geniş caddelerinden birinin adı "Cami caddesi"ydi, ama caddenin alnına asılan levha beni beynimden vurulmuşa döndürmüştü. "Rue de la Mosque." Bu da ne demekti? Şarkın en büyük kumandanı Salahaddin-i Eyyubî'nin vatanında Richard'ın çocuklarının işi neydi? Sanki bu, hilalin alnına takılmış bir haçtı. Ey ülkeler fatihi ulu hakan! Bir uyansan da bedbaht neslinin hal-i perişanını görsen. Yüzümüze tükürürdün. Doğrusu bu manzara içerisinde yaşamaktansa ölümü çok arzuluyordum."

Nihayet büyük hareket ve aksiyon adamı şehid Hasan el-Benna, Zilkade 1347 (Ocak 1928) yılında bağrı yanık birkaç arkadaşıyla İhvan-ı Müslimîn Cemiyetini kurdu. Benna, İhvan-ı Müslimîn (Müslüman Kardeşler) Cemiyetinin ilk kuruluşunu şöyle anlatır: "Zilkade ayının sıcak bir sabahı, bağrı yanık, gönlü iman nuruyla dolu altı arkadaş yanıma gelmişti. Hepsinin de gözünde ümit ve azim ışıkları parıldıyordu. İçten gelen hafif ve boğuk bir sesle şöyle demişlerdi: "Peki ne yapalım, bu iş ağlamakla, söylemekle bitmiyor. Ne yapmamız gerekiyorsa öyle yapalım. Gerekirse canımızı, malımızı, her şeyimizi feda

edelim bu yolda. Sen bize önder ol, biz de senin yolunda yürüyelim. Programımızı çiz, yolumuzu göster, biz de ona göre hareket edelim.' Bunlar konuşurken gözlerim yaşarmıştı. Anlaştık. Allah'ın yüce kitabı üzerine yemin ettik. Biz artık bu davanın kulu, kölesiydik. Bütün gücümüzle çalışacaktık. İçimizden birisi, 'Adımız ne olacak? Cemiyet halinde mi çalışacağız?' dedi. 'Bizim esas gayemiz İslam'dır, o yola gitmek için her ne metod varsa deneyeceğiz. Daha çok birlik ve kardeşliğe ehemmiyet vereceğiz. O halde adımız Müslüman Kardeşler olsun.' dedim."

Böylece Kahire'de gizli fakat güçlü bir İslam Cemiyeti kurulmuştu. Başkan olarak Hasan el-Benna'yı seçmişlerdi. İlk olarak dağıttıkları beyannamede Hasan el-Benna şöyle diyordu: "Bu tüyler ürpertici, buhranlı devrede sesimizin en son perdesine kadar haykırıyoruz! Yavaş ama öldürücü kasırgalardan daha kuvvetli, mütevazı ama sarp kayalardan daha yüce, mahdut ama yeryüzünün bulutlarından daha geniş, bütün şahsî ve mücerret arzulardan uzak, Allah'ın azametine ve vahyine dayalı gayemizi ilan ediyoruz. Bütün samimi ve gönülden inanmış müslümanları safımıza çağırıyoruz. Âhiret hayatının mutluluğunu isteyenler gelsin!..."

Artık cemiyet bir çığ gibi büyüyordu. Hemen Portsaid, Süveyş, Ebusuveyr, Bahr-ı sağir gibi yakın vilayetlerde teşkilat kuruldu. Bu gittikçe büyüyen çığın önünde her şey devrilmeye mahkûmdu. İmanlı ve cemiyete bağlı ihvanlardan gördüğü alakadan dolayı

İhvan-ı Müslimîn, Kahire'ye taşınmak mecburiyetinde kaldı.

KAHİRE'DE BÜYÜYEN ÇIĞ

1932 senesinde koca bir gençlik seli teşkilata katılıyor. İman menbaına susamış binlerce gönül, İhvan kervanına giriyor. Kendi seslerini duyurabilmek için önce günlük siyasî bir gazete çıkardılar. Buna ilaveten bir de haftalık *Nezir* isimli bir dergi yayınlandı. Yüksek tiraja sahip olan derginin başyazılarını Hasan el-Benna yazıyordu. İlk yazısında şöyle diyordu: "Umumi bir davadan hususi bir davaya geçiyoruz. Bu, kavliyattan fiiliyata, yani laf sahasından tatbikat sahasına geçiş... Başbakana, bakanlara, parti mensuplarına ve bütün devlet erkanına sesleniyoruz! Geliniz, İslam saflarına katılınız... Hiç tereddüt etmeden İslam programını tatbik etmeye yönelelim. Durum gayet vahim, ayrılığa, didişmeye, çekişmeye vaktimiz yok. Bu kervana katılan herkesi destekleyeceğiz. Eğer karşımıza çıkarsanız bilmiş olunuz ki, İslam dışı bütün parti ve cemiyetlere harp ilan ediyoruz... İslam'ı desteklemeyen her şeye kayıtsız şartsız düşmanız! İslam'ın düşmanları karşılarında her hal ve şartta bizi bulacaklardır! Gönülleri en iyi fethedense şüphesiz ki Allah'tır!.."

"Ey ihvanlar! Büyük bir enerjiyle başladığımız bu yeni merhalede bilmeyen birçok kimse bize düşman olabilir. Zaten hakikate uyanların dostu ve düşmanı gayet çoktur. Ama onların düşmanlığından dolayı yo-

lumuzdan zerre kadar dönmeyeceğiz. Siyaset, hakiki manasıyla İslam'dan ayrı bir şey değildir. Zaten İslam bir devlet dinidir. O ne zaman sosyal hayattan uzaklaştırılmışsa aktifliğini kaybetmiştir. Bu din yalnız ahiret düzeni değil aynı zamanda en ideal dünya nizamıdır. Onda Hıristiyanlıkta olduğu gibi 'Kayser'in hakkını Kayser'e, Allah'ınkini de Allah'a ver' gibi bir tekerleme yoktur. İslam'da her şey doğrudan Allah'a mahsustur. Ve dolayısıyla Kayser de... Biz siyasî hayata atılmakla Hz. Muhammed Mustafa yolundaki ikinci hamlemizi gerçekleştirmiş oluyoruz!"

1939 yılında İkinci Cihan Harbi ilan edilmişti. Her yerde bir savaş havası esiyordu. İngilizlerin elinde bir kukla olan Mısır hükümeti idarecilerini korkunç bir telaş aldı. İhvan-ı Müslimîn teşkilatı her yerde çığ gibi gelişiyordu. Teşkilatın gönüllü fedaileri, gizli silahları pek çoktu. Üstelik Hasan el-Benna, binlerce kişinin katıldığı açık hava mitinglerinde hükümete sert bir şekilde çatıyordu. Şahsî menfaatları için vatan ve milletini her türlü felakete sürükleyecek bir tıynette olan Kral Faruk, Hollywood züppelerine parmak ısırtacak şekilde zamparalıkla sayfiye yerlerinde fahişelerle eğlenip gününü gün etmekle geçiriyordu. Politika cambazları da milleti türlü dalaverelerle uyutuyorlardı. Tabiî ki Hasan el-Benna gibi büyük aksiyoncu vatan fedaisinin hareketleri onları ürkütecekti. Onu çeşitli dalaverelerle ortadan kaldırmak, menfaatları icabıydı. Her alçak politikacının elinde muhalifini yıpratacak bir silah mutlaka bulunur. Ya "devlet nizamını devir-

mek istedi," ya da "anayasayı çiğnedi" deyip asil vatan evlatlarına binbir türlü eziyeti reva görür. Benna'ya da aynı ithamlar yapıldı. "Gerici" dendi, "milleti bölüyor" dendi, "demokrasi düşmanı" dendi. Fakat o bunlara aldırmadı, azminden hiç dönmedi. Onlara karşı yazdığı bir yazısında şöyle diyordu: "Aslında anayasayı çiğnemek diye bir şey yoktur. Bu bizi frenlemek için kurulmuş bir tuzaktan başka bir şey değildir. Ortada anayasayı çiğneyen biri varsa o da şüphesiz ki bugünkü devlet idarecileridir. Yüzde doksanı müslüman olan bu asil ülkede Garbın çürük prensiplerini zorla tatbik edenler kimlerdir? Ahlakımızı, namusumuzu, şeref ve haysiyetimizi bu hale düşürenler kimlerdir? Fertleri inim inim inletenler, seçimlerde dolandırıcılık yapanlar, hürriyetleri kısıtlayanlar anayasayı çiğnemiş olmuyorlar da, şüheda yurdu aziz vatanı yabancı ellerden kurtarmak için gece gündüz çırpınan vatan evlatları mı anayasayı çiğnemiş oluyor? Bizim karşımıza dikilmek isteyenler bilmiş olsunlar ki, biz bu davaya baş koymuşuz... Her şeyimiz onun uğruna feda olsun. Allah'ın indirdiği ayetlerle hükmetmeyenlerse kafirlerin ta kendileridir."

Şehadet, mü'minin arzuladığı en güzel şeydir. Yıllar boyu ecdadının gazalardaki kahramanlık menkıbeleriyle büyüyenler, gözlerini annelerinin şehit erkeklerine okudukları yanık nağmelerle açanlar elbetteki şehitliğin en yüce mertebe olduğuna inanacaklardır.

1948 yılı Şubat ayının 12. günü, büyük imam Benna, binlerce insana karşı ateşli bir hitabe irad edi-

yor, imanından aldığı konuşma kudretiyle binlerce insanı peşine çekebiliyordu. Fakat İngiliz uşağı vatan hainlerinin kiraladığa alçak bir el ona iki defa ateş etti. Zalim kurşunlar büyük imamın mübarek cesedini yerlere yığmıştı. Ruhu artık ötelerin ötesine, ta cennet-i ala'daki yüce makamına bir kuş gibi uçmuştu.

Allah'ın rahmeti onunla olsun.

Hasan el-Benna gitti. Amma onun yerine milyonlarca Benna yetişti. Bu dava söndü mü? Hayır. Şehitlerin kanıyla daha fazla gelişerek alçakların beynine tokmak gibi indi. Ondan sonra reisliğe büyük hukukçu ve alim Abdulkadir Udeh geçti. Kervan gitgide büyüyordu. Dünyaca tanınmış dehaya malik alimleri de topladılar.

Kral Faruk devrildi ama ufak bir metod yanlışlığından dolayı General Necib'in saflığından faydalanan daha namussuz birisi iktidara geçti. 1954 yılında İkinci Firavun Nasır, İhvan-ı Müslimîn'den sekiz kişiyi idam ettirdi. 1966 yılı Ağustosunda 60 bin ihvanı engizisyon mahkemelerine taş çıkarttıracak bir şekilde zindanlarda inim inim inletti. Ve İslam aleminin ender yetişen alimlerinden biri olan, otuz ciltlik (Türkçeye 16 cilt olarak çevrilmiştir) Kur'an tefsirinin yazarı, büyük mücahit Seyyid Kutub ve arkadaşlarını melunca idam ettirdi.

Evet, şehidin mirası zaferdir. Tarihte insan kanıyla yoğrulmayan bir zafere rastlanmış mıdır? Bu davanın büyük şehitleri! Siz yerinizde rahatça uyuyun.

İslam aleminde sizi takip eden ve çığ gibi büyüyen bir gençlik yetişiyor... Allah'ın rahmeti sizin, muvaffakıyeti de onların üzerine olsun...

İşte muhterem okuyucular! Elinizde bulunan kitap son birkaç yıl içinde hakkında pek çok laf edilmesine rağmen ne sağ ne sol cephe tarafından iyice bilinmeyen bir teşkilatın gerçek yönünü, bizzat teşkilatın kurucusunun kaleminden sunmaktadır. Bu mevzuda yerli ve yabancı basında bir yığın makale ve yazı neşredildi. Lehte ve aleyhte sözler söylendi. Biz, meselenin daha objektif şekilde Türk efkar-ı umumiyesine aktarılmasından başka hiçbir hedef gütmüyoruz. Meseleleri başkalarının ifadesine göre değil de, bizatihi içinde yaşayan veya gören kimselerin söyleyişine göre değerlendirmek şüphesiz ki en mantıklı değerlendirme şeklidir.

Biz bu tercümeyle, lehte de, aleyhte de hiçbir hüküm yürütmeden, İslam aleminde çeşitli sahalarda büyük tesirler icra eden bir teşkilatın hakiki vechesini ortaya koyduğumuzu düşünüyoruz. Bundan sonra inşaallah Hasan el-Benna'nın diğer risalelerini de aynı şekilde yayınlamaya çalışacağız.

Hak yolunda olanlara selam olsun!

ŞEHİD KUTUB'TAN ŞEHİD BENNA'YA

İbretamiz tesadüfler bazen ilahî takdirin bir eseri olarak kitapta kayıtlıymış gibi tecelli ediyor. Hasan el-Benna. Onun "Benna" soyadını alması mücerret bir tesadüfün eseri... Fakat... Kim ona tesadüf diyebilir?... Meydanda inkarı imkansız bir gerçek var. Bu adam büyük bir "Benna"dır. Hem de dahi bir benna (bina eden, yapan).

İslam davasını kalpten yanarak savunan birçok kimse çıktı. Fakat yapıcılık ayrı, savunmak ayrı bir şeydir. Elbette ki her müdafaacı yapıcı olamaz, her yapıcı da bunun gibi üstün bir dehaya sahip olamaz.

Hasan el-Benna rahmet-i Rahman'a kavuştu. Kavuştu ama binanın da temelini attı. Onun Allah'a yönelişi, şehit oluşu, yapılacak binanın başlangıcı oldu. Temel kazma, bina yükseltme, çatı çatma merhalesi... Binlerce, yüz binlerce hitabe, milyonlarca kitap bir damlacık şehit kanının gönüllerde yakacağı ateşi yakamazdı...

Dilimizden çıkan her kelime, mumdan bir gelin misalidir. Onun uğruna öldüğümüz an o yeniden canlanıp hayata başlar. Alçaklar binayı yıkmak için üstüne ateş püskürttüklerinde iş işten geçmişti. Hasan el-Benna'nın yaptığı bina büyümüş, gelişmiş, gönül-

lerde yaşayan bir fikir haline gelmişti. Artık onu ateş ve demir yıkamazdı.

Zaman zaman bir kısım insanların ruhlarında birtakım fikirler uyanır. Her defasında, ya fikir sahibi ulu ağaçtan kuru yaprakların dökülüşü gibi dökülüp yok olur veya o fikir kendiliğinden sönüp bir müddet sonra kaybolur. Bazen düşmanlar ulu ağacın bir dalına sarılırlar, temelinin çok sağlam olduğunu sanırlar ama dalı çektiklerinde ağaç da köküyle birlikte gelir. Ve o ulu ağaç kuruyarak kütük halini alır.

Ama Hasan el-Benna'nınki böyle değil. Ancak dahi insanların binası sahibinden sonra ebediyen yaşar. Onun yaptığı bina, geçmişte olduğu gibi bugün de çeşitli saldırılarla karşı karşıyadır. Fakat temel oldukça derindir. O artık gönüllerin inancı, tarihin sembolü, geleceğin temeli, hayatın doktrinidir. Bütün bunların arkasında da yenilemeyen ilahî bir irade, unutulamayan bir şehit kanı vardır.

Bu temiz kanın davası henüz halledilmiş değildir. O konuda bir laf etmiyoruz. Farzedelim ki adaletin pençesi suçluların omzuna geçsin. Suçluların kellesi onunkine karşılık kaç para eder? Dökülen o temiz kana karşılık onların pis kanı neye yarar? O kirli devrin başları bir araya gelse mübarek şehidin ayağının tozu bile olamaz. Hatta o başların hepsi kesilse bile menhus devrin temsilcilerinden intikam alındı denemez. Kaldı ki birkaç adi baş... İçlerinde de en büyüğü o küçük albayınkidir...

Seyyid Kutub

KAHRAMAN BABA'DAN ŞEHİT OĞLUNA

Oğlum, Allah'ın yalnız mü'minlere verdiği şehitlik mertebesine yükseldi. Biz de efendimizin dediğini diyelim:

Enes bin Malik, Peygamber Efendimizin mübarek yavruları İbrahim'in ölümünü şöyle anlatır:

"Peygamberimizin nur yuvası gözlerinden yaş taneleri şakaklarına doğru inmeye başladı. Ve şöyle buyurdu: *"Göz yaşarır, gönül üzülür. Biz ancak Rabbimizin razı olacağını söyleriz. Vallahi ey İbrahim, biz sana üzülüyoruz."*

Yavrum, şu anda sen iki halinle gözlerimin önünde beliriyor gibisin. Birincisinde, henüz altı aylık bebektin. Annenin şefkat dolu bağrında şu fani dünyanın çirkeflerinden asûde derin bir uykuya dalmıştın. İşten gece yarısı eve dönmüştüm. Işığı yaktığımda kalpleri ürperten şu manzarayla karşılaşmıştım. Simsiyah bir yılan yanında çöreklenmişti. Zehir menbaı başını başının yanına koymuştu. Aranızda gözle fark edilecek boşluk yoktu. Kalbim dik dik atmaya başlamıştı. Hemen diz çöktüm. Rabbime kollarımı açarak yalvardım. Gönlümden bütün masivanın izlerini silip sükûnetle yavaş yavaş dua okumaya başladım. Ben

henüz duamı bitirmemiştim ki yılan kendiliğinden sağılarak geldiği yere doğru ilahî bir emirle yürüdü gitti. Ve alemlerin Rabbi, işte seni sonraları ulaşacağın bir mukadderat için o gün ölümden böylece kurtarmıştı.

İkincisinde, seni geceleyin kanlar akarak omuzlamıştım. Orman yılanlarının vermediği eziyeti sana insan denen yılanlar, cesedini delik deşik ederek verdiler. Demek bütün bunlar önceden tesbit edilen ilahî bir takdirin eseriymiş. Bütün bunların muhatabı senmişsin. Vurulduğun gün sevimli yüzünü görmek için beyaz örtüyü açıyorum. Altında senin nurlu çehreni, şehadetin verdiği manevî güzelliği tatlı tatlı seyre dalıyorum. *"Göz yaşarır, gönül üzülür. Biz ise ancak Rabbimizin razı olacağını deriz."* **"Biz Allah'tanız, yine O'na döneceğiz."** (Bakara, 156)

Oğlum, yaşlı gözlerle seni yıkıyor, kefenliyorum. Ve yalnız, ben, senin namazını kılıyorum. Cenazenin peşinde, ölgün adımlarla yarı canımı ben, yarı canım beni taşıyor. *"Bütün halimi Allah'a bırakıyorum. Muhakkak ki Allah kullarını sever."* Sense yavrucuğum, her secdende arzuladığın şehadet mertebesine ulaştın. Ne mutlu sana...

İmam-ı Buhari, Enes'ten rivayetle şöyle bir hadis anlatır: Peygamberimiz buyurdu ki: *"Cennete giren hiç kimse dünyaya dönmeyi istemez. Ama şehitler tekrar dünyaya dönüp defalarca Allah yolunda ölmeyi arzularlar. Zira onar şehadetin ne kadar zevkli bir şey olduğunu bilirler."*

Ey yüce Allah'ım! Sen onun menzilini mükerrem, mertebesini yüce kıl... Onun nurundan bizi uzak etme. Onu ve bizi bağışla. Arzu ettiği Resul-i kibriyaya komşu kıl...

"Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse işte onlar Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle, iyi kimselerle beraberdirler. Onlar ne iyi arkadaştırlar." (Nisa, 69)

Ey oğlumu tanıyıp da onun güttüğü davanın adamı olanlar! Size sesleniyorum! Onun yolunda berdevam olmanız, onun mensubu olduğu davaya kul olmanız, Allah'ın kopmaz ipi olan İslam'a sarılmanız, halis ve saf bir niyetle o yolda çalışmanız, işte oğlumun sizlerden arzuladığı budur... Ancak bu şekilde onun hatırasını taziz etmiş olursunuz.

Sizlere tek tavsiyem, rahmet-i Rahman'a kavuşan oğlumun yolunu takip etmenizdir. Allah'tan başka kimseden korkmayın. Mükafatınızı yalnız O'ndan dileyin... Ve kimseye gönlünüzde kin beslemeyin. **"Allah'a davet eden, iyi amellerde bulunan ve -Şüphesiz ki ben müslümanlardanım- diyen kimseden daha doğru sözlü kimdir?"** (Fussilet, 33)

A. Abdurrahman el-Benna

I. KISIM

MÜSLÜMAN KARDEŞLERİN GAYESİ

Ey kardeşler!

Ben az konuşup çok çalışmamızı, yaptığımız faaliyetleri İhvan'a mal etmemizi daha çok temenni ediyordum. Gelecekte atacağımız adımlarımızın geçmişle irtibatlı olarak sükûnet içinde, fazla konuşmayarak yürümesini arzu ediyordum. Bitmeyen ebedî cihadımızda idealimizi merhale merhale son basamağına kadar götürüp bundan kendimize pay ayırmamayı istiyordum.

Fakat bunu siz istediniz. Böyle bir toplantı ile, ilerleyen davamızın yıl dönümünü tes'id etmeyi siz arzuladınız. O yüzden bu toplantıyı tertip eden kardeşlerime huzurunuzda teşekkür ederim. Bu güzel toplantıyı değerlendirmede, programımızı sunmada, çalışma metodumuzu anlatmada, yolumuzun merhalelerini açıklamada, müphem halde olan fikirleri beyan ederek gaye ve metodumuzu belirtmede, yanlış görüşleri tashih edip bilinmeyerek atılan adımları belli etmede, kaybettiğimiz halkaları tamamlamada bir mahzur görmüyorum. Halkın hiç şüphe ve eksik kalmadan İhvan-ı Müslimîn'in gayesinin ne olduğunu, davamızın hakikatini bilmesine bir mani yoktur.

Evet, bunlarda bir mahzur olmadığı gibi şimdi size sunacağımız dava ve metodumuzu okuyanların bu mevzudaki görüşlerini bize iletmelerinde de bir beis yoktur. Biz takdim edilen görüşlerden faydalanarak; atacağımız adımı, gayemize giderken karşılaştığımız engelleri ona göre ayarlar, istişare ederek hak yolunda yürürüz. Zira *"Din Allah, Resulü, Kitabı ve bütün müslüman ümmeti için nasihattir."*

Ey kardeşlerim! Sizin bu coşkun tezahüratınızdan ve benim aciz şahsıma gösterdiğiniz tavırdan dolayı ne kadar saadet içerisinde olduğumu anlatamam. Sizinle buluşmaktan duyduğum sevinç ve ferahlılığı ve bu toplantıdan elde ettiğim huzuru anlatmağa kelime bulamıyorum. Allah'ın yardımı üstünüze olsun.

Evet, ben bu coşkun sevgiden ve bu toplantının havasını kaplayan feyizden kendimi alarak bir şeyler anlatacak durumda değilim. Burada her şey derin bir sevgi, sağlam bir irtibat, sadıkane kardeşlik ve kardeşane yardımlaşma içinde yürüyor.

Allah hepimizin sevdiği ve razı olduğu hayırlı yolda cümlemizi muvaffak kılsın.

İHVAN-I MÜSLİMÎN'İ NASIL KURDUK?

Aziz kardeşlerim!

Bütün insanların hararetle aradıkları saadet ancak kendi içlerinde ve benliklerinden coşabilir. Yoksa dışarıdan saadet getirilip de kalplerine akıtılmaz. Bedbahtlık da böyle. İnsanoğlunun ürktüğü ve kaçtığı, hiç kimsenin yanına yaklaştırmadığı o haslet insanın içinden ve gönlünden coşup gelir. Kur'an-ı Kerim'de aynı manayı ifade eden ve teyid eden hükümler pek çoktur ki, birisi şudur: **"Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez."** (Rad, 11) İctimai felsefe konusunda bir Arap şairinin şu sözünden daha derin bir kelam yok gibi:

"Hiçbir ülke kendi sahiplerine daralmaz,
Ancak insanların ahlakı daraltır ülkeleri."

Buna inandığım gibi şuna da kesin bir şekilde inanıyorum ki, bugün insanlığı saadete götürecek, pratik ve açık şekilde bu saadeti insanoğlunun hayatında devam ettirebilecek nizam ve prensibi ihtiva eden İslam'dan başka hiçbir sistem yoktur. İslam'ın prensipleri insan tabiatına en uygun, cemiyetin pra-

tik hayatına en muvafık şekildedir. Biz burada bu prensipleri tafsilatlı olarak anlatacak değiliz. Bu sistemin insanlığı mutluluğa eriştirecek yegane nizam olduğunu kabul eden Avrupalı bilginlerin fikirlerini toplasanız bir kitap tutar. Bizim mevzumuz şimdi o değildir. Ben çocukluğumdan beri kendimi bir tek gayeye vakfettim. O da İslam'ın hakikatini amelî şekilde insanlara öğretmektir. O yüzden İhvan-ı Müslimîn'in ideali sadece İslam'dır. Gaye ve metodunda İslam'dan başka hiçbir şey yoktur.

Daha önce İhvan-ı Müslimîn hayali hep zihnimi meşgul etmişti, kendi kendime ileride yapılacak şeyleri düşünüyor ve düşündükçe de yepyeni bir hızla bunların bir gün mutlaka hakikat olacağını kabul ediyordum. Çok kere beraberimde bulunan arkadaşlara bu fikirlerimi açtım.

Mısır'da ve diğer İslam ülkelerinde meydana gelen hadiseler beni daha da alevlendirdi, kalbimdeki merhamet duygularını daha da arttırdı. Ciddi bir çalışmanın, düşündükten sonra harekete geçmenin, tedristen sonra tesisin şart olduğunu gördüm. Sözü daha fazla uzatmak istemiyorum, işte bu yığınlarca çalışmanın ve imanlı kardeşlerimizin mücahidane faaliyetlerinin eserlerini şu anda görüyoruz. Memleketin ileri gelen kimselerine durumun gayet kritik olduğunu, çalışmanın ve ileriye doğru adım atmanın şart olduğunu içi yanan bir insan olarak anlattığım zaman bazen teşvik gördüm, bazen de hayal kırıklığına uğradım. Bu sahada beni en çok teşvik eden ve pratik olarak çalışma

metodumuzda bize yardım eden Ahmed Timur Paşa'yı hürmetle yâdediyor, kendisine Allah'tan rahmet diliyorum. Allah yerini cennet eylesin, ne zaman yanına gittimse daima bana destek oldu, bendeki gayreti harekete geçirdi, milletin durumunu anlatarak içimi döktüğüm zaman bana akıl verdi, yardım etti. Allah mükâfatını ziyade eylesin.

Daha sonra fikirlerimi, talebeliğimde ve hayatım boyu tanıdığım diğer dostlarıma, kardeşlerime anlattım. Bugün çalışmanın şart olduğunu, hiç durmamamız gerektiğini söyledim. O kardeşlerimde büyük istidat gördüm, bunlar arasında bilhassa benimle birlikte hemfikir olan, süratle hareket etmemiz gerektiğini, vaktin geçmek üzere olduğunu ve mutlaka bir an önce birleşerek çalışmamız gerektiğini söyleyenler arasında şu isimleri zikretmeyi uygun buluyorum. Ahmed Sükkeri, merhum Şeyh Hamid Askeriyye ve muhterem kardeşimiz Ahmed Abdülhamid Efendi.

Hepimiz de va'detmiştik. Hepimiz de bu milleti doğruca İslam'a döndürmek için çalışmaya söz vermiştik. Hepimiz de bu gaye için çalışacaktık. Allah bilir kaç gece sabahlara kadar bu milletin halini anlatarak, düştüğümüz buhranları zikrederek uykusuz kaldık. Hastalıkları ve mikropları tahlil edip en keskin ilacı bulmak için ne kadar düşündük. İçimiz o kadar yanmıştı ki çok kere bu konuşmalar esnasında hüngür hüngür ağlamıştık. Biz bu dehşetli ve ağır yükleri düşünürken nice insanlar vakitlerini kahve köşelerinde, kulüplerde, sinemalarda ve bilardo sa-

lonlarında geçiriyordu. Siz bu insanlara, "burada ne yapıyorsunuz," dediğiniz zaman "hiç, vakit geçiriyoruz" diyorlardı. Şu zavallılar vakit öldürmenin insan öldürmekten farkının olmadığını, vaktin hayata denk olduğunu bilmiyorlardı.

Geceleri tertiplediğimiz ateşli toplantılarda çok kere halkı düşünüyorduk. Aralarında memleketin ileri gelen münevver tabakası da bulunuyordu. Bu ağır yükü kimin kaldıracağını, kimin tahammül edebileceğini tartışıyorduk. Sonra birbirimize şöyle diyorduk:

"Bu, milletin müptela olduğu bir hastalık değil mi, belki de en tehlikelisi. Millet kendi hastalığını teşhis edip tedavisi için kendisi çırpınmalıdır."

İşte gece toplantılarımızda umumiyetle bahis mevzuu edilen konular bunlardı. Biz ise bu bozukluğun, bu inhilalin karşısına geçip dur demek için çalışacağımızı va'detmiştik. Allah'tan bizi bu davada muvaffak kılmasını ve din için çalışan, cihad eden kimselerden eylemesini temenni ediyorduk. Biz toplanıp dertleşirken zaman da kendi çarkını döndürüyordu. Bir müddet sonra dördümüz de birbirimizden ayrı düştük. Ahmed Sükkeri bey, Mahmudiye'ye gitti; merhum Şeyh Hamid Askeriyye, Zekazik'e gitti; Ahmed Abdülhamid Efendi, Küfrüdevvar'da idi, ben de İsmailiye'de bulunuyordum.

İşte ey kardeşlerim!

İdealimizin ilk nüvesi İsmailiye'de atıldı. Yere düşen tohum daha sonra büyüyerek Allah'ın bahşet-

tiği bu seviyeye ulaştı, ilk olarak mütevazı bir şekilde İsmailiye'de, idealimizde olduğu gibi çalışmaya başladık. Allah yolunda çalışacağımıza ve bu yolda her türlü zorluğa göğüs gereceğimize, hak sancağını yücelteceğimize söz verdik. 1337 hicri senesinin Zilkade ayı içinde "Müslüman Kardeşler" adı altında faaliyete başladık.

MÜSLÜMAN KARDEŞLER'İN İSLÂM ANLAYIŞI

Efendiler!

Müsaade ederseniz bu tabiri kullanacağım. Böyle bir tabirle Müslüman Kardeşler'in kastettiği İslam'ın, büyükler büyüğü Muhammed Mustafa (s.a.v)'in Rabb-i Zülcelal'inden insanlığa getirdiği İslam'dan ayrı olduğunu kastetmiyorum. Böyle demekteki maksadım; çeşitli devrelerde büyük hareketler yapan bazı zatlar kendi yollarını ve metodlarını tanıtmak için çeşitli isimler koymuşlar, bunun neticesinde fikrî bölünmeler meydana gelmiş ve bu tip faaliyetler faydalı olacağı yerde zarar getirmiştir. Halbuki bu ismi veren zatlar, böyle bir şeyin meydana geleceğini bilselerdi asla İslam kelimesinden ayrı adlarla kendi metodlarını adlandırmazlardı. Bu yüzden İslam'ın manası çok çeşitli renge sokulmuş, müslümanlar arasında İslam'a uzak yakın, çeşitli bölünmeler meydana gelmiştir. Bazı kimseler İslam'ı sadece zahirî ibadetler ve merasimler şeklinde telakki eder. Şayet bu ibadetlerini yerine getirse, İslam'ın hakikatine ulaştığını ve iyi bir müslüman olduğunu zanneder. İşte günümüzde yaygın olan İslam anlayışı da budur. Bazı kimseler

İslamiyeti sadece iyi huy ve ruhanî hükümler olarak kabul eder. Bazı kimseler İslam'ın pratik ve amelî yönlerine hayran olarak, hiçbir tarafa bakmadan sadece bu yönde hareket ederler. Bazıları ise sadece ecdattan kalma pek mana ve mefhumu olmayan eski âdetler ve inançlar yığını telakki ederler. Bilhassa Batı kültürü almış, İslam hakikatlerini henüz inceleyememiş veya yanlış anlamış olan münevver tabakasının telakkisi de böyledir.

Bütün bu görüş farklılıklarından ayrı olarak birbirinden az çok ayrı görüşlere sahip daha bir yığın kitle vardır. İslam'ı tam ve kamil şekliyle, bütün bu farkları ortadan kaldıran apaçık yönüyle anlayanlar pek azdır. İşte İhvan-ı Müslimîn'i ve İhvan-ı Müslimîn'in düşünce tarzını kendi bakış açılarına göre değerlendiren kimseler de, tek ve kamil nizam olan İslam'ı küçük farklarla ayrı şekilde değerlendirenlerin aynısıdır. Bazı kimseler İhvan-ı Müslimîn'i, bütün gayesi halka vaaz edip, dünya ve ahiret hakkında halkı irşad etmek olan bir vaaz ve irşad topluluğu sanmaktadır. Bazıları ise, halka zikir şekillerini, ibadet biçimlerini ve buna bağlı olarak zühd ve takvayı öğreten bir tasavvuf tarikatı olarak kabul etmektedir. Birtakım kimseler de İhvan-ı Müslimîn'i, fıkıh kitaplarını ve nazariyelerini inceleyen, hükümler üzerinde münakaşa yaparak halka fikrini aşılamak isteyen bir cemiyet saymaktadır. Halbuki bunlardan pek azı İhvan-ı Müslimîn'i tedkik etmiştir. Bizim aramıza katılıp kulaktan dolma laflara kanmayan ve tasavvur ettikleri

İslamî anlayışın İhvan-ı Müslimîn anlayışından farklı olmadığını görenlerin içinde bu cemiyetin ilmî ve amelî olarak gayesinin ne olduğunu anlamayan kimse yok gibidir. İşte bu yüzden ben huzurlarınızda özet şeklinde İslam'ın, İhvan-ı Müslimîn'e mensup kimselerin canlandırdıkları, yaşadıkları, takdir ettikleri İslam'ın manasını açıklamayı arzu ettim. Ki neye çağırdığımız ve intisabıyla şeref duyduğumuz şeyin hakikatinin ne olduğu açık olarak meydana çıkmış olsun.

Biz, İslamî hükümlerin ve prensiplerin insanların hem dünya hem de ahiretlerini düzenleyen şamil ve kamil bir nizam olduğuna inanıyoruz. Bu prensiplerin sadece ruhî ve ibadet yönlerini kapsayıp insanın hayatının diğer cephelerine karışmayacağını sananlar hatalıdırlar. Çünkü İslam hem itikat hem de ibadet düzenidir. Hem din hem devlettir. Hem maneviyat hem maddiyattır. Hem kitap hem kılıçtır. Müslümanın vatanı ve ırkı, ezan sesinin geldiği ve müslümanların bulunduğu her yerdir. Bunu Kur'an-ı Kerim söylüyor: **"Allah'ın sana verdiğinden** (O'nun yolunda harcayarak) **ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de** (insanlara) **iyilik et."** (Kasas, 77)

Her an okuduğunuz Kur'an'da, namaz kılarken dinlediğiniz ayetlerde Allah Zü'l-Celal, İslam'ın hem akide hem de ibadet yolu olduğunu defalarca tekrar ediyor: **"Halbuki onlara ancak, dini yalnız O'na has kılarak ve hanifler olarak Allah'a kulluk et-**

meleri, namaz kılmaları ve zekât vermeleri emrolunmuştu. Sağlam din de budur." (Beyyine, 5)

İdare, siyaset ve hukuk mevzuunda bakınız Kur'an ne diyor:

"Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) **tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar."** (Nisa, 65)

Kur'an, ticaret ve sosyal yaşayış mevzuunda bakınız ne diyor: **"Ey iman edenler! Belirlenmiş bir süre için birbirinize borçlandığınız vakit onu yazın. Bir kâtip onu aranızda adaletle yazsın. Hiçbir kâtip Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan geri durmasın;** (her şeyi olduğu gibi) **yazsın. Üzerinde hak olan kimse** (borçlu) **da yazdırsın, Rabbinden korksun ve borcunu asla eksik yazdırmasın. Şayet borçlu sefih veya aklı zayıf veya kendisi söyleyip yazdıramayacak durumda ise, velisi adaletle yazdırsın. Erkeklerinizden iki de şahit bulundurun. Eğer iki erkek bulunamazsa rıza göstereceğiniz şahitlerden bir erkek ile -biri yanılırsa diğerinin ona hatırlatması için- iki kadın** (olsun). **Çağrıldıkları vakit şahitler gelmemezlik etmesin. Büyük veya küçük, vâdesine kadar hiçbir şeyi yazmaktan sakın üşenmeyin. Böyle yapmanız Allah nezdinde daha adaletli, şehadet için daha sağlam, şüpheye düşmemeniz için daha uygundur. Ancak aranızda yapıp bitir-**

diğiniz peşin bir ticaret olursa, bu durum farklıdır. Bu durumda onu yazmamanızda sizin için bir sakınca yoktur. (Genellikle) **alış-veriş yaptığınızda şahit tutun. Ne yazan, ne de şahit zarara uğratılsın. Eğer bunu yaparsanız** (zarar verirseniz) **şüphe yok ki bu, sizin yoldan çıkmanız demektir. Allah'tan korkun. Allah size gerekli olanı öğretiyor. Allah her şeyi bilmektedir."** (Bakara, 282)

Yine Kur'an cihad ve gâza mevzuunda bakınız neler söylüyor: **"Sen de içlerinde bulunup onlara namaz kıldırdığın zaman, onlardan bir kısmı seninle beraber namaza dursunlar, silahlarını** (yanlarına) **alsınlar, böylece** (namazı kılıp) **secde ettiklerinde** (diğerleri) **arkanızda olsunlar. Sonra henüz namazını kılmamış olan** (bu) **diğer grup gelip seninle beraber namazlarını kılsınlar ve onlar da ihtiyat tedbirlerini ve silahlarını alsınlar. O kâfirler arzu ederler ki siz silahlarınızdan ve eşyanızdan gafil olsanız da üstünüze birden baskın yapsalar. Eğer size yağmurdan bir eziyet olur yahut hasta bulunursanız silahlarınızı bırakmanızda size günah yoktur. Yine de tedbirinizi alın. Şüphesiz Allah, kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır.."** (Nisa, 102) Daha bunun gibi bir yığın ayet; içtimaî yaşayışla, umumi hayatla ilgili mevzuları ihtiva etmektedir.

O zaman bu din nasıl olur da yalnız ahiret nizamı sayılabilir!

İşte İhvan-ı Müslimîn metodu da böylece Allah'ın kitabına sarılıyor, onun gösterdiği yolu takip ediyor. Biz İslam'ın küllî ve şamil bir nizam olduğunu kabul ediyoruz. İslam'ın bütün hayat konularına hakim olmasını veya yaşayışımızın rengini ondan almasını, İslam'a göre hareket edip onun prensip ve kaidelerini yürütmeyi kabul ediyoruz. Tamamen müslümanca yaşamak isteyen herkes de aynı yolu tutmak mecburiyetindedir. Adı İslam olup da camiye gelen, ibadet eden, sonra da diğer işlerinde müslüman olmayanları taklit ederek hayat prensibini yabancılardan alan kimseler tam müslüman sayılamazlar. Onların İslamiyeti Allah'ın Kitab-ı Mübinindeki şu hükmün çerçevesi içine girer: **"Yoksa siz Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden öyle davrananların cezası dünya hayatında ancak rüsvaylık; kıyamet gününde ise en şiddetli azaba itilmektir. Allah sizin yapmakta olduklarınızdan asla gafil değildir."** (Bakara, 85)

Bununla birlikte İhvan-ı Müslimîn, İslam sisteminin esas menbaı olarak Allah'ın kitabını ve Resulünün sünnetini kabul eder. Şayet millet bu iki esasa sarılırsa bir daha asla dalalete düşmez. İslam'a sokuşturulmuş olan birtakım görüş ve fikirler daha çok o günkü yaşayan milletlerin rengini taşır ve onları temsil eder. Bu yüzden bugün milletin dayanacağı esas ana kaynak, Kur'an ve sünnettir. Elimizi ilk önce atacağımız yer, suyun ilk çıktığı yerdir. İslam'ı, sahabîlerin, tabiînin ve selef-i salihînin anladığı şekilde anlayıp Allah'ın

emir ve yasakları çerçevesinde, Hz. Peygamber'in sünnet-i seniyyesi dairesinde hareket edeceğiz. İslam'ı asrımızın rengine değil de asrımızı İslam'ın rengine sokacağız. İslam beşeriyetin dinidir. Hiçbir kimsenin inhisarında değildir.

Biz aynı zamanda, hangi devirde ve nerede olursa olsun, İslam'ın hayatın her yönüne hakim olacağına, hem dünyayı hem de ahireti kontrolü altında bulunduracağına inanıyoruz. İslam en ince ve ideal şekliyle gelmiştir. Dünyevî ve uhrevî her hususu en ince noktalarına kadar belirtmiştir.

İslam her şeyden önce insan nefsini tedavi etmek için çok dikkat ve itina gösterir. Çünkü nizamın kaynağı, düşüncenin esası ve tasavvurların şekli insandan doğar.

Nefsi tedavi etmek için Kur'an en keskin ilacı belirtmiştir. Kur'an sayesinde insan benliği her türlü hayvanî kirden temizlenir. Kemale ve fazilete doğru yükselir. Kur'an insanı zulümden, düşmanlıktan ve fenalıklardan alıkoyar. İnsanın nefsi düzelir ve temizlenirse ondan çıkacak her fiil de temiz olur. Meşhur bir söz vardır. Derler ki: "Adalet, kanunun hükümlerinde değil kadı'nın nefsindedir." Tam ve adaletli bir kanun, sapık bir kadı'nın elinde zulmün tatbik organı haline gelir. Bozuk ve zalim bir kanun da fazilet sahibi adil bir kadı'nın elinde hayra, rahmete ve insafa vesile olur. İşte, Allah'ın kitabında en büyük dikkat mahalli olarak insan nefsinin seçilişi bundandır. İslam'ın hitab ettiği ilk insanların nefsi bunun bir örneğidir.

Hele İslam'ı insanlara sunan o büyük zat ise en büyük örnektir bize. İşte İslam bu hususiyetlerinden dolayı asırlardır hüküm ferma olmuştur. Kendisine tabi olan milletlerin bütün arzu ve isteklerini temin etmiştir. İslam'ın umumi esaslarına, kaidelerine aykırı olmayan her doğruyu almak, buna muhalif olan her şeyi atmak ve karşı çıkmak müslümanın şiarıdır.

Muhterem kardeşlerim!

Mevzulara genişliğine dalamıyorum. Vaktimizin müsait olmayışı yüzünden özetlemek mecburiyetinde kalıyorum.

İHVAN-I MÜSLİMÎN'İN İDEALİ

Biz İslam'ı bu derece kamil ve şamil şekilde anladığımız için çağımızda İslam'a uygun olan her şeyi almak ve İslam dışı olan her şeyi de atmak istiyoruz. Bu yüzden de İhvan-ı Müslimîn, hayatın her sahasına elini atıyor, her türlü kalkınma unsurunu milletimize öğretmek istiyor. Kendi idealinin burada takdirini gören münevver müslümanlar birliğimiz altında toplanıyor. İhvan-ı Müslimîn'in ideolojisini kısaca şöyle özetleyebiliriz:

1- Davamız eskidir: Çünkü biz İslam'ın saf kaynağına; Allah'ın kitabına ve Rasulullah'ın sünnetine dönmek istiyoruz.

2- Metodumuz Hz. Peygamber'in metodudur. Çünkü her şeyde, bilhassa itikat ve ibadetlerde onun yoluna, sadece onun sünnet-i şerifesine uygun şekilde hareket etmek istiyoruz.

3- Tasavvufçuyuz. Çünkü her hayrın esası olan nefsin temizlenip kalbin paklanarak, halka değil Allah'ın emirlerine sarılarak, kardeşlerimiz arasında Allah için sevgi, Allah için buğz esasına dayanarak, hayır üzerinde birleşerek hareket etmek istiyoruz.

4- Siyasî bir cemiyetiz. Çünkü idareyi İslam'a uygun hale getirip bütün İslam memleketleriyle bağlarımızı kuvvetlendirmek, kendi millî benliğimize sarılarak gençlerimizi İslam izzetiyle yetiştirmek istiyoruz.

5- Sporcuyuz. Çünkü "kuvvetli mü'minin zayıf mü'minden hayırlı olduğunu" biliyoruz. Hz. Peygamber'in *"Bedeninin de senin üzerinde hakkı vardır."* dediğini biliyoruz. İslam'ın emirlerinin tam olarak ancak sağlam bedenle eda edilebileceğini biliyoruz. Namaz, oruç, hac, zekat gibi hükümlerin sağlam ve dinç bir beden olmadan yapılamayacağını biliyoruz. Bu yüzden de teşkilatımızda sportif faaliyetleri yürüten, beden terbiyesini idare eden kulüpler açmış bulunuyoruz.

6- Kültürel ve ilmî bir cemiyetiz. Çünkü İslam, ilim talep etmeyi kadın-erkek her müslümana farz kılıyor. Kulüplerimiz aynı zamanda beden ve ruh terbiyesiyle birlikte akıl ve zihin terbiyesini yürüten bir enstitü, bir talim ve kültür ocağıdır.

7- İktisadî bir şirketiz. Çünkü İslam mal kazanmayı ve bu yolda malla da cihad etmeyi emrediyor. İslam'ın Peygamberi diyor ki: *"Salih bir insan için salih bir mal ne güzeldir." "Kim elinin emeğini yerse Allah onu affeder." "Allah, sanatkar mü'mini sever."*

8- İctimaî bir fikir hareketiyiz. Çünkü İslam cemiyetinin dertlerini tedavi edip en kısa yoldan şifa bulmak için çırpınıyoruz.

Görüyorsunuz ki İslam'ın bütün kapsayıcılığı, her türlü ıslahat sahasıyla birlikte hareket şeklini İhvan-ı Müslimîn'in metodunda bulmuş oluyor. Biz bu yönlerden birini tatbik ederken diğerini bırakmıyoruz. Ve Allah huzurunda hepsinden mesul olacağımızı kabul ediyoruz. İslam bizden bunların hepsini istiyor. Sadece birini veya birkaçını değil.

İşte bütün bu sebeplerden dolayı İhvan-ı Müslimîn'in yaptığı bazı faaliyetler halk kitlesinin gözünde İslam'a zıt gibi görünüyor. Halbuki İslam'la tenakuza düşecek en ufacık bir yönümüz bile yok. Halk, Müslüman Kardeşler'e mensup bir "kardeşi," mihrapta huşu ve huzu' ile, ağlayarak, kendinden vazgeçerek ibadet ederken görüyor. Biraz sonra aynı kişi vaaz kürsüsünden halka İslam'ın hakikatlerini anlatıyor. Az sonra aynı şahsın her türlü spor hareketlerini; boks ve koşmayı, yüzme ve silah kullanmayı fevkalade başardığını görüyor. Bir müddet sonra aynı "İhvan"ı ticarethanesinde veya işyerinde ihlas ve dikkatle işiyle meşgul olarak görüyor. İşte tek şahısta birleşen bütün bu hasletleri halk bir türlü kavrayamıyor. Ve bunları birbirine zıt şeyler olarak telakki ediyor. Şayet bütün bunları İslam'ın emrettiğini ve müslümanları buna teşvik ettiğini bilse hiç de yadırgamaz ve takındığı tavırdan vazgeçer. Her şeye rağmen biz yolumuzda, idealimizde hızla ilerleyecek ve yapılan tenkitlerin bizi daha da ilerleteceğini düşünmeye devam edeceğiz.

DAVAMIZIN ÖZELLİĞİ

Allah'ın yardımıyla olacak ki, bir hikmete mebni olarak teşkilatımız önce İsmailiye'de gelişmeye başladı. Fıkhî ihtilaflar, bölünmeler ve basit şeylerden doğan ayrılıklar hep İsmailiye'de başgösterir. Tevafuk mu desek, tesadüf mü desek, zalim düşmanla mücahit vatandaşlar arasındaki savaş da İsmailiye'de başladı.

1- İhtilaf bölgelerinden uzakta olmak:

Fıkhîi ihtilafların uzağında bulunmak emelimizdir. Biz fer'i mevzularda ihtilafların olmasını normal karşılıyoruz. Zira İslam'ın asıl kaynağı olan ayet ve hadisleri anlayış şekli herkesin aklına göre küçük de olsa farklılıklarla belirmektedir. İşte bu yüzden ashab arasında bile ihtilaf vukubulmuştu. Ve ilelebet de müslümanlar arasında esasta olmayan bu ihtilaflar sürüp gidecektir. Ebû Cafer'in, halkı *Muvatta* kitabının üzerine üşüştürmesiyle ilgili olarak İmam Malik'in dediği söz ne kadar hayretamizdir: "Resulullah'ın ashabı bile şehirlerde tefrikaya düştüler, her milletin kendine göre ilmi vardır. Halkın hepsini bir yöne yönelttiğiniz zaman fitne doğar." Kötü olan, ihtilaflar değil, kendi fikrinin haklı olduğunu ileri sürerek başkalarına ta-

arruz etmek isteyen ve bu mevzuda taassuba kapılan kimselerin yaptığı şeydir. İhtilafların neticesinde hakiki fikirler ortaya çıkar. Ve böylece müslümanların birleşmesi imkan dahiline girer. Hz. Zeyd şöyle diyor: "İnsanlar ancak müslümanı müslüman kılacak umumi esaslar üzerinde birleşebilirler." Mücadele ve ihtilafın kaynaşmadığı bir memlekette, kendi ideolojilerini yaymak isteyen bir cemiyet için böyle bir görüş belki doğru olabilir.

2- Büyüklerin gözünden uzakta olmak:

İleri gelen kimselerden uzakta bulunmak, onların yeni yetişen ve her türlü şahsî menfaatten uzak bir davanın filizlenmesinden haberdar olmamalarını temin eder. Onların arzusu, ne derece hakikat payı olursa olsun faydanın/menfaatin hakim olduğu yöndedir. Biz bu teşkilatın dava ve idaresini üzerine alan kimse olarak ilk çıkışımız esnasında, saf rengimize başka renklerin karışmaması için çok çalıştık. Birtakım kendini ileri görüşlü sayan ve sadece kendi fikrinin doğru olduğunu iddia edenlere yaklaşmadık. Böylece ancak asıl gayemiz üzerinde hiç kimsenin tahrikine kapılmadan ilerleyebildik. Adını büyüğe çıkaran, aslında İslamî kemalden uzak olan kimseler için "büyük insan" demekten ziyade... "alelade bir kimse" demek daha doğru olur.

O yüzden biz kendi saflarımıza böyle nam yapmış şöhretleri almaktan kaçındık, pek az şöhretli kimseler saflarımıza katıldılar. Elhamdülillah bu tip kimseler-

den uzak durmamız sebebiyle İhvan'ın teşkilatı saf ve temiz kalabildi. Saflarımıza katılan faziletli şahsiyetler ise çizilen plan üzerine başarı ve muvaffakıyetle yürümemiz için bize gereken yardımı yaptılar.

3- Partilerden uzak oluşumuz:

Partilerle ilgimizin olmayışı, bu mefkuredeki İslamî kardeşliğe uygun olmayan kin ve nefret hislerinin partilerin havasına hakim olması yüzündendir. İslam davası alemşümul ve birleştirici bir davadır. Bu yolda tefrikaya mahal ve meydan yoktur.

Bu gayeye her türlü renkten sıyrılan ve Allah'a halisane yönelen mü'minler girebilirler. Bu belki ilk anda kendi partisinin veya cemiyetinin hakimiyeti esnasında mal ve mertebe arzusunda bulunan tamahkar nefislere zor gelebilirdi. Biz ise her türlü fedakarlığa katlanabilecek fedaileri arıyorduk. O yüzden partilerden uzak kalarak, her türlü mahrumiyete göğüs gererek yolumuzda ilerlemeyi tercih ettik.

Şu anda davamızın oldukça kuvvetlenmesi; bu yola girenlerin her şeyden vazgeçerek hiçbir gaye gütmeden ve tesirlere kapılmadan ilerlemesi sayesinde memleketin ileri gelenlerine, âyan kitleye ve cemiyetlere bize katılmalarını, bizim metodumuza girmelerini, boş yere çekişmelerden ve fena hareketlerden sakınarak bizimle birlikte çalışmalarını söylüyoruz. Gelsinler Kur'an'ın sancağı altında birleşsinler, kerim olan Peygamber'in emri altında toplansınlar, en sağ-

lam sistem olan İslam nizamı altında hareket etsinler. Şayet bu davetimize icabet ederlerse dünya ve ahirette saadete ererek kendi nefislerinin hayrına hareket etmiş olurlar. Biz de böylece hak olan davamızda boş yere enerji sarf etmekten kurtularak daha başka sahalara kuvvetimizi yığarız. Şayet bu davetimizden kaçınırlarsa, sadece Allah'tan yardım dileyerek, her tarafa yayılıp hareketimizi genişletmek için beklemekte bir beis yoktur. Biz geliştiğimiz zaman baş mevkiine geçebilecek kalitede olanlar o büyükler olacaklardır: **"Allah, emrini yerine getirmeye kadirdir. Fakat insanların çoğu** (bunu) **bilmezler."** (Yusuf, 21)

4- Tedrici/Aşama Aşama ilerleme:

İhvan-ı Müslimîn, yolunda ilerlerken adımlarını kuvvetlice atmak, daha önce denenen tecrübelerden istifade etmek ve tedrici olarak/aşama aşama ilerlemek gayesindedir. Bu yüzden biz her davanın mutlaka şu üç merhaleyi takip edeceğini kabul ediyoruz.

a- Birinci merhale, propaganda ve tanıtma devresidir. Bu devrede, tanıtılması gereken fikirlerin milletlerin çeşitli tabakalarına ulaştırılması için gereken propaganda faaliyeti yürütülür.

b- Sonra birleşme, dost edinme, birlik hazırlama, safları dizme ve davet edilen kitle arasından seçme yapma devresi gelir.

c- En son da infaz ve çalışma merhalesidir ki bu merhalede artık netice elde edilmeye doğru yol alınır

ve başarının semeresi kendini gösterir. Bu üç merhalenin birlikte yanyana yürüdüğüne çok kere rastlanılmamıştır. Böyle bir şey için dava birliği ve o davaya inanan fertler arasında kuvvetli bir irtibat gerekir. Dava adamı, davasını yayarken gayesine uygun kimseyi de berberindeki insanlar arasından seçer. Aynı anda davasının metod ve prensiplerini de infaz sahasına dökerek harekete geçer.

Şüphesiz ki en son gaye veya tam netice, ancak davanın umumileşmesi, yardımcıların çoğalması ve kuvvetli bir birlik sayesinde elde edilebilir.

İşte biz davamızı bu merhaleler çerçevesinde yürüttük ve halen de bu metodu takip ediyoruz. Bu davaya ilk olarak baş koyduğumuz zaman çeşitli vaazlar ve birbirini takip eden gezilerle, konferanslarla, umumi ve hususi toplantılarla, çeşitli matbuat vasıtalarıyla halka yöneldik, önce *Müslüman Kardeşler* adı altında aylık bir dergi çıkardık. Sonra haftalık *Nezir* mecmuasını neşrettik. Müslüman Kardeşler'in davasının açık şekliyle, parlak çehresiyle ulaşmadığı hiçbir fert kalmayıncaya kadar bu metodumuzu devam ettireceğiz. **"Allah nurunu mutlaka tamamlayacaktır."** (Saff, 8) Zannederim ki biz bu merhaleden daha ileriye doğru adımımızı atacak durumdayız. Bunu müteakiben ikinci hareket devremiz başlayacaktır. Seçme, birleşme ve tekevvün devresi.

İkinci devremizde faaliyetlerimizi üç koldan yürütüyoruz:

a- Kitaplar neşrederek. Bununla, saflarımızı takviye ederek kardeşlerimizle tanışıp nefislerin ve ruhların birleşmesini, alışılan ve âdet haline gelen gevşekliğin atılmasını ve doğrudan doğruya Allah ile olan bağımızı ilerletmeyi hedef alıyor ve sadece O'ndan yardım diliyoruz. Bu, Müslüman Kardeşler'in "Ruhî Eğitim Enstitüsü" olacaktır.

b- İzcilik, atıcılık ve sportif faaliyetler için bölükler teşkili. Bununla maksadımız, kardeşlerin maneviyatına uygun şekilde bedenen de gelişmelerini sağlayıp saflarımızı takviye etmektir. Kardeşleri kumandaya, ideal sporlara ve bir ordu disiplinine alıştırmaktır. Böylece İslam'ın her müslümana farz kıldığı sağlam bünye ile cihada hazırlanma vazifesini yerine getirmiş olacağız. Bu da Müslüman Kardeşler'in "Beden Terbiyesi Enstitüsü"dür.

c- "Müslüman Kardeşler" adı altında kuracağımız kitap kulüpleri ve lokallerle kardeşlerin fikrî sahada gelişmelerini sağlayacağız. Böylece her müslüman kardeşin dinini ve dünyasını tanıması için şart olan en mühim bilgileri akıllarına yerleştirmiş olacağız. Bu da Müslüman Kardeşler'in "İlmî ve Fikrî Eğitim Enstitüsü" hükmünde olacaktır.

Böylece biz, kardeşleri, hayatın her yönünde bekleyen vazifeye hazırlamak ve onları bir milletin kumandanı mevkiine getirmek için gereken şartları temin etmeye çalışıyoruz. Gayemiz sadece bir milletin ıslahı değil, cihanın ıslahıdır.

Biz yolumuzda bu adımları da atarak ilerledikten sonra inşaallah üçüncü adımımızı atacağız. O zaman bilfiil harekete geçeceğiz, böylece Müslüman Kardeşler davasının tam ve semereli faaliyeti başlayacak.

ÇARPIŞMA

Ey Müslüman Kardeşler, bilhassa heyecanlı ve hareketli olup acele edenler!

Size şu kongrenizde, topluluğun huzurunda şu kürsüden sesleniyorum. Beni can kulağıyla dinleyiniz. Metodunuz çizilmiştir. Atacağınız adımlar yerli yerince belirtilmiştir. Gayeye ulaşmak için en doğru yol olduğuna tamamen kanaat getirdiğimiz bu programa muhalif hiçbir harekete yer vermeyeceğiz. Evet, yolumuz belki uzun olabilir, fakat davamızın galip gelmesi için bundan başka çare yoktur. Erkeklik sabırda, sebatta ve ciddiyetle çalışmadadır. Sizden kim olgunlaşmadan meyve elde etmek için acele ederse veya zamanı gelmeden filizleri koparmak isterse, hiçbir şekilde biz onunla birlikte çalışamayız. Doğrusu bu fikirde olanlar bizim saflarımızdan çekilip başka yerlere gitsinler. Ektiğimiz tohum gelişinceye kadar, filiz kökleşinceye kadar, hasat zamanı gelip meyve olgunlaşıncaya kadar sabredenler meydana çıksınlar. Bu sabrın mükâfatı Allah'ın katındadır. Allah kendi yolunda gidenlerin mükafatını zayi etmez. Ya zafer ve hakimiyet ya da şehadet ve mutluluk. Dileyen gelsin.

Ey Müslüman Kardeşler!

Şahsî heyecanlarınızı akıl ve mantık dairesinde tutunuz. Hayali bırakıp hakikate sarılınız, realiteyi gözönünden uzakta tutmayınız. Hakikatleri parlak hayallerin ışığı altında incelemeye çalışınız. Tamamen hayale dalmayınız, sonra açıkta kalırsınız. Kâinatta cari/geçerli olan ilahî kanunlarla tartışmayınız. Zira mutlaka yenilmek mecburiyetinde kalırsınız. Mümkün olduğu miktarda tabiî kanunları kendi hizmetinize alarak yenmeye çalışınız. İçtimaî akıntıları kendi yönünüze çeviriniz. Allah'ın tabiattaki hükümlerinden faydalanarak zafer anını bekleyiniz. Zafer uzaklarda değil, çok yakındadır.

Ey Müslüman Kardeşler!

Siz Allah'ın rızasından ve O'nun yolunda gitmekten başka şeyler arzu ediyor musunuz? Şayet ihlasla yolunuzda yürürseniz rızaullah mutlaka tecelli edecektir. Allah sizden amellerin neticesini istemiyor, sizden istenilen sadece hüsn-ü teveccüh ve sadakatli istidatla yola koyulmaktır. Bundan sonra hata edersek Allah Zü'l-Celal, bize, çalışıp mücadele edenlerin mükâfatını va'dediyor. İsabet edersek muvaffakıyet sevabını bahşediyor. Geçmişteki tecrübelerin ışığı altında ve halihazırdaki durumumuzun gösterdiği üzere, çizdiğimiz bu yoldan başka yollarda hayır elde edeceğimizi sanmıyorum. Netice, bu metodun tatbikindedir. Gayretlerinizi boş yere sarf etmeyiniz. Mutlaka başarıya ulaşacağız diye de güvenmeyiniz. Sadece çalışınız... Allah sizinle birliktedir, sizin amelinizin kar-

şılığını zayi edecek değildir. Kurtuluş çalışmadadır. Kurtuluşa erecek olanlar çalışanlardır. Zira Kur'an şöyle demiyor mu?

"Allah sizin imanınızı asla zayi edecek değildir. Zira Allah, insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir." (Bakara, 143)

NE ZAMAN HAREKETE GEÇECEĞİZ

Ey Müslüman Kardeşler!

Biz bu kongrede bir ailenin fertleri gibi birleşmiş bulunuyoruz. Bu aile, Müslüman Kardeşler ailesidir... Ben de sizin aranızda aciz bir fert olarak gayemizi açıkça anlatmak istiyorum. En doğrusu açık konuşmaktır. Söz sahası hayal sahasına benzemez. İş meydanı da laf meydanı gibi değildir. Cihat meydanları iş meydanına benzemez. İnsanın hayal etmesi kolaydır. Fakat zihnen hayal edilen şeylerin dille söylenmesi ve bir şekle konması zordur. Birçok kimse, dille söyleyebildiği halde söylediklerini isbat edemez. İş başa düşünce pek az kimse hareket edebilir. Ancak bu azınlık da çok kere cihadın, yorgunluğun, eziyetin ve ıstırabın karşısında direnmez. Her şeye göğüs gerecek olan mücahitler kitlesi gayet azdır. Bu azınlıkla da harekete geçmek neticenin teminine yardım etmez. Çünkü yolda meydana gelecek en küçük hata, hedefe tesir eder. Allah'ın inayeti olmadan hedefe isabet pek zordur. Kur'an-ı Kerim'de zikrolunan Talut kıssası bizim için gayet ibretamizdir. Ayette şöyle buyruluyor:

"Tâlût askerlerle beraber (cihad için) **ayrılınca, 'Biliniz ki Allah sizi bir ırmakla imtihan ede-**

cek. Kim ondan içerse benden değildir. Eliyle bir avuç içen müstesna kim ondan içmezse bendendir.' dedi. İçlerinden pek azı müstesna hepsi ırmaktan içtiler. Tâlût ve iman edenler beraberce ırmağı geçince, 'Bugün bizim Câlût'a ve askerlerine karşı koyacak hiç gücümüz yoktur.' dediler. Allah'ın huzuruna varacaklarına inananlar, 'Nice az sayıda bir birlik Allah'ın izniyle çok sayıdaki birliği yenmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir.' dediler.

Câlût ve askerleriyle savaşa tutuştuklarında, 'Ey Rabbimiz! Yüreğimizi sabırla doldur; bize direnme gücü ver; kâfir kavme karşı bize yardım et.' dediler.

Sonunda Allah'ın izniyle onları yendiler. Davud da Câlût'u öldürdü. Allah ona (Davud'a) **hükümdarlık ve hikmet verdi, dilediği ilimlerden ona öğretti. Eğer Allah'ın insanlardan bir kısmını diğerleriyle savması olmasaydı elbette yeryüzü altüst olurdu. Lâkin Allah bütün insanlığa karşı lütuf ve kerem sahibidir.**

İşte bunlar Allah'ın âyetleridir. Biz onları sana doğru olarak anlatıyoruz. Şüphesiz sen, Allah tarafından gönderilmiş peygamberlerdensin." (Bakara, 249-252)

İşte bu ayetlerin ışığı altında kendinizi istikbale hazırlayınız. İyice nefsinizi eğiterek tecrübe ediniz. Çalışarak deneyiniz. Nefse ağır ve zor gelen meşak-

katli vazifelere dayanıp dayanamayacağınızı öğreniniz. Her zamanki âdet ve alışkanlıklarınızı gerektiği zaman terk edip edemeyeceğinizi anlayınız.

Ey Müslüman Kardeşler topluluğu!

Sizden 300 kişilik nefsini iman ve akidenin nuruyla dolduran, ilim ve kültürle fikrini takviye eden ve vücudunu sportif faaliyetlerle geliştiren gönüllüler kervanı kurulduğu zaman, işte o zaman benden her türlü hareketi dileyiniz.

Sizinle o zaman okyanuslar ötesi ülkeleri fethe çıkalım. Her yerde zalim diktatörlerle, inatçılarla harp edelim. Fezalara kadar fethe başlayalım, istenilen manada üçyüz kişiyle birlikte inşaallah bütün bunları yapacağız. Ne kadar doğru söyler Resulullah: *"On iki bin kişi de olsalar bu kitleyi asla yenemezler."* Allah'ın tevfik ve inayetiyle, en kısa zamanda biz de aynı kervanın yolcusu olarak aynı sözleri söyleyeceğiz. Ne zaman ilahî müsaadeye müstahak olursak o zaman her fedakârlığı göze alırız. Bilhassa "Kardeşler"in temsilcilerine söylüyorum. Siz ne derece himmet sarf ederseniz, beklenilen bu zaman o derece kısalır. Eğer ihmalkâr davranırsanız, hesap yanlış çıkabilir. O zaman netice de değişir, bu yükün ağırlığını siz kendi nefislerinizde hissediniz. Eserler yazınız, bölükler tertip ediniz, dersler veriniz, konferanslar düzenleyiniz, sportif faaliyetlerinizi geliştiriniz. Davamızın henüz ulaşamadığı yerlere kadar her cepheye serpiliniz, bir dakikanızı bile çalışmadan geçirmeyiniz.

Benim böyle konuştuğumu dinleyenler belki de Müslüman Kardeşler'in sayısının ve kuvvetlerinin zayıf olduğunu zannedebilirler. Ben bunu kastetmiyorum, söylemek istediğim bu değildir. Müslüman Kardeşler elhamdülillah sayıca pek fazladır. Şu toplantıya gelenler binlerce Müslüman Kardeşler azasının sadece temsilcisidirler. Allah'a çok şükür ki bize bugünleri de gösterdi. Anlatmak istediğim şudur: Söz adamı olmaktan ziyade iş adamı olalım. Yalnız bununla da kalmayıp cihad adamı olalım. Cihad adamı olmak da iktifa etmez/yetmez, netice verici, en az fedakarlıklarla en büyük kazançları temin edici planlı cihada girişelim.

1- Çalışma sahasını tercih edişimiz :

Çalışma sahasını, ilan ve propagandadan daha önce tercih edişimizin sebebi şudur: İhvan-ı Müslimîn hareketi sadece şahsî bir hareket değildir. Herkesin kendisine has vazifeleri vardır. Programımız herkesin üzerine düşen vazifeyi tevcih etmiştir. Ana metotlarımızdan biri de İslam'ın, daha çok, şişirici propagandaya değil halisane çalışmaya teşvik emrini yerine getirmektir. Amellerimize riyanın girmesine ve yaptığımız işleri bozmasına müsaade etmeyeceğiz. Bu görüşle birlikte hayrı yayma, hayrı emretme ve hayırlı şeyleri ilan etme nazariyesi arasında muvazene kurarak hareket edeceğiz.

Biz, arkasında hareket olmayan lafa güvenmiyoruz. Bu nevi hareketler milletin zihninde kötü tesir bırakmış ve halkın propagandacılara güveninin kal-

mamasına sebep olmuştur. İhvan'ın korkması gereken şeylerden biri de davayı keskin husumetlerle veya zarar verici sadakatlerle yaymaya çalışmaktır. Çünkü her ikisi de yolumuzda engelleyici tesirler bırakır, bizi gayeden alıkoyar. Bütün bunları gönlünden kabul eden her İhvan, çevresinde bulunan kimselere şuurlu bir şekilde davanın hedefini anlatmak için hızla ve ciddiyetle hareket etmelidir. Önce kendi nefsinde bunları tatbik etmeden de çevreye tatbiki imkânsızdır.

İhvan-ı Müslimîn'e mensup dava adamları Perşembe günü işinden çıkıp, Cuma gecesi Minye'de halka konferans verip, Cuma namazından önce Menfelut'ta hutbe okuyup, ikindi namazında Asyut'ta konferans düzenleyip, yatsı namazından sonra Suhaç'da konuşma yapmakta, sabahın erken saatlerinde tekrar Kahire'ye dönerek işine başlamaktadır. Biz fert fert bu şekilde hareket etmeye başladığımız an kurtuluş mutlaka yaklaşmış demektir. İhvan'a mensup bir mü'minin, 30 saatte bölgenin dört tarafını dolaşıp ruh huzuru, kalp sükûneti içinde Allah'a hamd etmesi, bu derece muvaffak kıldığı için şükretmesi, işitenlerden başka, kendi nefsinde şahsî bir üstünlük hissetmemesi... İşte bizim yapacağımız budur. Elhamdülillah kardeşlerimizden bu şekilde hareket edenlerin ve çalışanların sayısı gün geçtikçe çoğalmaktadır. Fakat hedef, teşkilata mensup herkesin aynı şekilde olmasıdır.

Böyle bir çalışmayı İhvan'dan başka birisi yapmış olsa dünyanın her tarafında çınlayarak duyulurdu.

Fakat kardeşlerimiz insanların kendilerini görmesinden fazla çalışma yolunu tuttuklarından, bunca faaliyet karşısında kimse ne yaptıklarını bile fark etmemektedir. Kim sözden ziyade çalışmayı isterse buyursun. Kim işe değil de söze bakarsa çıksın gitsin.

Kardeşlerimizden bazıları bir ay, iki ay evinden, ailesinden, çoluk-çocuklarından uzaklarda, geceleri konferans vererek, gündüzleri yol kat ederek bir gün Havza'da, bir gün Akik'de konuşmaktadır. Bu müddet içinde ülkenin doğudan batısına kadar her tarafını gezerek 60'dan fazla konferans vermektedir. Her konferansta binlerce dinleyici kitlesine hitap etmekte, muhtelif tabakadan insanlarla karşılaşmakta, sonra da bu yaptıklarının propaganda ve reklam sayılmaması için dikkatle hareket etmektedir.

İhvan, her ay İskenderiye'de örnek bir "Ordu karargahı," yani kamp kurmaktadır.

Burada tamamen bir ordu disiplini hakimdir. Fikrî ve ruhî spordan tutun da bedenî ve fizikî sporların her çeşidi burada tatbik edilmektedir. En güzel şekliyle sportif ve askerî hareketler yürütülmektedir. Yüzlerce genç burada eğitim görürken, Müslüman Kardeşler'den başka böyle bir şeyin varlığını bilen dahi bulunmamaktadır.

Kardeşlerimiz bu nevi hareketleri yaparken hiç kimsenin teveccühünü ve takdirini nazar-ı itibara almamaktadırlar. Değil mübalağa, hakikati bile anlatmak hissine kapılmamaktadırlar. Şayet İhvan-ı

Müslimîn'den başka kimseler bu nevi faaliyetlere girişmiş olsalar, daha az başarı elde etseler bile dünyayı sese boğarlardı. Şarka, Garba bu faaliyetlerini yayarlardı, memlekette duymayan kimse kalmazdı. Ama biz halkın teveccühünden ziyade Hakk'ın teveccühünü dikkate alıyoruz. Onlara da hayret etmemek lazım, zira asrımız propaganda asrıdır.

Ey Kardeşler!

Sizin tuttuğunuz yol ve takip ettiğiniz metod haddizatında hem Allah'ın indinde hem de halkın yolunda en muteber yoldur. Ziyanı yok, sizi alkışlayanlar olmasın, mühim olan davamızın başarısıdır. Siz yolunuzda azimle ilerleyiniz, ancak şunu düşünmeyi de ihmal etmeyiniz: Davamız bizi geniş meydanlara ve kalabalık halk kitlesine hitap etmeye mecbur bırakmaktadır. Herkes Müslüman Kardeşler'den bahsediyor, bununla birlikte birtakım gereksizler de sizi ve gayenizi bilmeden çocukça hareketlere girişiyorlar. Bunlara fırsat vermemek için halka gayenizi, metodunuzu, idealinizi ve çalışma programınızı iyice anlatmaya çalışınız. Yapılacak işleri halka ilan ediniz. Bununla iftihar etmek için değil, milletin menfaatine olan şeyi halka duyurmak için çalışınız. Cemiyetimizin lisanı hükmünde olan *Nezir* dergisine yazılar gönderiniz, günlük gazetelerde gayenizi anlatınız, fikirlerinizi duyurmaya çalışınız. Bütün amellerinizde sadıkane davranınız. Hakikatin sınırını aşmayınız, propaganda ve reklamlarınız kemal ve edep içinde, fazilet ve ahlak dahilinde kalpleri birleştirmeye, ruhları uyandırma-

ya müncer olsun. Bütün fazilet Allah'ındır. Davanızın başarıya ulaşması Allah'ın yardımıyladır. Siz sadece bir vasıtadan ibaretsiniz. **"Eğer doğru/sadık kimselerseniz bilesiniz ki, sizi imana erdirdiği için asıl Allah size lütufta bulunmuştur."** (Hucarat, 19)

2- Gençlerin davaya sarılması:

Allah'a binlerce kere hamd u senalar olsun. Vatanın her tarafında İhvan'ın davasını ilerleten, teyit eden ve yardım eden gençler var. Bu davaya en çok yarayanlar da onlar olacaktır. Allah, onların hakkını ödeyeceğini, yolunda çalışanlara mükâfatlar vereceğini va'dediyor.

Bundan senelerce önce, henüz yeni başladığımız devrelerde üniversite camiasına mensup altı genç, Allah'ın kalplerine serptiği hikmet ve hidayet sayesinde İhvan saflarına girdiler. Allah niyetlerinin doğruluğunu bildiğinden onları tevfik ve teyidine mazhar kıldı. Üniversitede bulunan gençlerin ekseriyeti, az bir zaman sonra bu kardeşlerimizin faaliyeti sayesinde Müslüman Kardeşler'i desteklemeye başladılar. Herkes bizi seviyor, hürmet ediyor ve başarı dileklerinde bulunuyordu. Üniversiteye mensup gençlik kollarımız, imanlı ve fedakarca faaliyetleri sayesinde gayemizi yurdun her köşesinde bulunan gençlere ulaştırdı. Bilhassa Ezher Üniversitesi bu davanın ocağı haline geldi. Zaten Ezher, tabiatı icabı İslam davasının ilk menbaı hükmündeydi. İhvan'ın davasını dava edinmeleri ve teşkilatımızın gayesini kendile-

rine gaye bilmeleri garipsenecek bir hadise değildir. Ezherli gençler şanlarına yakışır şekilde İhvan saflarını doldurdu. Ezherli ilim adamları ve vaizler de kendilerinden beklenilen şekilde İhvan kulüplerini vaaz ve irşatlarıyla ihya edip bu davanın yayılmasına ve takviye edilmesine büyük katkıda bulundular. Zaten bu milletin bu davayı benimsememesi garip olur. Elhamdülillah imanlı halkımız çeşitli tabakalarıyla davamızı benimseyip yardımcı oluyorlar. Dalalete düşen birçok gencimiz Allah'ın hidayetiyle doğru yola geldiler, günahkârlar taate yöneldiler. Vasıl oldukları ilahî hidayet nuru sayesinde kapkaranlık olan istikballeri aydınlığa kavuştu. Bütün bunlar, bu davanın başarıya ulaşacağının delilleridir. Her an biraz daha ileriye doğru adım atmaktayız. Bu ilerleyişimiz ilerdeki faaliyetlerimiz için bizi takviye etmekte ve daha çok çalışmamıza vesile olmaktadır. Zafer, ancak aziz ve hakim olan Allah'ın katındandır.

3- Davamızın şehirde ve köylerde çabucak yayılması:

Bildiğiniz gibi bu teşkilat İsmailiye'de doğdu. Oranın temiz havası içinde gelişti. Etrafa serilmiş kum kümeleri üzerinden geçerek büyüdü.

İşte İsmailiye'nin yanı başındaki Süveyş Kanalı, işte batı tarafındaki İngiliz karargâhı, işte doğudaki kanal idarecileri için kurulmuş olan umumi mektebin milletin başına çökercesine takındığı kibir ve azamet tavrı. Mısırlı, kendi memleketinde, kendi havasında

garibane yaşamaktadır. Onlar her şeyden istifade edip halkı zillete düçar etmektedirler. İşte bu duygu ve hisler içerisinde İhvan davası büyüyerek gelişmeye başladı. Önce kanatlarımızı kanal mıntıkasına serdik, sonra küçük deniz bölgesine, ondan sonra Dikheliye vilayetine. Mü'minlerin kalbi mütevazı ve küçük bir tohumla gelişerek büyür, sonra bu gönüller her tarafı ele geçirir, duygu ve düşüncesi çevreyi kuşatır. Fikirlerden geçen duygular, insanlar için bir ideal ve gaye planına istihale ederek bu yolda her türlü fedakârlıklara girişilir, serden geçilir ama davadan vazgeçilmez.

Daha sonra dava İslamî kültürün artıklarını saklayan, her türlü yardımcılarıyla İhvan'ın iman davasını destekleyen, cemaat halinde çalışmasını temin eden Kahire'ye taşındı. Sonra Kahire'de umumi irşat ekiplerini kurduk, milletin evlatlarına bölge bölge, şehir şehir gezerek gayemizi anlattık. Bu umumi irşat ekibinin gayeyi yaymada ve halka ulaştırmada yaptığı sonsuz çalışma cidden hayrete şayandır. Ekibe bağlı kardeşlerimiz kendi rızıklarını keserek, her şeylerinden fedakârlık yaparak bütün varlıklarıyla davalarının hizmetine koyuldular. Aslan iffeti ve berrak suyun temizliğiyle mütenasip olan hizmetlerinde kimseye ellerini açmadılar. Hiç kimseden bir şey istemediler, verilen malları almadılar. Allah'tan başka kimseden yardım dilemediler. İşte böylece, İhvan gençliği fevkalade bir süratle memleketin her tarafındaki insanımızla ilgilenmeye başladı. Asuvan'dan İskenderiye'ye, Reşit'ten Portsaid'e, Süveyş'den Tanta'ya, Feyum'dan

Benisüveyf'e, Minye'den Asyot'a... kadar şehir, köy ve kasaba demeyip en ücra yere kadar vatanı bir ağ gibi ördüler. Faaliyet Mısır hudutları içinde de kalmayıp Sudan'a, Suriye'ye, Tunus'a ve Fas'a kadar mübarek İslam vatanının her yerine ulaştı. Önce davayı yaymaya ve yönetmeye biz çalışıyorduk. Ama şimdi dava bizi de geçerek köylere, şehirlere ve bölgelere kadar uzandı. Mühim olan, bütün bu heyetler arasında her şeyiyle birlikte fedakarane bir birliğin kurulmasıydı. Elhamdülillah o da kuruldu. Derin sevgiye, kuvvetli yardımlaşmaya, mukaddes ve metin bağlılığa, bir mihvere, bir merkez etrafında toplanmaya... Elem ve emelde, cihat ve amelde, gaye ve metotta atılacak her adımda insanları birleştirmeye yarayan en kuvvetli bağ, iman kardeşliği bağıdır.

İslam ülkesinin muhtelif bölgelerinde köy ve kasabalarda kurulan bu birlikler, sadece Kahire'deki merkezden verilen talimatı uygulamakla kalmadılar. Umumi hizmet sahasının her cephesinde ciddiyetle çalışarak faaliyet yaptılar. Kendi kulüplerini kendileri inşa ettiler, artık bugün birçok yerde şubelerimizin kendine has binası ve gelir temin eden mülkü vardır. Kardeşlerimiz içtimaî, iktisadî, milletin ve davanın hayrına her türlü faaliyetten geri kalmadılar. Hepsi de neticeye varmak için daimî ve bitmeyen bir enerjiyle çalıştılar. Zaten davamızda baş ve ayak diye bir şey yoktur, şubelerin merkezle münasebeti baştaki ile arkadakinin münasebeti gibi değildir. İdarî ve ilmî bir bağdan da ibaret değildir. Bizim birbirimizle olan mü-

nasebetimiz bütün bunların üstündedir. "Allah için sevgi, Allah için buğz" bizim metodumuzdur. İhvan'ın fedakâr mensupları kardeşlerini ziyaret edip tanışırken Allah için ziyaret etmektedirler. Birbirleriyle karşılaştıkları zaman hayatlarında ve hususi hallerinde en üstün kimse olarak tanıdıklarıyla karşılaşmış gibi davranırlar. Böyle bir bağlılık şu günde memleketimizde yaygın olan hiçbir kitlede yoktur. **"Bu da Allah'ın bir fazlıdır, onu dilediğine verir."** (Cuma, 4)

Ey Kardeşler!

Kardeşlerimiz arasındaki bu sadıkane vahdetten ne derece memnun olduğumu gizlemiyorum. Bu metin ve kuvvetli Rabbanî irtibattan hepimiz iftihar ediyoruz. İstikballe ilgili emelimiz büyük ve geniştir. Siz Allah yolunda kardeşliğinize devam edip sevişerek, yardımlaşarak çalıştığınız müddetçe yarınlar sizindir. En fazla birliğe dikkat ediniz, çünkü silahımız ve cephanemiz sadece birliktir.

Bazı kimseler soruyorlar: "Müslüman Kardeşler bu kadar çalışmaların yanında nereden gelir temin ediyorlar? Yaptıkları masrafları değil fakirler, zenginler bile yapamaz. Peki bunlar nereden para alıyorlar?" Bu fikirde olanlar ve içinden böyle düşünceler geçenler bilsinler ki, Müslüman Kardeşler davaları uğrunda hiçbir gün evlatlarının yiyeceğini, ailelerinin rızkını vermekten çekinmezler. Kanımızın son damlasına kadar bu yolda feda edeceğiz. Nafakamızın artanını veya biriktirdiklerimizi değil, günlük yiyeceğimizi bile bu yola harcayacağız. Onlar bu davayı yüklendik-

leri zaman mal ve can verilmeden dava kazanılmayacağını bilerek yüklenmişlerdir. Biz severek bu davaya girdik, her şeyimizi Allah uğrunda vermeye hazırız. **"Allah müminlerden, mallarını ve canlarını, kendilerine** (verilecek) **cennet karşılığında satın almıştır."** (Tevbe, 111)

Biz bu alışverişten memnunuz!

MÜSLÜMAN KARDEŞLERİN PROGRAMI

Muhterem kardeşlerim!

Oldukça uzun süren bu konuşmamızdan İhvan'ın gayesinin ne olduğu, vazife ve hedefinin neler olduğu tamamen anlaşıldı zannederim. Gayemizi kısaca şu şekilde özetleyebiliriz:

1- İslam'ın prensiplerine inanan ve bu uğurda çalışan yeni bir nesil meydana getirmek.

2- Yetişecek neslin hayatının her cephesine İslam'ın rengini ve boyasını vurmak. **"Allah'ın boyasından daha güzel boyası olan kimdir?"** (Bakara, 138)

3- Bu yolda engel olarak karşımıza dikilen her türlü hurafeyi yıkıp İslam'ın prensiplerine sadakatle bağlı olan bu genç kitleyi en iyi tevcihatlarla yönetmek.

Biz gücümüzün yettiği kadar gayemize doğru ilerlemekteyiz. Attığımız adımlar oldukça başarılı olmuştur. Bu yüzden Allah'a binlerce hamd ü senalar olsun.

İhvan'ın kuvveti ve ihtilal:

Birçok kimse şu suali tekrar ediyor: Müslüman Kardeşler gayelerini tahakkuk ettirmek, hedefleri-

ne ulaşmak için kuvvet kullanmak azminde midir? Müslüman Kardeşler Mısır'da hakim olan içtimaî veya siyasî nizamı devirmek için bir ihtilal düşünüyor mu? Ben bu suali soranları merak içinde bırakmamak için bu toplantıyı da fırsat bilerek cevap veriyorum.

Kuvvet/güç; nizam ve teşriatın hepsinde olduğu gibi İslam'ın şiarıdır. Kur'an-ı Kerim açıkça sesleniyor: **"Onlara** (düşmanlara) **karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın, onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı (...) korkutursunuz."** (Enfal, 60) Resulullah şöyle buyuruyor: *"Kuvvetli mü'min zayıf mü'minden hayırlıdır."*

Kuvvet dualara girecek derecede İslamî esaslar arasında yer alır. Bakınız Resulullah kendi nefsiyle ilgili mevzularda nasıl dua ediyor. Bu duası ile ashabına örnek olduğu gibi Rabb-i Zü'l-Celal'ine de temennilerini iletiyor: *"Allah'ım, üzüntü ve kederden Sana sığınırım. Tembellik ve acizlikten, korkaklık ve cimrilikten, borçların galip gelip adamların kahrından Sana sığınırım."* Görüyorsunuz ya Peygamber, duaları ile birlikte her türlü zaafa sebep olan amillerden Allah'a sığınıyor. Üzüntü ve keder, iradenin zaafıdır. Tembellik ve acizlik, istihsalin zaafıdır. Korkaklık ve cimrilik, malın zaafıdır. Borçluluk ve kahır, izzetin ve kerametin zaafıdır. Bu dine tabi olan insandan istenen şey, herkesten kuvvetli/güçlü olmasıdır. Mü'min'in şiarı, her yönüyle kuvvetliliktir. Müslüman Kardeşler elbette kuvvetli olacaktır. Ve elbette kuvvet kullanacaktır.

Fakat Müslüman Kardeşler, düşüncelerin sathında dolaşıp derinliğine dalmamayı, hadiselerin sebep ve neticelerini değerlendirmemeyi düşünmeyecek kadar geri görüşlü ve çarpık zihniyetli değildir. Biz biliyoruz ki kuvvetin ilk derecesi, iman ve itikadın kuvvetidir. Bunu müteakiben birlik ve irtibatın kuvveti gelir. Ancak bunlardan sonra yumruk ve silahın kuvveti kendini gösterir. Bir cemiyet bütün bunları yerine getirmedikçe "kuvvetli" vasfını kazanamaz. Bir cemiyet itikadı zayıf, imanı sönük, nizamı bozuk, bağlantısı kesik halde silah ve yumruk kuvvetini kullanmaya kalkışırsa netice mutlaka mağlubiyet ve helak olacaktır. İkinci sual de şiarı kuvvet olan İslam acaba her halde ve durumda kuvvet kullanmayı tavsiye etmiş midir? Yoksa kuvveti de bir sınır dahilinde ve şartlar içinde tahdit ederek muayyen bir yöne mi tevcih etmiştir? Üçüncü olarak, kuvvet, ilk önce kullanılması gereken bir ilaç mıdır, yoksa en son tedavi çaresi midir? Ve insan, kuvveti kullanmanın faydalı veya zararlı neticesini, duruma göre kullanma şartlarını muvazene etme mecburiyetinde midir? İşte Müslüman Kardeşler'in kuvvet kullanma mevzuundaki telakkileri bu soruların cevabına dayanır. Kuvvete başvurmadan önce biz bunu düşünüyoruz.

İhtilal, kuvvetin en çirkin tezahürüdür. Bu yüzden Müslüman Kardeşler ihtilal mevzuuna daha derin ve dikkatle bakmaktadır. Bilhassa Mısır gibi ihtilalden pay alarak tecrübe etmiş bir memlekette böyle bir şeyin ne gibi neticeler doğuracağını dikkatlice dü-

şünmekteyiz. Bütün bu görüş ve değerleri serdettikten sonra biraz önce kaydettiğimiz suallerin cevabını veriyorum. Müslüman Kardeşler, başka çaresi kalmadığı zaman kuvvet kullanacaktır. İman ve birlik hazırlığını tamamlayınca elbette fiilî kuvvete başvuracaktır. Fakat kuvveti kullanırken şerefli ve açık olarak hareket edecek, önce tehlikeyi söyleyip bundan sonra neticenin nasıl olacağını bekleyecek, ancak ondan sonra kerimane ve izzetli bir şekilde kuvvete başvurmayı deneyecektir. Bu durumda gönül huzuru ile neticenin nasıl olacağını, ne gibi hadiselerin meydana geleceğini şimdiden nazar-ı itibara almaktadır. İhtilale gelince, Müslüman Kardeşler asla böyle bir şeyi düşünmemekte ve bunun faydalı neticeler doğuracağına inanmamaktadır. Biz açıkça şunu diliyoruz, ki şimdiye kadar başa geçen her hükümete de aynı şeyi tekrarladık. Eğer bu durum böyle giderse, idareciler acil istilahata girişmezlerse, çabucak tedavi çareleri düşünmezlerse mutlaka bir ihtilal vukubulacaktır. Fakat İhvan asla böyle bir şeyi arzulamamakta ve istememektedir. Ancak çevrenin baskısı, durumun icabı ve ıslah çarelerinin ihmali böyle bir şeyi zaruri kılabilir. Biz sadece duyuyoruz. Harekete geçecekler acele etsinler. Yoksa vahim neticeler doğabilir!

MÜSLÜMAN KARDEŞLER VE İDARE

Başka bir kitlenin suali de şu oluyor: Müslüman Kardeşler'in programında hükümet kurmak ve başa geçmek gibi bir emel var mıdır? Böyle bir şey için ne gibi yollara başvurabilirler? Ben bu suali soranları da şüphe içinde bırakmamak için cevap vermekten çekinmiyorum. Müslüman Kardeşler her adımlarını ve hareketlerini İslam'ın emri ve irşadı üzerine atmaktadır. İslam'ın hükümlerinden ilk çıkardığımız esas ise şudur: İdareyi ele almak, irşad vazifesini yerine getirdiği gibi hükümleri infaz vazifesini de yerine getirmeyi gerektirir. Daha önce üçüncü halife Hz. Osman'ın da dediği gibi: "Allah, Kur'an'la tevzi etmediği hakları, Sultan'la tevzi eder." Resulûllah hakimiyeti, İslam'ın esas unsurları arasında zikretmektedir. İslam hem idare hem de tatbikat dinidir. İslam nizam ve hüküm dini olduğu gibi teşri ve talim dinidir de. Biri diğerinden asla ayrılmaz. Kendisi için hüküm koymayı, prensipler saymayı fer'i ve aslî esaslar serdetmeyi seçen, Allah'ın izni olmadan millete hüküm koyma ve bu hükmü infaz etme hakkını başkalarına bırakan hukukçunun yeri ne olabilir? Tabiî ki böyle bir şeyin neticesi, onun sesini hiç kimseye duyurmadan toprağın altına gömmek mecburiyetinde kalacağıdır.

İslam'a göre hareket eden kimseler, şayet Allah'ın emirlerine uygun olarak Allah'ın hükümlerini tatbik eden kimselerin bulunduğuna, Peygamber'in hadislerine, Allah'ın ayetlerine göre hareket eden kitlenin mevcudiyetine kanaat getirirse, elbette vaaz ve irşad vazifesini ifa ile mesuliyetinin bittiğini anlayacaktır. İslam'a inanan dava adamlarının idareyi istemeyip yerinde durmaları büyük bir suçtur. Bu suçtan ancak İslam'ın hükümlerine göre hükmetmeyenlerin elinden idareyi almakla kurtulabilirler. Bu apaçık bir sözdür. Kendi şahsî kararımız değil, İslam'ın hükümlerinden biridir.

Bu esaslar muvacehesinde Müslüman Kardeşler idareyi kendi şahısları için değil davaları namına istemektedir. Milletten bu ağır yükü kaldırmaya kabiliyetli birini bulurlarsa, İslamî metoda, Kur'anî anlayışa göre bu emaneti eda eden bir kişi çıkarsa biz de onun askerleri oluruz. Onu destekler, yardım ederiz. Böyle bir kimse bulunmayınca elbette ki idareyi ele almak programımıza dahildir. Allah'ın emirlerini infaz etmeyen her idarecinin elinden o mevkiyi kurtarmak için çalışmak gayemizdir.

Bu durumda Kardeşler idare vazifesine seçilebilmek için daha dikkatli ve akıllı davranmak mecburiyetindedir. Önce milletin bizi anlaması gerekir. Bunun için de İhvan'ın prensiplerini yaymak ve millete duyurmak, umumun faydasını kendi faydalarına tercih ettiklerini anlatmak gerekir. Bu konuda kati sözümüzü söyleyebiliriz. Müslüman Kardeşler şimdiye kadar

gelen hükümetler arasında -ne halihazırdaki hükümet, ne geçen hükümetler- bu yükü kaldırabilecek bir kuvvet görememiştir. Veya İslamî ideolojiyi muzaffer kılabilecek sağlam bir istidada rastlamamıştır.

Millet şunu bilsin ki; İslamî hükümlere riayet etmek için Müslüman Kardeşler her yola başvurmaktan çekinmeyecektir. Bununla birlikte biz hiçbir devrede, hiçbir hükümeti destekleyici veya gayesini tatbik edici ya da kendi programımız haricinde birinin programını takviye edici hiçbir faaliyet yapmadık.

Biz, İslamî olmayan her şeye karşı mücadele bayrağını açtık ve açacağız. Bilmeyenler varsa duysun ve öğrensinler!

MÜSLÜMAN KARDEŞLER VE MISIR ANAYASASI

Birtakım kimseler de Müslüman Kardeşler'in Mısır Anayasası karşısındaki tutumunu sormaktadırlar. Bilhassa Salih Aşmavi kardeşimizin *Nezir Mecmuası*'nda neşrettiği bu mevzudaki makalesi üzerine *Genç Mısırlılar* dergisinde yapılan tenkitle ilgili efkar-ı umumiyeyi/kamuoyunun aydınlatmak istiyorum. Bu toplantı da bir fırsat oldu.

İhvan-ı Müslimîn'in Mısır Anayasası mevzuundaki tutumu şöyledir: Hakikat şudur ki ferdî ve şahsî hürriyeti koruyan, şûra esasına dayalı, gücünü milletten alan idarecilerin yaptıkları işlerde, millet karşısında mesuliyetini beyan eden, her türlü sultayı tahdid eden anayasa hükümlerinin İslam'ın prensipleri, idare mevzuundaki kaide ve nizamları ile uyuşmayacak yönü yoktur. Biz bu yüzden anayasa nizamının yeryüzünde İslamî idare tarzına en uygun nizam olduğunu kabul ediyoruz. Bundan sonra geriye iki şey kalıyor. Birincisi, anayasa prensiplerinin konulduğu kalıpların dayandığı esaslar. Ve bu hükümlerin amelî olarak tefsiri ile tatbik şekli. Sağlam ve esaslı bir prensip, müphem ve zor ifadelerle anlatıldığı zaman prensibin

çeşitli yönlere çekilmesine vesile olabilir. İşte bu yüzden Müslüman Kardeşler, Mısır Anayasasında müphem olarak bırakılıp herkesin kendi gaye ve arzusuna göre yorumladığı maddelerini tevil ve tefsire mahal bırakmayacak şekilde vuzuha kavuşturmak gerektiğini düşünmektedir. İkinci olarak da anayasanın tatbik edildiği infaz metodu. Bu metodun millete fayda yerine zarar getirdiği, tadilata şiddetle muhtaç olduğu izahtan varestedir. Biz burada sadece seçim kanununu ele alalım. Bu kanun milletin iradesini temsil eden milletvekillerinin seçilmesi için bir vesiledir. Halbuki milletin arasına fitne soktuğu, husumet ve kargaşa meydana getirdiği gibi açık zararları gözler önündedir. Millete zarar verecek şekilde bir kanunun yürürlükte kalması mantık dışı bir haldir.

İşte Müslüman Kardeşler bunun için Mısır Anayasasının değiştirilmesini arzu ediyor ve memlekette kanunun tatbik şeklinin düzenlenmesi için çalışıyor. Salih bey kardeşimizin bu makalesinde anlatmak istediği de budur. Biz anayasanın İslam nizamına uygun yönüyle esas prensiplerinin karşısında değil, yanlış tatbikatının karşısındayız. Salih kardeşimiz de o yüzden yazısında anayasayı tenkit etmişti. Allah izin verirse bu konuyu delilleriyle birlikte tafsilatlı olarak anlatan, ıslah ve tedavi yollarını gösteren hususi bir risale neşretmeye çalışacağız.

MÜSLÜMAN KARDEŞLER VE KANUN

Müslüman Kardeşler'in anayasa mevzuundaki tutumunu belirttik. Şimdi biraz da Mısır kanunları karşısındaki tutumumuzdan söz edelim.

İslam, ahkam ve teşri' kabulü ile ilgili ticarî, cinaî, cezaî hükümleri ihtiva eden hukukî emirleri vazetmiştir. Kur'an ve hadiste hukuk mevzuu ile ilgili her türlü hüküm mevcuttur. Fıkıh kitapları bu konuları tafsilatlı olarak açıklamışlardır. Lahey'de toplanan milletlerarası hukuk kongresinde de İslam hukukunun Batı ve Roma hukukundan üstün tarafları tartışma konusu edilmiştir.

Cenab-ı Hak buyuruyor ki: "(Sana şu talîmatı verdik:) **Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet ve onların arzularına uyma. Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni saptırmamalarına dikkat et. Eğer** (hükümden) **yüz çevirirlerse bil ki** (bununla) **Allah ancak, günahlarının bir kısmını onların başına belâ etmek ister. İnsanların birçoğu da zaten yoldan çıkmışlardır. Yoksa onlar** (İslâm öncesi) **cahiliye idaresini mi arıyorlar? İyi anlayan bir topluma göre, hükümranlığı Allah'tan daha güzel kim vardır?"** (Maide, 49-50)

"Kim Allah'ın indirdikleri ile hükmetmezse kâfirlerin ta kendileridir." (Maide, 44)

Bir aşağıdaki ayette, **"Kim Allah'ın indirdikleri ile hükmetmezse zalimlerin ta kendileridir."** biraz aşağıdakinde ise **"Kim Allah'ın indirdikleri ile hükmetmezse fasıkların ta kendileridir."** buyruluyor. Allah'ın emrini işitip iman eden bir müslüman, bu ayetler karşısında onunla çarpışan bir hükme nasıl göz yumabilir?

Müslüman Kardeşler ve Milli Birlik:

Efkar-ı umumiyede millî birlik, Arap Birliği ve İslam Birliği birbirine karıştırılmaktadır. Ara sıra buna bir de Şark Birliği eklenmektedir. Bu gibi terimlerle halkın kafası meşgul edilmekte ve faydalı ya da zararlı yönlerinin araştırılmasına fırsat verilmemektedir. Müslüman Kardeşler'in bu mevzudaki tutumunun nasıl olduğunu bilmek isteyenler bulunabilir. Bilhassa Müslüman Kardeşler'in millî birliğe karşı olup İslam ideolojisine bağlılıkla İslam birliğinin taraftarı olduğunu ileri sürerek leke sürmek isteyenler oluyor. Biz onlara karşı da tutumumuzu açıklayalım. Biz idealimiz için esas olarak kabul ettiğimiz fikirlerden dönecek değiliz. Mefkuremiz İslam'ın ideal prensibi üzerine hareket etmektir. Bu mevzuda İslam'ın bizatihi ne gibi hükümleri olduğunu inceleyip araştırmak, Müslüman Kardeşler'in o konudaki tutumunun ortaya çıkmasına vesile olur.

İslam her insanın kendi ülkesi için çalışmasını, vatanına hizmet etmek için her türlü fedakârlığı, milletin hayrına, gücünün yettiği her şeyi yapmasını kesin şekilde farz kılmıştır. Yararlılık devre devre en yakından başlayarak, en son halkaya kadar millet fertlerini içine alır. Hatta zekâtın bile yakınları muhtaç iken uzaklara gönderilmesinin yasaklanması bunun açık delilidir. Her müslüman, içinde bulunduğu memleketin açık kalan gediklerini kapatmak ve doğduğu vatana hizmet etmekle mükelleftir. O yüzden her müslüman aynı zamanda vatanına en çok bağlı insandır. Müslüman, vatandaşlarına faydalı olmak mecburiyetindedir. Zira bu, Rabbü'l-Alemîn'in emridir. Buna binaen Müslüman Kardeşler vatanın selameti için her türlü fedakârlığa katlanmayı vazife addeder. Milletin hizmetinde her şeylerini vermekten çekinmezler. Biz bu aziz vatanın şerefli evlatlarının tekrar eski izzetli devresine ulaşması için her türlü faaliyeti desteklemeye hazırız. Resulullah'ın Medine'ye olan sevgisi Mekke'ye olan iştiyakını asla gidermemişti. Ve Asil'e şöyle demişti. *"Ey Asil, gönül ne de olsa arzu ediyor. Vatana iştiyak duyuyor."* Bilal-i Habeşi'ye bakınız ki içinde yerleşen duygularını şu mısraları ile ne güzel açıklıyor:

"Ah ne olurdu bir gece vadide yatsam ve etrafı seyretsem.

Mucite sularından içip Şame ve Tufeyl'i görsem."

Müslüman Kardeşler bu yüzden vatanlarını severler. Ve millî birliğin kurulması için her türlü hizmete hazırdırlar. Bir insanın kendi memleketinin menfaatine çalışması kadar normal bir şey yoktur. Herkes kendi milleti yolunda, vatanın ve ülkenin selameti uğrunda her türlü faaliyetin kesifleşmesini temenni eder. Sonra İslam dini Arabistan'da doğmuş, ve diğer ülkelere yayılmıştır. Bu dinin mübarek kitabı Arap lisanı ile inmiştir. Eskilerin dediği gibi Araplar zillete düçar olurlarsa İslam da zelil olur. Arap milleti İslam'ın bekçisi ve bayraktarıdır. Bu arada şunu da zikretmeyi uygun buluyorum. Müslüman Kardeşler, Arap fikriyatını Peygamber'in tarif ettiği gibi anlıyorlar. İbn-i Kesir'in, tefsirinde, Muaz bin Cebel'den rivayet ettiği bir hadiste Resulullah şöyle buyuruyor: *"Araplık dilden ibarettir. Araplık dilden ibarettir."* İşte biz bu açıdan ilerleyerek, Arap birliğini İslam'ın tekrar eski izzetine ulaşması için lüzumlu buluyoruz. Bu yüzden de her müslüman Arap'ın Arap birliğini ihya için desteklemesi gerekir. İşte Müslüman Kardeşler'in Arap Birliği mevzuundaki fikirleri bundan ibarettir.

İslam birliği konusundaki tutumumuza gelince, bilindiği gibi İslam hem itikat hem de ibadet dinidir. Müslümanın vatanı ve ırkı yine İslam'dır. Bölgeler arası tefriki İslam tamamen yok etmiştir. Allah Zü'l-Celal şöyle buyuruyor: **"Muhakkak mü'minler kardeştir."** (Hucurat, 10)

Rasulullah (s.a.v), *"Müslüman müslümanın kardeşidir. Müslüman her şeyi ile kardeşini destekler. Başkalarına karşı bir el gibidirler."* buyuruyor.

İslam coğrafî hudutları, cinse ve kana dayalı ayrılıkları kabul etmez, bütün müslümanları bir millet olarak telakki eder. Ne kadar uzaklarda bulunursa bulunsun bütün müslümanların yaşadığı ülkeleri bir vatan olarak değerlendirir. İşte Müslüman Kardeşler de bu birliğe tamamen sadık kalarak, kendi camiaları altında İslamî vahdeti teşekkül ettirmek için her türlü fedakârlığı göze alarak çalışacaktır. Biz İslam davası ve İslam kardeşliği uğruna çalışıyoruz. "La ilahe illallah Muhammed Rasulullah" kelimesinin zikredildiği her yer bizim vatanımızdır. Müslümanların yaşadığı her karış toprak için kanımızı vermeye hazırız. Ne güzel der İhvan'ın şairlerinden biri:

"Ben İslam'dan başka vatan tanımıyorum,
Şam ve Nil vadisi benim için farksızdır.
Allah adının anıldığı her yer benim memleketim,
Ben bu ülkeleri candan severim."

Bazı kişiler bugün meydana gelen durumdan dolayı böyle bir mefkûrenin başarıya ulaşamayacağını ileri sürmektedirler. 20. asırda ırk ve renk taassubunun daha da geliştiğini ileri sürerek böyle bir şeyin asla mümkün olmayacağını iddia etmektedirler. Biz onlara şu cevabı veriyoruz: Şüphesiz ki böyle bir tefrik büyük bir hatadır. Bunu yapanlar hatalıdırlar. Ve bu

hatanın acı neticesi halen birbirine girmiş olan dünyamızda görülmektedir. Bu fikirler, muhtelif milletlerin birlikte yaşadığı ülkelerde büyük huzursuzluklar ve buhranlar doğurmaktadır. Doktorun vazifesi hastalığı ilerletmek değil, en kısa yoldan tedavi çarelerini bulmaktır. İslam da aynı metodu takip eder. Bu yüzden biz insanlara değil kendi idealimize göre hareket ederiz. Bunu hayal zannedenler bir gün mutlaka hatalarını anlayacaklardır.

Diğer bir kitle de böyle bir birliğin ve müşterek faaliyetin gereksiz olduğunu, fayda getirmeyeceğini iddia etmektedir. Bunlara göre, faydalı faaliyet yapmak isteyen kimseler sadece kendi milletlerini ve içinde yaşadıkları memleketi düşünmeyi ilk plana alırlar. Biz bunların fikrini pek nazar-ı itibara almıyoruz. Zaten zihniyetlerinin çarpık oluşu ifade tarzlarından da anlaşılıyor. Milletler daha önce her sahada muhtelif zihniyetlere sahiptiler. Doğuyu düşünecek olursak din, dil, ırk ve ideal bakımından ayrı ayrı milletlere mensup bölüklerden teşekkül etmiştir. İslam'ın gelişi ile hepsi bir birlik halinde toplandı ve müşterek bir gaye uğruna harekete geçti. Geçmişteki durumla bugünkü durum arasında fark yoktur. Toprak birliği tıpkı geçmiştekinin aynısıdır. Bugün de bu davayı yüklenecek ve müslümanların nefsinde tekrar canlandıracak kimse bulunduğu takdirde ihtilaf diye bir şeyin vukubulması imkânsızdır. Eski birlik tekrar ve ideal şekliyle meydana gelebilir. Federatif birlikler halinde çalışılabilir. Birleşmiş Milletlere mümasil bir

teşekkül halinde hareket edilebilir. Bugün bu birliği kurmak eskisinden daha kolaydır. Tecrübe, bu kolaylığın ne derece doğru olduğunu gösterecektir.

Bu arada bazı kimseler de Şark birliğine taraftar görünüyorlar. Zannederim ki bu fikir Batı'nın taassubundan ilham alınarak doğmuş hatalı bir düşüncedir. Şayet Avrupalılar ileride muhtemel bir din birliğine varsalar bunlar da mutlaka o yolu taklit ederek bir İslamî birlik taraftarı olacaklardır. Biz Şark Birliği fikrine bu açıdan bakıyoruz. Şark, garp diye bir ayrım yapmıyoruz. Müslüman olduktan sonra ırk, renk ve bölge tefriki tanımıyoruz. Ve bütün meselelere bakış tarzımız İslam'dan ibarettir. Şüphesiz ki kendi millî duygularımıza hürmet edilmesinin ve ilk hareketin kendi sahamızdan başlamasının taraftarıyız. Herkes önce kendi vatanı ve milleti için çalışmak mecburiyetindedir. Ancak bundan sonra ikinci halka olarak Arap birliği fikrinin geleceğini kabul ediyoruz. Ve en sonunda da bütün İslam âlemini içine alan askerî ve kültürel birleşmenin taraftarıyız.

Bu arada şunu da söylemeyi uygun buluyorum. Müslüman Kardeşler sadece bir milleti veya kitleyi değil, bütün dünyayı İslam nuruyla nurlandırma hedefini gütmektedirler. O yüzden de bir cihan birliği fikrinin gelişmesi için her türlü faaliyete hazırdır. Ama her şey direkt olarak değil de tedrici olarak yürüyecek, daha önce belirttiğimiz İslam'ın emir ve metodları mucibince hareket ederek ilerleyeceğiz. Gayemiz bütün cihanın saadete ermesidir. Allah Teala buyur-

muyor mu: "(Ey Resulüm), **Biz seni ancak âlemlere rahmet olasın diye gönderdik."** (Enbiya, 107)

Biz ırkçılığın, bölgeciliğin ve kavmiyetçiliğin tamamen karşısındayız. Zaten birliğin ana unsuru sadece ırk yahut sadece milliyet değildir. Dünyada birleşmenin esas unsuru olarak dinden başlayarak sırasıyla dil, vatan ve milliyet gelir.

Müslüman Kardeşler ve hilafet:

Konuyu bitirirken Müslüman Kardeşler'in hilafet konusundaki görüşlerini de beyan etmeyi uygun buluyorum.

Biz, hilafetin İslam birliğinin alameti olduğunu, İslam milletleri arasındaki birleşmenin ve irtibatın unsuru olduğunu kabul ediyoruz. Ancak halife ve hilafet mevzuunda Kur'an-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde beyan edilen ana esasları kabul ediyoruz. Fakat bugün öyle bir şeye girişeceğimizi ileri süremeyiz, çünkü daha önce tedavi edilmesi gereken hastalıklar vardır.

Her şeyden evvel İslam milletleri arasında kültürel, içtimaî ve iktisadî bir birlik kurulmalıdır. Böyle bir birlik teşekkül ettikten sonra ancak dinî birlikler kurma imkânı olabilir. Bugün yeryüzünde, müslümanlardan başka umumi bir lideri bulunmayan din mensupları hemen hemen yok gibidir.

MÜSLÜMAN KARDEŞLER VE DİĞER TOPLULUKLAR

Müslüman Kardeşler ve İslamî Cemiyetler:

Milletimizin zihnini meşgul eden umumi meselelerin birçoğu hakkında Müslüman Kardeşler'in görüşünü belirtmiş bulunuyoruz. Bu arada Müslüman Kardeşler'in, Mısır'da halen faaliyette bulunan İslamî cemiyetlerle münasebeti mevzuunu da beyan etmek istiyorum. Bugün iyi niyetli herkes İslamî ideolojiye sadık cemiyetlerin müşterek çalışmalarını arzu ediyor, ortak bir konfederasyon haline gelip tek elden idare edilmesi herkesin temennisidir. Bu vatanda bu din için çalışan herkes şüphesiz ki bir birlik halinde çalışmayı temenni eder. Müslüman Kardeşler'in bütün bu cemiyetlerin İslam'ın hayrına çalıştığına şüphesi yoktur. Biz hepsine de başarılar diliyoruz. Onların da kendi metodlarını ve fikirlerini muhtelif halk topluluklarına indirmeleri arzumuzdur. İnşaallah bütün İslamî cemiyetlerin bir birlik halinde çalışmasına elimizden geldiği kadar yardım edeceğiz. Müslüman Kardeşler'in Mansure ve Asyot'ta geçen yıl yaptıkları kongre böyle bir birleşme için atılan ilk adımdı. Size

şunu müjdeleyebiliriz ki irşat ekibimiz bu kararı uygulamaya başladığı zaman diğer kardeş cemiyetlerle tam bir mutabakat ve kardeşlik içinde çalışmış ve elhamdülillah çok da başarı göstermişti. Biz İslamî faaliyet yapan cemiyetlerle hemen birleşmeye hazırız. Ve bunun için gereken görüşmeleri de önümüzdeki günlerde yürüteceğiz.

Müslüman Kardeşler ve Gençlik Kuruluşları

Birçok kişinin zihnini kurcalayan suallerden biri de Müslüman Kardeşler teşkilatıyla gençler birliği teşkilatı arasında ne gibi farkların bulunduğudur. Çok kere, "Neden birlikte çalışmıyorsunuz?" diye sözler duyuyoruz. Buna açıkça cevap vermeden önce belirtmek isterim ki, bilhassa Kahire'de ve her iki teşkilatın bulunduğu illerde Müslüman Kardeşler ile Gençler Birliği tıpkı bir teşkilatın kuvvetli, samimi ve birbirine bağlı elemanlarıymış gibi çalışmaktadırlar. Ve hepimiz de bu müşterek faaliyetten dolayı sonsuz sevinç içindeyiz. Birçok İslamî mevzuda bizimle Gençler Birliği arasında görüş farkı yoktur. Zira gayemiz birdir. Müslümanların izzet ve saadeti için aynı çabayı sarf etmekteyiz. Ancak aramızdaki fark, davayı anlatma metodunda, hareket prensiplerinde ve en çok hangi tarafın daha fazla ele alınması gerektiği mevzuundadır. Bütün müslüman cemiyetlerin birlik halinde tek elden faaliyete girişecekleri gün uzak değildir. Yakın zamanda inşaallah bu gerçekleşecektir.

Müslüman Kardeşler ve Partiler:

Biz şuna inanıyoruz ki Mısır'da halihazırda faaliyette bulunan partilerin hepsi hususi şartlar muvacehesinde, umumun faydasına olan ihtiyaçlardan neş'et etmiş olmayıp malûmunuz olduğu üzere sadece şahsî veya kitlevî gayeler uğruna kurulmuştur. Şu güne kadar bu partiler program ve metodlarını henüz belirtmediler, hepsi de milletin menfaatleri için çalıştığını iddia etmekte ve bir yığın vaatte bulunmaktadırlar. Ancak yapacağı şeylerin gerçek yönünü ve hangi şeylerle bu vaatlerin yerine getirileceğini belirtmemektedirler. "Millet bu hale neden düşmüştür? Kurtuluş çareleri nelerdir?" gibi konulara hiç temas etmemektedirler. Onların bütün arzusu bir koltuk kapmak ve başa geçmekten ibarettir. İyi olsun kötü olsun, kendi partilerinin propagandasını yürütmekten başka bir şey yapmamaktadırlar. İktidara gelmek için her türlü istismar vasıtasına başvurmaktadırlar. Millet evlatlarını parti husumetiyle bölüp parçalamaktadırlar.

Müslüman Kardeşler, particilik zihniyetinin memleketi bölmekten başka bir şeye yaramadığını, millî menfaatleri heder edip ilerlemeyi engellediğini, milletin birbiriyle olan bağlarını çözüp ahlakı bozduğunu, umumi ve hususi hayatta çok kötü neticeler meydana getirdiğini kabul etmektedir. Parlamento nizamının halihazır şekliyle Mısır için faydalı olacağını kabul etmiyoruz. Şayet parlamenter nizam için muhtelif partilerin bulunması zaruri bir şartsa, bugün yeryüzünde parlamenter esasa dayandığı halde

tek partiyle idare edilen ülkeler pek çoktur. Biz de Mısır'da böyle bir şeyi deneyebiliriz, ancak bu, İngiliz hâkimiyetinin sona ermesine kadar devam edebilir. Müslüman Kardeşler İslam'ın emrettiği meşveret, açık fikirlilik, fikir ve düşünce hürriyeti taraftarıdır. Oysaki particilik bu şekilde anlaşılmamakta olup bölen, parçalayan bir anlayış hâkimdir. Hâlbuki İslam bu nevi bölücülüğü tamamen reddedip haram kılmaktadır. İslam bütün hükümleriyle birliğe ve muavenete davet eder. Bizim Mısır'daki partiler ve particilik mevzuunda tutumumuz bundan ibarettir.

Eğer durum geçmişte mümkün olmadıysa aynı şeyi bu yılda temenni ediyoruz. Ve geçen hadiseler Müslüman Kardeşler'in görüşlerinin doğruluğunu teyit etmiştir. İnşaallah bu yoldaki cehdimiz muvaffakıyetle neticelenir, milletin uyanıklığından ve particilerin samimiyetsizliğinden bu meydandaki başarımız tahakkuk eder. Aynı zamanda ezelî bir kanun olan şu ayetin hükmü de meydana çıkar: **"Köpük atılıp gider. İnsanlara fayda veren şeye gelince, o yeryüzünde kalır."** (Rad, 17)

Bazı particiler bizim bu maksadımızı kötüye yorumlayarak partilerini yıkmak istediğimizi ve bunda hususi bir menfaat temini düşündüğümüzü zannedebilirler. Fakat bu görüşümüzün doğruluğunu destekleyen birçok vaka bizim sadece menfaatimiz için değil, memlekete hizmet için böyle bir fikri ileri sürdüğümüzü destekler. Vefd Partisine mensup bazı kimseler Müslüman Kardeşler'i kendilerine cephe almakla it-

ham etmektedirler. Ve partinin gelişmesini çekemediğimiz için bunu yaptığımızı söylemektedirler. Fakat biz bütün bu çatışmalara rağmen bölücü mahiyette değil birleştirici mahiyette hareket etmeyi, iktidardaki partilerle birlikte diğer partilere de bu mevzuun sorumluluklarını yükleyerek hükümeti desteklediğimizi açıklıyoruz. Hâlbuki aynı itham muhalefetteki partiler tarafından da ileri atılmaktadır. Bu da bizim açıkça ideolojik bir tutum takip etmediğimizi ve içimizden gelen imanımız mucibince hareket ettiğimizi göstermektedir.

Partici kardeşlerimize şunu söylemek istiyorum: Müslüman Kardeşler'in İslam ideolojisinden başka bir gaye için çalıştığı vaki olmamıştır ve ebediyen de olmayacaktır. Biz hiçbir partiye karşı gizli veya açık husumet beslemiyoruz. Fakat inancımız şudur: Mısır'ın düştüğü badireden kurtulması için partilerin tek nizam içinde birleşerek millî menfaatlere hâdim, birlik halinde çalışmaları gerekir. Bu münasebetle şunu da açıkça söylemekte bir beis görmüyorum. Partiler arası birleşmenin pek mümkün olmayacağını, böyle bir şey olsa da en yakın zamanda parti içinde bölünmelerin mutlaka vukubulacağını ve durumun bugünkünden daha feci olacağını kabul ediyoruz. Bunun için en keskin ilaç, partilerin infisah ederek yeniden birlik halinde teşekkülüdür. Onlar üzerlerine düşen vazifeyi ifa etmişler ve devrelerini tamamlamışlardır. Bundan sonra bu nevi faaliyetlerin başarılı olacağı kanaatinde değiliz.

Müslüman Kardeşler ve Genç Mısırlılar Teşkilatı

Söz sırası gelmişken kardeşlerin Genç Mısırlılar Cemiyeti ile ilgili tutumunu da açıklamamızda fayda vardır. Müslüman Kardeşler teşkilatı kurulalı on sene oluyor. Genç Mısırlılar Cemiyeti ise 5 senelik bir teşkilat, bu yüzden bizim kuruluş müddetimiz onlarınkinden daha eski, fakat bazı muhitlerde Müslüman Kardeşler'in Genç Mısırlılarla birlikte hareket ettikleri fikri yayılmış bulunuyor.

Onların mı bize yol gösterdiği yoksa bizim mi onlara örnek olduğumuz apaçık meydandadır. Onlar yeni faaliyete başladıkları zaman biz tam 5 yıllık bir maziye sahiptik. Böyle olunca onları taklit etmemizin manası olmayacağı kendiliğinden açığa çıkmaktadır. Biz Genç Mısırlılar teşkilatının saflarında hareket etmedik, onlar için çalışmadık. Bunu söylemedeki maksadım, onlarla aramızda ihtilafın ve çatışmanın mevcut olduğu hissini vermek değil, sadece realiteyi beyan etmek içindir. *Genç Mısırlılar* dergisi ilk önce İhvan'a hücum etti ve bizim de kendilerine mukabele edeceğimizi zannettiler. Hâlbuki biz onların söylediklerini ehemmiyete almayarak karşılık bile vermedik ve vermek de istemiyoruz. Teşkilatımızın böyle şeyleri nazar-ı itibara almaması en doğru yoldur zannederim. İki cemiyetin birleşmesini arzu etmek şüphesiz ki iyi bir şeydir, ihtilaftan hiçbir şey doğmaz, hayır yolda birleşmekten ve yardımlaşmaktan güzel bir şey yok-

tur. Genç Mısırlılar Teşkilatı, Müslüman Kardeşler'i sadece bir vaaz ve irşat cemiyeti olarak kabul ediyor ve programımızdaki diğer projelerimizi kabule yanaşmıyor. Müslüman Kardeşler'den bazı kişiler de, Genç Mısırlılar Teşkilatı'nın üyeleri arasında tamamen İslamî bir idealin yerleşmediği fikrine inanıyorlar. O yüzden de İslam davasını yürütmeye ehil olmadıklarını kabul ediyorlar. Biz mevzuu zamana bırakalım, zaman oyununu oynasın ve hükmünü versin, neden birbirimizi ithama yeltenelim. Bir gün her iki tarafın gerçek çehresi meydana çıkacaktır.

Bununla beraber Genç Mısırlılar Teşkilatı'na harp açacağımızı da söylemiyoruz. Hatta hayır için ve hayır yolda çalışan her teşkilatın muvaffakıyeti bizi sevindirir. Biz yıkıcı değil, yapıcıyız. Cihat meydanı açıktır, herkes bu meydanda yürüyebilir. İslam kimsenin inhisarında değildir. Birleşmeyi gönül arzu eder, ama birleşmeyince de başkalarını damgalamaya hakkımız yoktur. Genç Mısırlılar Teşkilatı siyasî bir parti olmayıp İslam idealini ve İslam prensiplerini yaymak için kurulmuş bir teşkilat olduğu müddetçe Müslüman Kardeşler tarafından desteklenirler. Onların böyle bir hareketi yönetmesi, Müslüman Kardeşler'in programının bir kısmını ifa etmiş olduklarından bize yardım etmiş sayılırlar. Mühim olan, şahıslar ve teşkilatlar değil, dava ve gayedir. Gayemize doğru ilerlendikten sonra hangi taraftan ilerlenirse ilerlensin bizim için bir sıkıntı mevzu bahis değildir.

Genç Mısırlılar mevzuundaki bir tutumumuz da onların meyhaneleri yıkma prensipleri karşısında yapacağımız hareketlerdir. Şüphesiz ki şerefli hiçbir vatandaş, çevresinde meyhanelerin faaliyet göstermesini arzu etmez, onlar böyle bir faaliyete girişmeden önce biz hükümetin bu konuya el atmasını istedik, meseleyi dolaylı yollardan halletmektense doğrudan doğruya halletmek doğrudur. Bu işi fertlerin veya cemiyetin değil hükümetin ele alması ve fertleri anarşi çıkartmaya mecbur etmemesi gerekir. Eskiler derler ki, "silleyle ağlayanı susturmaktansa döven kimseyi durdurmak evladır."

Biz henüz meyhaneleri yıkma devrinin geldiğine kani değiliz, meyhaneleri yıkmadan önce buna sebep olan amilleri ortadan kaldırmak ve bu mevzuda milleti şuurlandırmak gerekir. Zamanı gözetmek, maksada en uygun şekilde ve en az fire vererek hükümleri tatbik etmek, arzu edilen şeydir.

Bu yüzden biz doğrudan doğruya böyle bir faaliyete girişmeyip sadece hükümeti vazifeye davet ettik. Adalet Bakanına hitaben yazdığımız yazıda bu mevzuya dokunmanın şart olduğunu ve memleketi ahlakî krizden kurtarmanın lüzumunu belirttik.

Müslüman Kardeşler ve Dış Siyaset

Müslüman Kardeşler'in dahilî mevzularla ilgili tutumlarını beyan ettikten sonra harici mevzulardaki fikirlerimizi de beyan etmeyi uygun buluyorum.

Önce Avrupa devletleriyle olan münasebetlerimizi ele alalım:

Bilindiği gibi İslam, bütün müslümanları bir millet kabul eder, birinin derdini hepsinin derdi telakki eder. Herhangi bir müslümana vukubulacak tecavüzü bütün müslümanlara vaki olmuş kabul eder. Eski fıkıh kitaplarını karıştırırken gözüme ilişen bir mesele beni hem ağlattı, hem de güldürdü. Müellif diyordu ki:

"Doğuda esir edilen bir kadının Batılı müslümanlar tarafından fidye verilip kurtarılmasının, bütün müslümanların mallarının feda olması pahasına da olsa şart olduğuna dair mesele." Başlık buydu ve altında bu konuyu genişliğine izah ediyordu. *Mülteka* şerhi *Damad*'da da bu nev'i bir rivayete daha önce rastlamıştım. Bu başlığı görünce önce güldüm, müteakiben de gözümden yaşlar boşalmaya başladı. Nerede o devirler, bütün müslümanları bir ailenin ferdi telakki edip kafirlere karşı müşterek bir cephe haline getiren devirler! Bunu zikrederken şunu kastediyorum: İslam vatanı bölünmez bir bütündür. Bir müslüman ülkesine yapılan tecavüz hepsine yapılmış kabul edilir.

İkinci olarak da İslam her müslümanın müsavi olduğunu ve müslümanların, bulundukları ülkenin önderi ve idarecisi olmaları gerektiğini emreder. Dahası var, yalnız kendi ülkelerinde de değil, İslam'ın nurunu bütün cihana yaymak ve insanlığı bu hidayet kaynağından müstefit etmek zaruretindedirler.

İşte Müslüman Kardeşler bu münasebetle müslüman memleketlerine yapılacak her türlü tecavüzü kendi ülkesine yapılmış gibi telakki edip, zalim devletlerin elinden müslüman ülkelerini kurtarmak için mümkün olan her türlü hareketi yapmak emelindedirler. Elbette müslümanların uyanarak birlik halinde çalışıp vatanlarını yabancı istilasından kurtarması arzusu her ferdin gönlünde vardır. Biz dış münasebetlerimizi bu çerçeve dahilinde görüyoruz. Şimdi teker teker incelemeye girişebiliriz.

İngiltere, Mısır'la birleşik olmasına rağmen tazyikten ve müstevlice davranmaktan çekinmemektedir. Biz şimdi İngilizlerle olan münasebetlerin faydalı veya zararlı yönlerini, yapılan antlaşmaların değişip değişmemesi gereken maddelerini açıklayacak, izah edecek değiliz. İngilizlerle girişilecek her antlaşma şüphesiz ki Mısır'ın boynuna vurulan bir tokattan başka bir şey değildir. Bu zincirden kurtulmak için dikkatlice çalışıp iyice hazırlanmak zarureti vardır. Kuvvet dili, en açık konuşan dildir. Biz önce çalışalım, vakitlerimizi değerlendirelim, ondan sonra hürriyet ve istiklalimizi elimize almak için çırpınalım. Yoksa hazırlık yapılmadan girişilecek her faaliyet akîm kalmaya mahkûmdur.

İngilizler, Filistin'deki müslümanları sıkıştırmaktan, Filistin halkının haklarını çiğnemekten geri durmamaktadırlar. Müslümanların yaşadığı bir bölge olması münasebetiyle Filistin her müslümanın vatanıdır. Burası peygamberler yatağıdır. Orası Allah'ın

mübarek kıldığı Mescid-i Aksa'nın bulunduğu yerdir. Müslümanlar her türlü haklarını elde etmedikten sonra İngilizlere olan hıncımız asla dinmeyecektir. İngiliz kafiri de bunu iyi bildiğinden hareketlerini ona göre planlamaktadır.

Şunu açıkça söyleyelim ki orada müslüman haklarından yapılacak hiçbir fedakarlığa tahammülümüz yoktur. Burada girişilen zalimane hareketler karşısında müslümanlar asla bigane kalmayacaklardır. Biz bu kürsüden Filistin müftüsü Emin el-Hüseynî beyefendiye Müslüman Kardeşler'in en halisane selamlarını ve başarı dileklerini sunuyoruz. Orada küffarın vereceği hiçbir sıkıntı müftü efendiyi de, diğer mü'minleri de asla bezdiremeyecektir. İmansızların zindanı mü'minlerin şeref vesilesidir, iftihar sebebidir.

Bu münasebetle Kardeşler'ime, Müslüman Gençler Kulübü'nde, bütün İslamî cemiyetlerin de yardımıyla Filistin kurtuluş kampanyası açtığımızı müjdelerim. Bu hicri senenin başında yapılacak yardımlar mücahid kardeşlerimize en emin ellerle ulaştırılacaktır. Bunun için hususi pullar da bastırdık. Kardeşler'imden ricam, bu pulları ellerinden geldiği kadar dağıtıp açılan kampanyaya yardımcı olmalarıdır. Bizim vereceğimiz her kuruş orada emin eller tarafından cihad için sarf edilecektir. Bu yüzden Filistin mücahidlerine elinden geldiği kadar madden ve manen yardım etmek Müslüman Kardeşler'in vazifesidir.

İngiliz kafirleriyle olan mücadelemiz sadece Filistin'den dolayı değil, istilası altında bulunan diğer Müslüman kardeşlerimizden de dolayıdır. Her müslümanın boynuna, esir olan din kardeşlerimizi kurtarmak farzdır. Dava, bölge veya millet davası değil alemşümul bir davadır.

Fransa'ya gelince: Her ne kadar müslüman dostu görünüyorsa da onunla da görülecek hesabımız ağırdır. Fransızların Suriye, Tunus, Fas ve Cezayir'de yaptığı hunharlıkları hiçbir müslüman unutamaz. Faslı genç Müslüman Kardeşler'imize karşı giriştiği zalimane hareketler, hapishaneler, sürgünler, zindanlar asla kalbimizden silinecek değildir. Elbet bir gün bizim de hesap soracağımız zaman gelir. **"İşte böyledir, Biz o zafer günlerini insanlar arasında dolaştırır dururuz."** (Al-i İmran, 140)

İtalyanlara karşı davranışımız da Fransızlardan farklı değildir. Trablus, Müslüman Trablus. Komşu ve canımız Trablus... İtalyan gavuru oradaki müslüman kardeşlerimize yapmadık zulümler bırakmamaktadır. İtalya'nın bir parçası sayarak ne kadar Arap ve İslam eseri varsa hepsini harap etmektedir.

Ey Müslüman Kardeşler!

Dertlerimiz çok büyük, andıkça ciğerlerimiz parçalanıyor. Beni daha fazla konuşturup da dilhun etmeyiniz, ne bitmez tükenmez çiledir müslüman devletinin başındaki. Siz bu mevzuların yabancısı değilsiniz, kendiniz bilmekle kalmayıp halka da anlatın, milletin

şuuruna, müslümanın her yönden üstün olduğunu, sadece hürriyetini elde etmekle kalmayıp kumanda ve idare mevkiine geçmesinin şart olduğunu yerleştirin. Can ve malla cihad ruhunu aşılayın, ister fikrî olsun, ister iktisadî olsun, isterse siyasî olsun yabancıların sömürgesi ve kölesi halinde yaşamaktansa ölümün daha şerefli olduğunu millete anlatın.

Şayet bunları siz yerine getirir, azimle, sadakatle Allah'ın emirlerini tevdi ederseniz zafer mutlaka bizimdir. Bundan hiç şüpheniz olmasın. İman eden mutlaka üstündür. Kur'an şöyle buyuruyor: **"Allah, 'Elbette Ben ve elçilerim galip geleceğiz.' diye yazmıştır. Şüphesiz Allah güçlüdür, galiptir."** (Mücadele, 21) Resul'ün yolunda gidenler de mutlaka galip geleceklerdir. Siz yalnız çalışın ve azimle davanızda ilerleyin, gerisi Allah'a mahsustur.

Ey Müslüman Kardeşler!

Şu kısa vaktimizde size, sizin idealinizi ve fikirlerinizi anlatmak için çalıştım. Ben bugün daha çok Mısır'da veya İslam âleminde yaygın olan iktisadî ve içtimaî problemler üzerinde durmak istiyordum. Fakat bunu siz istediniz ve biz de anlattık. Davamızı bilmekte, kendi durumumuzu ve yerimizi ayarlamakta fayda vardır. En kısa tabirle ifade edecek olursak hastalık birdir, o da ahlak zaafı ve örnek insanın bulunmayışıdır. Hususi menfaatlerin umumun menfaatine hakim olması, hakikatlerle yüz yüze gelmekten korkulması, tedavi için gereken zorluklara katlanmaktan kaçınılması...

İşte bizim derdimiz bu. Biz en basit/kısa tedavi çaresi olarak birleşmeyi görüyoruz. Önce nefislerimizden başlayarak çevreye doğru, hem ahlaken hem de hareketlerimizle örnek olmayı arzu ediyoruz.

Ey Müslüman Kardeşler!

Bu din, sizden önce geçenlerin cihadı ile Allah'a iman esasları, geçici hayat nimetlerini terk etme ve ebedî alemi seçme esası üzerine kuruldu. Bizim yolumuz kanla, canla ve malla hakkı muzaffer kılmak, galip etmek yoludur. Bu yolda ölüm bize vız gelir. Hareketlerimiz, Kur'an-ı Kerim'in ışığı iledir.

Biz medeniyetimizi, saydığımız bu esaslar üzerine kurup önce nefislerimizi temizleyecek, sonra davamızın sancağını yücelere dikecek, milleti Allah'ın yoluna ve Allah'ın hâkimiyetine teslim edinceye kadar çırpınacağız. Allah bizimledir ve amellerimizin karşılığı asla unutulmayacaktır.

Ey Müslüman Kardeşler!

Hiç ümitsizliğe düşmeyiniz. Zira ümitsizlik müslümanın ahlakı değildir. Bugünün hakikatleri dünün hayalleriydi. Bugünün hayalleri de yarının hakikatleri olacaktır. Henüz vakit bitmiş değildir, fırsatlar zayi olmamıştır. Her ne kadar fitne ve fesat yayılmışsa da milletin kalbinden iman duygusu sökülüp atılamamıştır. Zayıf, hayatı boyunca zayıf kalmayacaktır. Kuvvetli, ebediyen gücüyle hakim olamayacaktır. **"Biz ise, o yerde güçsüz düşürülenlere lütufta bulunmak, onları önderler yapmak ve onları**

(mukaddes topraklara) **vâris kılmak istiyorduk."** (Kasas, 5)

Günlerimiz büyük hadiselere gebedir, yakın zamanda büyük işler yapmak için elimize fırsat geçecektir. Bütün dünyanın gözü sizin üzerinizdedir. Beşeriyeti yuvarlandığı kuyudan çıkaracak olan sizin davanızdır. İstikbalde kumandanlık devresi size geçecektir. Unutmayın. Allah o günleri elden ele dolaştırır, durur. Allah'tan o günleri temenni edin.

II. KISIM

DÜNLE BUGÜN ARASINDA

1370 yıl önce Abdullah oğlu Muhammed Mustafa Mekke'de, Safa tepesinden millete şöyle hitap etmişti:

"Ey insanlar!

Ben hepiniz için gönderilmiş Allah'ın Resulüyüm. Yerlerin ve göklerin mülkiyeti Allah'ındır. O hem öldürür, hem diriltir, Allah'a ve kelimatını size tebliğ eden ümmî Peygamberine iman ediniz. Ona tabi olunuz ki hidayete eresiniz."

Bu davet karanlık mazi ile parlak istikbal arasındaki fasıla hattını teşkil ediyordu, bu davet yeni bir nizamın ve sağlam bir sistemin ilanıydı. Bu nizamın yapıcısı, her şeyi bilen ve haberdar olan Allah, tebliğ edicisi ise hem müjdeleyici, hem de korkutucu olan Muhammed (a.s)'dı. Kitabı açık hakikatlar bütünü olan Kur'an idi. Ordusu Muhacir ile Ensardan ve onlara tabi olan ilk müslümanlardan teşekkül etmişti. Bu sistem, insanların yaptığı sisteme benzemiyordu. Bu, Allah'ın boyasıydı: **"Allah'ın boyasından daha güzel boya var mıdır?"** (Bakara, 138) **"Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat Biz onu kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle doğru yola eriştirdiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz ki sen doğru**

bir yolu göstermektesin. (O yol) **göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın yoludur. Dikkat edin, bütün işler sonunda Allah'a döner."** (Şura, 52-53)

Kur'an'ın getirdiği alemşumul esaslar:

Kur'an, en son gelen ve alemşumul ıslahatları cem'eden semavî kitaptır. Vaka ve ihtiyaçlara göre zaman zaman Resulullah tarafından müslümanlara ilan edildi. Ve inişi 23 seneye yakın bir müddette tamamlandı. Bu Kur'an'ın ıslahat prensiplerini şu şekilde sıralayabiliriz:

a- Rabbaniyet

b- İnsan ve nefsine karşı sevgi

c- Suç ve ceza hükümleri

d- İnsanlar arasında kardeşliğin ilanı

e- Kadın-erkek münasebetlerini düzenlemek, her ikisinin vazife ve mes'uliyetlerini belirterek müşterek cemiyet nizamının kurulması

f- Hayat, mülkiyet, çalışma ve sağlık, emniyet, ilim hürriyeti ve gelir temini mevzularını ihtiva eden içtimaî sigorta esaslarını va'z etmek

g- Duyguları zapt u rabt altına almak. Cinsi ve nefsi muhafaza, ruhî ve bedenî duyguları tanzim

h- Büyük suçlarla şiddetlice muharebe

ı- Millî birliği kuvvetlendirip tefrikayı atmak

j- Milleti, nizamın getirdiği hakikat prensipleri uğrunda cihada hazırlamak

k- Devleti, idealin mümessili olarak kabul edip nizamın korunmasıyla vazifelendirmek.

Bu nizamın pratik esasları:

Kur'an nizamı diğer sistemlerden ve felsefî nazariyelerden ayrı olarak, prensiplerin sadece fikir olarak kalmasına meydan vermeden kitaplarda zikredilen, konuşmalarda söylenen laftan ibaret kalmasını engellemiş olmasıdır. İslam kendi prensiplerini yerleştirmek, hakim kılmak, eser ve neticeleri, pratik şekilleriyle faydalarını yaygınlaştırmak, inananları bu prensipleri tatbike zorlamak gibi hareketlere girişmiştir.

Dinin pratik yolunu bir yana itmek imkansızdır. Böyle bir şey, fertleri İslam cemiyetinin dışına itecek derecede tehlikeli ve kat'iyyete sahiptir. İslam'ın pratik nizamını yerleştirmek için sınır olarak kullandığı esasları şöyle sıralayabiliriz:

a- Namaz, zikir, tövbe, istiğfar

b- Oruç, iffet ve israftan sakınma

c- Zekat, sadaka ve hayır yolda harcama

d- Hac, seyahat, Allah'ın mülkünde rıhlet

e- Kazanç, çalışma ve dilenmekten mehyetme

f- Cihad, kıtal ve cihad edenleri destekleme

g- Marufu emir ve hayırlı nasihatler

h- Münkerden nehiy ve kötülüklerin ana kaynağını kurutma

ı- Müslümana yakışır şekilde dünyevî ve uhrevî ilimleri tahsil edip bilgi ve marifetçe erkek-kadın her müslümanın gelişmesi

j- İyi ahlak ve çevre ile iyi münasebet

k- Bedenin selametini ve duyguları muhafaza

l- İdare edenle edilen arasında içtimaî birlik.

Müslüman, bu vazifeleri yerine getirmekle ve Kur'an'a dayalı nizamda açıkça belirtildiği gibi hareket etmekle mükelleftir. Bunların hiçbirini aksatmamak her müslümanın boynuna borçtur. Madde madde saydığımız bu esasların tümü Kur'an-ı Kerim'de zikredilmiştir. Hadis-i şerifler bu mevzularla doludur.

İlk İslam devleti:

Bu Kur'an'a dayalı içtimaî nizam üzerine devlet, ilk olarak Hz. Peygamber ve ona derinden inanan mü'minler tarafından kuruldu. Hatta Hz. Peygamber'den sonra yerine geçen ilk halife olan Hz. Ebu Bekir şöyle diyordu: "Şayet devemin yuları bile kaybolsa ben onun hükmünü Allah'ın kitabından çıkarırım." Zekat vermekten kaçınan mürtedlerle savaşırken şöyle diyordu:

"Vallahi Rasulullah devrinde verdikleri en küçük şeyleri vermeyecek olsalar elim kılıç tuttuğu müddetçe onlarla savaşırım."

İşte o günlerde her çeşidi ve manasıyla İslamî birlik bu milletin iliklerine kadar işlemişti. İçtimaî birlik Kur'an nizamına bağlı olarak yaygınlaşmıştı.

Siyasî birlik ise mü'minlerin emîrine bağlı ve hilafet sancağı altında yerleşmişti. O gün İslam fikri merkezî bir özelliğe sahipti. Yalnız askeriyeye, hazineye yahut idarî mekanizmaya münhasır değildi. Hepsi de aynı sistemin idaresi altındaydı. Çünkü hepsinin müşterek gaye ve idealleri vardı. İşte bu sonsuz çalışma sayesinde Kur'an prensipleri Arap yarımadasından, Küçük Asya'dan, İran'dan, Hint'ten putçuluk nizamını söküp çıkardı. Hilekâr Yahudileri sıkıştırarak muayyen bir hudut içinde bıraktı, dinî ve siyasî sultasını tamamen yıktı. Hıristiyanlıkla çarpışarak Asya ve Afrika'nın üzerinden gölgesini yok etti. Doğu Roma İmparatorluğu'nun merkezi olan İstanbul'a kadar Hıristiyanlığı geriletti. Bunun yerine iki kıtada da İslam devletinin ruhî ve siyasî sultasını yerleştirdi. Doğudan yaptığı akınlarla Avrupa'yı sıkıştırdı. Batıdan yaptığı akınlarla Avrupa'yı iki kıskaç arasında bıraktı. Endülüs'teki muazzam fütuhatla İslam orduları Fransa'nın kalbine kadar ilerledi. İtalya'nın içlerine kadar sokuldu, İstanbul'un fethiyle Avrupa'yı kalbinden yaraladı. Akdeniz İslam donanmasının dolaştığı küçük bir göl haline geldi. Denizde ve karada müslüman hakimiyetinin alameti olan hilalli bayraklarla tevhitli sancaklar dalgalandı. Çürük sistemleri yıkarak yerine kuvvetli bir idarî otorite yerleştirildi. Yabancı medeniyetleri kendi potasında eritti. O medeniyetlerin faydalı olan yönlerini alıp daha ileri hamlelere başladı. Onların tesiri altında kalmayıp onları kendi tesir sahasına girdirdi.

İslam milletlerinin çöküş sebepleri:

Bu üç kıtaya hakim olan kuvvetle birlikte yavaş yavaş Kur'an ümmetinin benliğine çöküş amilleri asılmaya başladı. Zamanla bir ağacı kemiren kurt gibi büyüdü, yayıldı ve kuvvetlendi. Ve gölgesi üç kıtayı tutan bu vücudu parça parça etti. Hicretin 6. asrında Tatar istilasıyla başlayan çöküş amilleri 14. asırda tekrar belirerek gerisinde bir yığın hasta millet, küçük devlet ve parça parça bölünmüş bir ümmet bırakarak koca bir ağacı devirip yıktı.

Yıkılışımızın sebepleri:

a- Siyasî ihtilaflar ve taht münakaşaları. İslam ihtilaftan ne kadar nehyetmişse de son devirde müslüman ülkeler tamamen ihtilafın içine gömülmüştü. Bakınız Kur'an ne diyor: **"Birbirinizle çekişmeyin; sonra korkuya kapılırsınız da kuvvetiniz gider. Bir de sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir."** (Enfal, 46) Kur'an birlik mevzuunda dikkatle durmasına rağmen müslümanlar ihtilafa düştüler ve çöküş başladı.

b- Mezhep ihtilafları. Zamanla dinin ana umdelerinden inhiraf edildi. İtikat ve amel meselelerinde ruhsuz bir şekilde münakaşa ederken Allah'ın Kitabını ve Rasul'un sünnetini ihmal ettik. Söz ve fikirlere taassupla sarılıp münakaşa ve münazaralara daldık. Halbuki İslam bütün bunlardan şiddetle nehyediyor ve sakındırıyordu. Bakınız Rasulullah (s.a.v.) ne di-

yor: *"Bir kavim hidayete erdikten sonra ancak münakaşa ile dalalete düşer."*

c- İsraf ve lükse dalış ve geçici eşyalara gönül verme. İsraf ve lüks, İslam ülkesini son zamanlarda o kadar muzirane bir şekilde sardı ki, müslüman idareciler Kur'an'ın şu hükmünü okudukları halde bir türlü israftan kendilerini alamadılar, bunun yanında halk kitlesi ihmal edilip cahil bırakıldı.

Yüce Allah ne diyordu hatırlayın: **"Bir ülkeyi helâk etmek istediğimizde, o ülkenin zenginlik sebebiyle şımarmış elebaşılarına** (iyilikleri) **emrederiz; buna rağmen onlar orada kötülük işlerler. Böylece o ülke, helâke müstahak olur; biz de orayı darmadağın ederiz."** (İsra, 17)

d- Pratik ilimleri ve tabiî bilgileri ihmal edip hayalî bilgilere, felsefî nazariyelere dalarak vakit kaybedip enerji sarf etmek. İslam her ne kadar mü'minleri kâinatın esrarını çözmeye, yeryüzünde gezip Allah'ın melekûtunu tefekküre davet ediyor idiyse de, biz onları bir yana bırakarak pratik olmayan şeylerle meşgul olduk. Bakın yüce Allah ne diyor: **"Göklerde ve yerde neler var, bakın** (da ibret alın)**!"** (Yunus, 101)

e- Kendi kuvvetine aldanıp içtimaî tekamülü dikkate almamak. Biz kendi kuvvetimize aldanarak başka milletlerin içtimaî ilerlemesini görmeyi ihmal ettik. Zamanla onlar bizi geçtiler ve üstünlüğü elde ettiler. Halbuki Kur'an, daima uyanık olmayı emrediyor, gaflete dalmaktan nehyediyordu.

Hatta gafilleri hayvanlar derecesine indiriyor ve şöyle buyuruyor: **"Andolsun, Biz, cinler ve insanlardan birçoğunu cehennem için yaratmışızdır. Onların kalpleri vardır, onlarla kavramazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha da şaşkındırlar. İşte asıl gafiller onlardır."** (A'raf, 179)

SİYASÎ ÇATIŞMA

İşte yukardan beri saydığımız amiller İslam devletinin bünyesinde faaliyetini icra ederken yabancı milletler de intikam almanın zamanının geldiğini, daha önce kendi ellerinden alınan ülkeleri kurtarmak gerektiğini düşünerek fırsatı kaçırmadılar. Tatarlar bir sel gibi İslam ülkelerine doğru akın ettiler. Memleketi eze eze Abbasi devletinin başşehri olan Bağdat'a kadar geldiler, Halife Mu'tasım'ın şahsında Abbasi devletini ayaklar altında ezdiler. İşte siyasî çatışmanın mazisi ta o devreye kadar uzanır. Ülke küçük küçük parçalara ayrıldı. İlk olarak hilafet birliği dağıldı, her kabilenin kendine has lideri oldu. Daha sonra düştüğü uykudan uyanan Avrupa, intikam alma hırsıyla Asya'ya hücuma geçti. Binlerce silah ve orduyla tam dokuz defa Haçlı seferi tekrar edildi. Kudüs ve civarında bir Haçlı imparatorluğu kurmak için çalışıldı. İşte böylece çatışma safhası artık kıtalar arası plana geçti.

Silkiniş:

Fakat Allah batılın hakka galip gelmesine müsaade etmedi. Haçlı savaşlarının insan seline karşı büyük kumandan Selahaddin Eyubî'nin kumandasında bir

İslam birliği kurularak Haçlılara karşı mücadele hattı başladı. Kudüs tekrar ellerinden alınarak Hıttîn muharebesinde Haçlı orduları mağlup edildi. Tatarların karşısına Sultan Baybars çıkarak onları Ayn-ı Calut denilen yerde geri çekilmek mecburiyetinde bıraktı. Bundan sonra meşiyet-i ilahiye'ye muvafık olarak yeniden bir İslam devleti ve hilafeti kuruldu. Bütün İslam milletleri tek sancak altında birliğe doğru harekete geçti. Püskürtülen gözü dönmüş Haçlı orduları yenilgiden yenilgiye uğratıldı. Hıristiyanlığın kalbi mesabesinde olan İstanbul fethedilerek Viyana surlarına kadar at koşturuldu ve devlet Osmanoğullarının kumandası altında cihan hâkimiyetini temin etti.

Avrupa'da Rönesans'ın başlaması:

Osmanlılar hâkimiyetin zirvesine ulaştıkları zaman başa geçenlerde artık o eski şehamet kalmamış, çevreyle olan irtibatları tamamen kesilmişi. Haçlı savaşlarıyla İslam ülkelerinden memleketlerine mağlub olarak dönen Avrupalılar, Endülüs'ten aldıkları İslamî bilgi ve kültür sayesinde yavaş yavaş uyanmaya başladılar, bu derslerden istifade etmesini bildiler. Frenkler tek birlik altında toplanmanın yollarını aradılar. Böylece çeşitli desise ve oyunlarla Endülüs İslam devletini yıktılar ve Şark'tan, Garp'tan gelecek İslam akınını durdurdular.

Avrupa'da meydana gelen değişiklikler ve hızlanan ilmî ilerleme, gelişen keşifler Avrupalıyı dış ülkelere itmiş ve etrafa yayılma yollarına yöneltmiş-

tir. Haçlı savaşlarında yenemediği müslümanlardan tekrar intikam almanın yollarını aramış, kuvvetli Osmanlı İmparatorluğunu yıkmak için içten dıştan harekete geçmişti. Şark meseleleri, makam-ı mukaddese beklentileri gibi sebeplerle İslam'ın son kalan hükümdarlığını da yıkmaya vesile aramışlardı. Avrupa ülkelerinden fırsatı ganimet bilen herkes hasta adamın ölümünü bekleyip mirasına konmak için fırsat gözetliyordu. İmparatorluğun elinin ulaşamadığı uzak bölgeler birer birer alındı. Tunus, Fas gibi yerler yabancılar tarafından istila edildi. Osmanlı İmparatorluğu dahilinde bulunan yabancı unsurlar tahrik edilerek ayaklanmalara yardım edildi. Yunanistan ve Balkan devletlerinin istiklali için kurulan çetelere her türlü yardımı göstermekten geri kalmadılar. Nihayet beklenen hadise oldu ve Cihan Harbi patlayıverdi. Koca imparatorluk dağılıp yıkıldı. Bunu fırsat bilen müttefik devletleri hasta adamın mirasını paylaştılar. İtalya, İngiltere ve Fransa, memleketi aralarında taksim ettiler. Böylece müslüman ülkelerin tümü yabancı istilası altında kaldı. Bundan sonra çeşitli isimler altında siyasî ve iktisadî sömürgeler devam etti ve halen de devam etmektedir. Kuzey Afrika, Tunus ve Cezayir Fransız sömürgesine dahil oldu. Batı Trablus ve Sudan kısmı İtalyanların eline geçti. Mısır ve Ortadoğu yer yer İngilizlerin himayesi ve esareti altında kaldı. İngilizler Filistin'i siyonist uşaklarına vatan yapmak için müslümanların elinden kısım kısım satın alıp Yahudilere sattılar. Suriye, Fransız müstemleke-

si oldu. Irak İngilizlere verildi. Sadece Kabetullah'ın bulunduğu Hîcaz'da çok zayıf, bir yığın batıl ve kalp itikatların hüküm sürdüğü müstakil bir krallık meydana getirildi. Yemen hükümeti bir köşeye çekildi, halk ise fakirlikten, açlıktan bir türlü gözünü açamaz hale geldi. Diğer Arap ülkeleri İngiliz konsoloslukların gölgesi altında krallarının keyf u sefa sürdükleri emîrlikler halinde bölündü. İran ve Afganistan ne yapacağını şaşırmış, buhranlar içinde kıvranmaya başlamıştı. Hind bölgesindeki müslüman unsuru diğerleri gibi İngiliz müstemlekesiydi. Türkistan'da ve komşu Kafkasya'da amansız bir Rus ve Bolşevik hakimiyeti kuruldu. Daha doğrusu yeryüzünde himayesine sığınılacak, kuvvetine güvenilecek ve müslüman adı verilecek bir yer kalmadı. Çin, Habeşistan, Balkan, kuzey ve güney-doğu Afrika ülkelerinde yaşayan ve ekalliyeti teşkil eden müslümanlar ise başsız bir halde bırakıldı. Avrupa 5 asır önce cedlerinin yapamadığı istilayı gerçekleştirerek zalimce intikam aldı.

Bu hal elbette böyle devam etmeyecekti. Milletin içinde yanıp 30 saatte tutuşan hürriyet ve istiklal alevi harekete geçti, her taraftan istiklal mücadeleleri yürütülmeye başlandı. Türkiye'de, Mısır'da yabancılara karşı girişilen hareket başarıldı. Irak'ta, Suriye'de, Filistin'de yer yer uyanmalar ve ayaklanmalar baş gösterdi. Türkiye'de kendi millî hudutları dahilinde müstakil bir devlet kuruldu.

Mısır ve Irak kısmen istiklal kazandı. İran ve Afganistan müstakil hale geldi. İşte çok yavaş başla-

yan bu hareket zamanla İslam ülkelerinin her tarafını sardı. Fakat yeni gelişen hürriyet ve istiklal mücadeleleri millete eski benliğini kazandıracak kuvvette değildi. Gayet basit emeller üzerine devletler kuruluyordu. Umumiyetle ırkçılık ve kavmiyetçilik ilk plana alınıyordu. Bütün İslam ülkelerinin birliğini düşünen kafalar tamamen susmuşlardı. Fakat bir gün bu gidiş mutlaka duracaktı. Ve İslamî idare tarzları yeniden hâkimiyeti temin edecekti. İkinci Cihan Harbi ile birlikte Avrupa yaptığı zulümlerin karşılığını gördü ve kendi insanları tarafından, kendi milletinden intikam alındı. Bu harpte sarsılan Avrupa hakimiyeti yerine, yavaş yavaş gelişmekte olan milletlerin hürriyet ve istiklalleri temin edildi. Bu sayede birçok İslam ülkesi esaretten kurtulabildi.

İÇTİMAÎ ÇATIŞMA

Avrupa milletlerinin Ortaçağda Haçlı savaşlarıyla birlikte şarkla münasebet temin etmesi, Endülüs'te yüz yüze geldiği İslam medeniyetiyle münasebette bulunması belki onun içtimaî birliğini ve siyasî bağlarını takviye etmesine vesile olmamıştır, ama zihnî ve aklî alanda ilerlemesine büyük tesirler icra etmiştir. Mağlup olarak kendi ülkesine dönen Haçlılar İslam aleminde gördükleri medenî hamleden ders alarak ilim ve bilgi alanında ilerlemeye başladılar. Edebî ve ilmî alanda büyük bir gelişme başladı. Fakat kilise, yeni gelişen bu ilerlemeye dur demek için elinden gelen bütün gücü harcadı, ilim ve fikir adamlarına her türlü eziyeti reva gördü. Engizisyon mahkemelerinde, "dünya dönüyor" diyen insanları ölümlere mahkum etti. Zindanlarda çürüttü. Fakat bütün bu baskı ve zulüm ilmin karşısında duramadı. Ve bir gün ilim, kilise dogmalarını mağlup etti. Ancak bu baskının aksi tesiri olarak Avrupa'da dine karşı çıkan cereyanlar gelişti. Ve dinden tamamen uzaklaşma fikri yayıldı. Bütün Avrupa'ya hakim olan Vatikan, kendi kabuğu içine çekilmek mecburiyetinde kaldı. İşte bu yüzden makine medeniyetinin ilerlemesi sayesinde gelişen sosyal hayatta dinin hakim rolü tamamen söndü. Avrupalının

gözü maddeye döndü. Elde ettiği sinaî ilerlemelerle yabancı milletleri sömürmeye başladı. Bu kadar terakkinin tabiî bir icabı olarak geri kalmış ülkeleri tahakkümü altında ezdi. Böylece Avrupa'da, dini sosyal hayattan dışlayan idare tarzı doğdu. Devlet dairesinden, mahkemelerden ve okullardan dinin hakimiyeti kaldırıldı. Ve bu medeniyetin maddî unsurlara dayanan ana umdeleri semavî unsurlara karşı yıkıcı bir mana ifade eder hale getirildi. Avrupa'da terakkinin doğurduğu büyük neticeleri şöylece sıralayabiliriz:

- Dinsizlik ve imansızlık.

- İnsanların uhrevî hayatı unutup hissedilen alemden başkasını kabul etmemesi.

- Dünyevî lezzetlere, lüks ve şatafata dalıp şehvetle ilgili her şeyi başı boş bırakarak, kadını cemiyetin ortasına iterek her türlü fenalığa alet etti.

Bu durum fertler arasında hodbinliğe sebep oldu, herkesi, kendi menfaatinden başka bir şey düşünmez hale getirdi. Cemiyette tabakalar teşekkül etti, kuvvetli olan zayıf olanı alt etmeye başladı. Buna ilaveten din ve ırk taassubu Avrupa medeniyetinin ana umdeleri haline getirildi. Kurulan düzen, meşru kabul edilen faiz nizamı esasına dayandığından devletler ve fertler arası irtibatların kangrenleşmesine vesile oldu. Bu durum Avrupa cemiyetini ahlakî bakımdan alçalttığı gibi bir yığın problemleri de ortaya çıkardı. Bir yanda sefil, fakir halk tabakası, diğer yanda bundan faiz alarak semirip gelişen zengin kitle... Neticede kanlı ihti-

laller doğdu. Değil yalnız Avrupa'nın, bütün dünyanın siyasî, iktisadî ve içtimaî düzeni tarumar oldu. Fakir kitlede kapitalist ağalara karşı kin ve haset tohumları büyüdükçe büyüdü ve gelişti. Bu modern medeniyet, insanlık cemiyetini huzura götürmekten, selamete eriştirmekten uzak olduğunu tamamıyla isbat etti. Her ne kadar ilmî ilerleme ve fennî gelişme kaydetti ve memleketi kalkındırdı ise de, fertlerin gönlündeki huzur kaynağını da tamamen kuruttu. Daha şu günden Avrupa milletlerinin meydana getirdiği medeniyetin temelden zayıf olup yıkılmak üzere olduğunu söylersek kehanet etmiş sayılmayız. Çeyrek asırda dünyayı kana ve ateşe bulayan bu medeniyet insanlığa bedbahtlıktan başka bir şey getirmemiştir.

İSLAM ÜLKELERİNİ İSTİLA EDEN MADDÎ EMPERYALİZM

Avrupalı, kendi eliyle yaptığı madde medeniyetini yalnız kendi ülkesinde hakim kılmakla kalmayıp yabancı milletleri de aynı mikropların tesir sahasına soktu. Kötü bir talih eseri olarak pençesi altına düşen İslam ülkelerini manevî emperyalizm tehdidiyle kavurdu. "Milleti ıslah edip ilim, bilgi ve sanat yönünden ilerletme" adı altında bu meş'um planını yürüterek siyasî ve kültürel sahada başımıza oturup bizi istediği biçime sokabildi. Memleketin güya ileri gelenlerini aldatarak iktisadî sahalarımıza kadar burnunu soktu. Kurdukları şirketler, bankalar ve meydana getirdikleri ekonomiyle memleketi bir ağ gibi ördüler. Gelir kaynakları onların yahut onların avanesinin eline düştü. Milletin asil evlatları inim inim inlerken onlar yüksek kârla ve büyük servetler temin ettiler. Bundan sonra yapılan plana mutabık olarak idarî ve hukukî statümüzü değiştirdiler. Bütün İslam memleketlerine siyasî ve kültürel damgalarını basarak Avrupa rengine boyadılar. Çıplak kadınlarını, moda evlerini, bar ve dans pistlerini, sinema ve tiyatrolarını, içki ve kumar yerlerini, hikaye ve romanlarını, gazete ve mecmuala-

rını gümrüğe tabi tutmadan memleketimize sokarak olmadık fenalıklara irtikab ettiler. Ülkenin ileri gelenlerini bu gibi basit şeylerle aldatarak müslüman memleketlerini Frenk diyarına benzettiler. Bununla da kalmayıp kültürel ve ilmî çalışmalar yapan okullarını ve enstitülerini İslam diyarının göbeğine konduraraq mü'min evlatlarına şek ve şüpheciliği, küfür ve imansızlığı aşılayıverdiler.

Aşağılık kompleksi içinde yetişen müslüman çocukları, dinlerine hakaret ederek, gerici ve yobaz damgasını vurarak ecdattan kalan âdet ve ananelerden ne varsa yıkıp Batı'dan gelen her şeyi ilerilik namına, incelemeye tabi tutmadan alıverdiler. Artık müslüman doğuda ideal örnek insan tipi olarak Batılılar görünmeye başladı. Bilhassa açılan kolejlere yüksek tabakanın çocukları gittiler, ileride memleket idaresini elinde tutacak olanlar teker teker buradan yetiştirildi. Daha da ileri gidilerek kültürel araştırma adına, bu kendi mazisinden kopmuş yavrular, Avrupa ve Amerika'da Hıristiyan misyonerlerinin eli altında kendi milletine düşman haline getirildi.

Avrupalı, silah gücüyle tamamen alt edemediği milletleri böylece silahsız, cephanesiz esir ediverdi. Maddi emperyalizmden daha tehlikeli olan bu kültür emperyalizmi İslam alemini kasıp kavurdu. Binlerce silahın yapamadığı tahribatı yaptı. Bazı müslüman milletler Avrupa'ya o kadar hayranlık duymaya başladılar ki, kendilerini Avrupalı ilan ederek incelemeye tabi tutmadan bütün hayat düsturlarını, yaşayış

ve âdetlerini Avrupanınkine benzettiler. Bu ülkelerin başında Türkiye ve Mısır gibi İslam memleketleri gelmektedir. Emanullah Han da aynı yolda giderek kendi ülkesini Avrupalılaştırmak için faaliyete geçtiği zaman tacını ve tahtını kaybetmekten başka bir netice elde etmedi. Bugün Mısır'ın idare kadrosunda bulunan münevverlere göre ilerlemenin biricik yolu iyi ve kötü yönleriyle, acı ve tatlı cepheleriyle, beğenilen ve beğenilmeyen taraflarıyla, sevilen ve sevilmeyen halleriyle Avrupa'yı taklit edip onun izinde yürümektir. Bugün aynı fikirde olan münevver tabakası hemen hemen bütün müslüman ülkelerinde bu fikrin savunucusu olarak; köksüz, toprakta yeşeren deve dikenleri gibi türeyip duruyor. Biz Batı medeniyetinin tesiri altında kalış sırasına göre İslam memleketlerini üç kısma ayırabiliriz.

1- Tamamen Avrupalı zihniyete kapılan ve her türlü sistemini Avrupalı esaslara dayandıran memleketler. Bunlar arasında Türkiye ve Mısır yer alır ki, bu ülkelerde Batı zihniyetine sahip bir kadro memleketin bütün hakimiyetini elinde bulundurmaktadır.

2- Sadece resmî dairelerde ve entelektüel kitle arasında Avrupa fikrinin hakim olduğu ülkeler. Bu ülkeler arasında İran, Fas ve Kuzey Afrika memleketleri yer almaktadır.

3- Sadece azınlığın Avrupa kompleksine müptela olduğu, efkar-ı umumiyenin sağlam temellere dayandığı memleketler. Hicaz, diğer Arap ülkeleri ve İslam memleketleri gibi...

Bununla birlikte küfür dalgası ulaşamadığı yerlere de ulaşmak ve sağlam kalan nefisleri de bozmak için süratli bir faaliyet göstermektedir. İslam düşmanları müslümanların ileri gelenlerinin gözünü bağlayarak ona İslâm'ı sadece ibadet ve ahlak dini kabul ettirip zahirî âdet ve hurafeleri canlandırarak, müslüman cahilleri dindar olduklarına inandırıp kendilerinin de müslüman olduklarına ikna etmektedirler. Müslümanların cahil oluşu, dinlerinin hakikatini bilemeyişleri bu fikriyatın yayılmasına daha da yardım edip yerleşmesini temin etmiştir. Durum o hale gelmiştir ki İslam'ın hayatın her cephesine hakim bir nizam olduğunu, sadece ahiret dini olmayıp dünyayı da hakimiyeti altına alan bir nizam olduğunu söylemek ve buna ikna etmek müşkül bir hal aldı.

Uyanış:

Siyasî oyunların millî benliği yıkmasında rolü olduğu gibi İslam fikriyatının yeniden silkinip canlanmasına da büyük tesir icra etmiştir. Her taraftan tekrar İslam'a dönüş iştiyakını duyan hareketler ve faaliyetler yayılmaktadır. Yakın bir gelecekte maddî esaslara dayanan Batı medeniyetinin çökmek üzere olduğunu ve bunun yerine İslam'ın hakim olacağını gören gözler tamamen kaybolmamıştır. Ve bir gün elbet bu vücutla kendisini tedavi edecek hakiki ilacı bulacak, kalpte ve ruhta iman şuaları parlayıp yegâne kurtuluşun bu yolda olduğunu anlayacaktır. Allah'ın şu hükmü mutlaka bir gün yerini bulacaktır: **"Ey in-**

sanlar! Size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdekine bir şifa, müminler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir. De ki: Ancak Allah'ın lütfu ve rahmetiyle, işte bunlarla sevinsinler. Bu, onların (dünya malı olarak) **topladıklarından daha hayırlıdır."** (Yunus, 57-58)

DİRİLİŞ DÂVASI

Bizim davamız diriliş ve kurtuluş davasıdır. Ey kardeşler! Allah bu ağır yüke bizi seçti. Şu karanlık muhitte davanızın nuruyla etrafı aydınlatmak için sizi ihtiyar etti. İla-yı kelimetullah ve şeriatını izhar için, yeniden İslamî bir diriliş için sizi vazifelendirdi: **"lah, kendisine** (kendi dinine) **yardım edenlere muhakkak surette yardım eder. Hiç şüphesiz Allah, güçlüdür, galiptir."** (Hac, 40)

Bizim umumi hedeflerimiz:

Ey kardeşler! Biz ne istiyoruz, mal toplamayı mı? Mülk sahibi olmayı mı? Halbuki bunlar geçici ve kaybolucu bir gölge hükmündedir. Makam sahibi olmayı mı? O da bir gün devrilmeye mahkûmdur. Yeryüzünün diktatörü olmayı mı? Asla! **"Şüphesiz ki yeryüzü Allah'ındır. Kullarından dilediğini ona vâris kılar."** (A'raf, 128) Biz Allah'ın şu emrini okuyor ve ona canımızı feda ediyoruz. **"İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere veririz.** (En güzel) **âkıbet, takvâ sahiplerinindir."** (Kasas, 83) Allah şahit ki biz bu geçici dünyanın hiçbir şeyini istemiyoruz. Biz bu-

nun için çalışmıyoruz. Kimseyi bu gayeye çağırmıyoruz. Bizim kısaca iki esaslı hedefimiz vardır:

1- Bütün müslüman ülkesinin ecnebi tasallutundan kurtulup hür olması.

2- Bu vatanda İslam'ın emrini hakim kılarak içtimaî nizamının tatbiki. Bu hüküm yerine gelmedikçe, insanlar Allah'ın hükmüyle hükmetmedikçe herkes günahkârdır. Yüce Allah'ın huzurunda bu durumdan herkes mesuldur. Ve bu mevzuda ruz-ı mahşerde hepimiz sorguya çekileceğiz. Bizim hedefimiz bundan başkası değildir. Dil ve ırk, cins ve bölge tanımadan bütün insanların bu nizama boyun eğmesini ve bu birliğin altında toplanmasını arzu ediyoruz. Dünya ve ahiretin saadeti bu yoldadır. Biz buna inanıyor ve bu yolda her türlü fedakârlığı göze alıyoruz.

Hususi hedeflerimiz:

Bizim bu umumi hedeflerden ayrı, müslüman bir cemiyet için şart olan kendi topluluğumuza münhasır bazı hususi hedeflerimiz de var. Ey kardeşler! Bir kere dikkat ederseniz, Mısır halkının % 60'ı hayvanlardan daha aşağı bir seviyede yaşıyor. Açlık memleketin her tarafına hakim, iktisadî problemler kangrenleşmiş. Bugün Mısır'da umumi hayata tamamen hakim olan ve memleketin iktisadını sömüren tam 320 tane yabancı şirket faaliyet halinde bulunuyor. Sınaî ve ticarî gelir kaynakları tamamen yabancıların elinde. Gayrimenkul gelir kaynakları süratle onların eline

geçiyor ve onlar her tarafta at oynatır halde. Dünyada hastalıkların en yaygın olduğu memleketlerden biri de Mısır'dır. Buna rağmen fuhuş hayatının en yaygın olduğu memleketlerin başında geliyor. Mısır halkının % 90'ı bünye zayıflığı ve mikroplu hastalıklarla tehdit altında kıvranmaktayken cehalet memleketi bir ağ gibi örmüş, ilkokul ve ortaokul mezunları genel nüfusa oranla çok az bir yekûn tutmakta, suç oranı ise her yıl kat kat artmaktadır. Hapishanelere girenlerin sayısı okullara girenlerin sayısından daha fazladır. Bugün Mısır'da tam teşekküllü bir ordu yoktur. Maalesef bu hal yalnız Mısır'da değil umumiyetle İslam memleketlerinin hepsinde yaygın bir durumdadır.

İşte bizim hususi hedeflerimizden biri de talim ve terbiyeyi geliştirip fakirlik, cehalet hastalık ve suçlarla mücadele ederek mübarek İslam kelimesinin mana ve mefhumuna uygun bir cemiyet meydana getirmektir.

Peki, bu hedeflerimize nasıl ulaşacağız? Konferanslar, yazışmalar, dersler, vaazlar, nasihatler, hastalığı teşhis edip davayı anlatmak meseleyi halletmez. Sadece bunları gerçekleştirmek, büyük hedeflere sahip dava adamlarının gayesinin tahakkuk etmiş olduğu anlamına gelmez şüphesiz. Bizim hususi metotlarımızı şu şekilde özetleyebiliriz:

1- Derin iman

2- Genişliğine gelişme ve faaliyet

3- Bitmeyen bir enerjiyle çalışma.

İşte ey Müslüman Kardeşler!

Sizin metodunuz budur. İdealinize gönülden bağlanarak bu metod çevresinde birleşin, sabır ve sebat ederek durmadan çalışın.

Bazı kimseler kadın probleminin nasıl halledileceğini, kuvvet kullanmadan hakların nasıl elde edileceğini düşünebilirler. Ey kardeşler! Şunu iyice biliniz ki harekete geçmek isteyen her kişinin kalbine şeytanî vesveseler girer, onun Rabbaniyete dayanan idealini bozmak ister, fakat Allah o vesveseleri gönülden silip yerine kendi ayetlerini yerleştirir. Şüphesiz ki Allah, bilen ve hakim olandır. Sizi şaşırtmak isteyen kimselere deyiniz ki, tarih geçmiş milletlerin acı ve tatlı hatıralarıyla doludur. Biz bu hatıralardan ders alarak istikbale doğru ileri adımlar atacağız. Hayata sarılan milletler asla ölmezler.

Yolumuzdaki Engeller:

Size şunu açıkça söylemekte bir mahzur görmüyoruz. Ey kardeşler! Sizin davanız hâlâ birçok kimse tarafından bilinmemektedir. Halk sizi bildiği, anladığı zaman, ideallerinizi öğrendiği an sizi sevenler ve destekleyenler olacağı gibi karşınıza dikilenler ve sizi yok etme hedefi güdenler de olacaktır. Her yerde karşınıza büyük engeller dikilecektir. Yığınlarca meşakkatle karşı karşıya geleceksiniz. İşte bütün bu zorluklarla yüz yüze geldiğiniz an gerçek dava adamı olmuş sayılırsınız. Ama şimdi henüz dostlarınız ve düşmanlarınız

tarafından bilinmiyorsunuz. Siz bugün büyük bir azim ve hareketle istikbale hazırlanıyorsunuz. Sizin hareketlerinizde karşınıza dikilecek en büyük engel, milletin cehaleti olacaktır. Dindar kitleden ve hocalardan sizin İslam anlayışınızı doğru kabul etmeyecek, cihat yolunuzda karşınıza dikilecek kimseler bulunacaktır. Reislik peşinde olanlar, sandalye arzusu ile kıvrananlar, makam ve rütbe aşkıyla tutuşanlar size kin besleyecekler, ateş püskürteceklerdir. İdareciler hep birden el birliğiyle karşınıza çıkıp sizi yıkmak, yolunuza engeller dikmek için uğraşacaklardır.

Milletin maneviyatını gasbedenler sizin ilerlememeniz için, davanızın nurunu söndürmek için ellerinden gelen her şeye başvuracaklardır. Bu yolda ahlakı ve idaresi zayıf devlet adamlarının da desteği ile size ateş püskürtmek, leke sürmek, kötülemek için ellerini her sahaya atacaklardır. Hepsi birden sizin davanızın etrafına şüphe dumanları, itham sisleri saçmak için çırpınacaklardır. Sizde görecekleri en küçük eksikliği kendi propaganda ve reklâm vasıtalarıyla milyonlarca liralar sarfederek, nüfuzlarını kullanarak en çirkin surette vatanın en ücra köşesinde yaşayan halk kitlesine kadar duyuracaklardır. **"Allah'ın nûrunu ağızlarıyla** (üfleyip) **söndürmek istiyorlar. Halbuki kâfirler hoşlanmasalar da Allah nûrunu tamamlamaktan asla vazgeçmez."** (Tevbe, 32)

Böylece sizin önünüze imtihan ve tecrübe devresi açılmış bulunuyor. Hapisler, zindanlar sürgünler sizi bekliyor. Hapiste yatacaksınız, sürgüne gideceksiniz.

Mallarınıza-mülklerinize hükümet tarafından el konacak, işten atılacaksınız, evleriniz aranacak fakat siz yine yolunuzdan vazgeçmeyeceksiniz. Bu imtihan uzun zaman sürecek. **"İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece 'İman ettik' demeleriyle bırakılıvereceklerini mi sandılar?"** (Ankebut, 2)

Fakat bu eziyetlerin gerisinde bir gün mutlaka zafer yolları açılacaktır. O zaman mücahitler kervanının önderleri siz olacaksınız. Allah yolunda çalışanların sevabına ulaşacaksınız. **"Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Resûlüne inanır, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır."** (Saff, 10-11)

Allah iman edenleri düşmanlarının üstünde takviye edip muzaffer kılar.

Ey Müslüman Kardeşler!

Siz bütün bu engellere ve sevaplara imrenerek Allah'ın yaranı olmakta ısrar ediyor musunuz?

Kurtuluş Çaresi:

Ey Kardeşler!

Biz bütün bu engellere Allah'ın davası için göğüs gereceğiz ki, bu, davaların en güzelidir. İslam inancını yayarak onlara karşı koyacağız ki, bu, en güzel idealdir. Biz insanlara Kur'an yolunu sunuyoruz ki, bu, yolların en güzelidir. **"Biz Allah'ın boyasıyla**

boyandık. Boyası Allah'tan daha güzel olan kimdir? Biz ancak O'na kulluk ederiz." (Bakara, 138)

Bütün dünya bu davaya muhtaçtır. Biz onu buhranlar içinde kıvranan şu bedbaht cihana yaymak için uğraşacağız. Elhamdülillah şahsî menfaatlerden, ferdî arzulardan uzak kalarak gayemize doğru yürüyeceğiz. Biz bu yolda sadece Allah'ın rızasını arzu ediyoruz. İnsanlığın hayrına yürüdüğümüz bu yolda dayanağımız, desteğimiz yalnız Allah'tır. O, kendi yolunda yürüyenlere bir gün mutlaka yardımını gönderecektir. **"Allah size yardım ederse, artık size üstün gelecek hiç kimse yoktur."** (Al-i İmran, 160)

Böylece Allah iman edenlerin Mevla'sı olduğunu belirtiyor, kafirlerin ise hiçbir Mevla'sı yoktur. Davamızın kuvvetli esaslara dayanması, cihanın ona muhtaç olması, idealimizin yüceliği ve temizliği ve Allah'ın bize va'dettiği desteği... İşte bizim kurtuluş çaremiz... Bu davanın yolunda hiçbir engel direnemez. Hiçbir mania buna göğüs geremez.

"Allah, emrini yerine getirmeye kadirdir. Fakat insanların çoğu (bunu) **bilmezler!"** (Yusuf, 21)

TAVSİYELER

Ey Müslüman Kardeşler!

Beni dinleyiniz. Şu kısacık risale ile sizin mefkurenizi, sizin idealinizi gözleriniz önüne sermek istedim. Belki sıkışık bir an gelir de epey bir müddet aramız açılabilir. Beni size hitap ettirmeyebilirler. Belki yazı da yazdırmazlar. Size tek tavsiyem, şu küçük kitapta belirtmek istediğim programa uygun olarak hareket ederek gücünüzün yettiği kadar onu yerine getirmenizdir. Daha söylenecek çok sözümüz var ama mühim olan, çok söylemek değil, çok çalışmaktır.

Ey Kardeşler!

Siz bir hayır cemiyeti, siyasî parti ya da maksatları mevziî mahiyet arz eden bir topluluk değilsiniz. Siz bu ümmetin kalbine girip onu Kur'an'la canlandıracak olan yeni bir ruhsunuz. Siz maddenin karanlığını marifetullah ile yırtıp ufukları aydınlatacak olan yeni bir ruhsunuz. Siz Resulullah'ın davetini tekrarlayan yeni bir sessiniz. Her şeyden önce şunu iyi bilmelisiniz: İnsanlara söylemeden önce bu vazifeyi kendi nefsinizde yerine getireceksiniz. Bu yükün ağırlığını kendi benliğinizde hissedeceksiniz. Size, "Neye çağırıyorsunuz?" dedikleri zaman, "Biz, Hz. Muhammed'in

getirdiği İslam'a çağırıyoruz." deyin. İdare o dinin bir bölümüdür. Hürriyet ise esas unsurudur. Şayet "Bu siyasettir." derlerse siz onlara "Bu İslamdır. Başka bir şey bilmiyoruz." deyin. Şayet size "ihtilalcisiniz" derlerse "Biz hak davanın adamlarıyız, inandığımız ve şeref duyduğumuz İslam'ın davetçileriyiz. Eğer karşımıza dikilir, davamızın yolunda durursanız Allah nefsimizi müdafaa için bize izin vermiştir. O zaman isyankâr zalimler vasfını siz kazanırsınız." deyiniz. Şayet size "Şahıs ve partilerden destekleniyorsunuz." derlerse "Biz bir tek Allah'a iman ettik ve sizin şirk koşar olduğunuz şeyleri inkâr ettik." deyiniz. Eğer daha fazla düşmanlık ederlerse "Allah'ın selamı üstünüze olsun. Biz cahillerden olmak istemiyoruz." deyiniz.

VAZİFELERİNİZ

Ey Kardeşler!

Her şeyden evvel Allah'a kuvvetlice iman edin. Marifetullah'ı elde edip izzete erin. Sadece O'na dayanın. Başka kimseden korkmayın, O'ndan başkasından medet dilemeyin. O'nun emirlerini yerine getirip nehyettiklerinden sakının.

İslam faziletini kendinize ahlak edinip ahlakınız ve yaşayışınızla herkesten üstün olun. Allah'ın size bahşettiği iman duygusu ve takva ile şerefyap olun.

Kur'an'a sarılın, onu okuyun. Peygamber'in pak siretini iyice inceleyin. Söz adamı olmaktansa iş/eylem adamı olun. Mücadeleden kaçının, hareket etmeye bakın. Allah bir topluluğu hidayete erdirirse onlara çalışma azmini verir. Hidayete erdikten sonra bir kavim ancak mücadele (çekişme-tartışma) ile dalalete düşer.

Birbirinizi sevin, aranızda kuvvetli bir birliğin kurulmasına çalışın. Sizin kuvvetinizin sırrı, başarınızın esası, aranızdaki birliktir. Allah size zafer kapısını açıncaya kadar sebat edin. Mutlaka fütuhat sizindir.

Zorlukta ve kolaylıkta, rahatta ve eziyette sizi yönetenleri dinleyip itaat edin. İtaat, ideolojinizin esası, birliğinizin ana unsurudur.

Bütün bunlardan sonra Allah'ın nusret ve teyidini bekleyin. Nusret mutlaka gelecektir **"O gün müminler de Allah'ın yardımıyla sevineceklerdir. Allah, dilediğine yardım eder. O, mutlak güç sahibidir, çok esirgeyicidir."** (Rum, 4)

Allah bizi ve sizi, seveceği ve rıza göstereceği yolda muvaffak kılsın. Bizi ve sizi, hidayete eren hayırlı kimselerin yoluna sevk etsin. Aziz ve mesut kılsın. Allah bizim canımızı şehitler ve mücahitlerin peşinden giderken alsın. Biz bu yolda sadece Allah'ın rızasını arzu ediyoruz. **"Allah ne güzel mevla ve ne güzel yardımcıdır..."** (Enfal, 40)

III. KISIM

NURA DOĞRU

Allah'a binlerce hamd u sena, O'nun mübarek Resulüne salat ve selam olsun. Âline ve ashabına da...
"Rabbimiz! Bize tarafından rahmet ver ve bize, (şu) **durumumuzdan bir kurtuluş yolu hazırla..."**
(Kahf, 10)

Değişme Çağı

Milletlerin hayatında en tehlikeli ve en çok dikkatli davranması gereken devre, "İntikal" dediğimiz bir halden diğer hale, bir durumdan diğer bir duruma geçme devresidir. Bu yeni devrenin programı sağlam temeller üzerine oturtulmuş olup yüzde doksan fayda sağlayacak nitelikteyse o millet için çağlar boyu devam edecek olan mutlu hayatın yolları açılmış, saadet iksirinin sihri çözülmüş demektir. Ne mutlu o millete. Ne mutlu o başarıyı sağlayan devlet adamına!

Yolların Ayrılış Noktasında

Bugünkü devlet büyüklerimize iki önemli vazife düşüyor:

1- Memleketi siyasî esaretten kurtarıp hürriyet ve istikbaline ulaştırmak,

2- Memleketi yeniden düzenleyip çağdaş ülkeler arasındaki hakiki mevkiine oturtmak.

Birincisi bugün memleketimizde ve hemen hemen bütün İslam ülkelerinden kalkmış durumdadır. Şu halde şimdi yepyeni bir merhaleye giriyoruz. Bu merhalede önümüze iki yol çıkıyor. Her iki yolun da ayrı ayrı hususiyetleri, programları, özellikleri, eser ve neticeleri, propagandacıları bulunmaktadır.

İlk ve tek yol İslam yoludur. Prensipleri, hukuku, medeniyeti ve şerefli mazisiyle gözlerimiz önünde durmaktadır.

İDARECİNİN SORUMLULUKLARI

Ey devlet büyükleri!

Allah (c.c) bu milleti idare etme yükünü sizin omuzlarınıza yüklemiştir. Onların bugünü ve geleceği sizin elinizdedir. Yüce Allah'ın size lütfettiği bu vazifeden yine siz mesulsünüz. Bugünkü nesil size yardım etmek için önceden yetiştirildiği gibi, geleceğin genç nesillerini de siz yetiştireceksiniz.

Bir kişinin bütün bir milletin istikbalinden mesul olması ne büyük bir vazifedir. Efendimiz, *"Hepiniz çobansınız."* buyuruyor. Ne derin mana ifade eder adalet timsali Koca Halife Ömer'in sözü: "Dicle'nin kenarında bir hayvanın ayağı kaysa Allah benden soracak. 'Niçin o yolu düzeltmedin?' sualine ben muhatap olacağım." Evet Hz. Ömer devlet adamının manevî sorumluluğunu şöyle ifade eder: "Ahh, bu vazifeden ayrılırken leyh ve aleyhimde eşit derecede pay alabilseydim."

İkinci yol ise modern Batı yoludur. Bu yolun da kanunları, programları ve sistemleri bugünkü zavallı haliyle gözlerimizin önündedir.

Bize göre gidilmesi gereken ilk ve tek yol İslam yoludur. Bizim memleketimizin mutlu yarınları bu yolun sonundadır.

İSLAM YOLUNUN MEZİYETLERİ

Eğer biz millet olarak İslam yolunu seçecek olursak pek çok fayda sağlarız. Bir defa İslam yolu bundan önce tecrübe edilmiş olup tarih de bize, ilerlemeye en müsait yolun İslam olduğunu gösteriyor.

Tarihte İslam'ın aktif metodu milletleri o kadar yükseltmiştir ki, bir parçacık topluluk bütün dünyayı titretmişti. 25 sene gibi kısa bir zamanda o günkü dünyanın üçte birini fethetmişlerdi. İnsanlığa merhamet, iyilik ve şefkatin ufuklarını açmış, yırtıcılıkta vahşi sırtlanları bile geçen insanlığı rahmet umdesiyle kardeş yapmıştı.

Mü'minlerin kalbindeki iman duygusu, kanun ve yasaları yürütmeye yardımcı tek güçtür. Eğer biz sosyal hayatımızı kendimizin malı olan, şarktan fışkıran İslam'ın kanun ve prensipleriyle idare edersek, siyasî istiklalle birlikte sosyal istiklalin de en güzelini elde ederiz.

İslam yolu önce millî birliği takviye eder. Sonra bütün müslüman milletlerle birleşmeyi temin eder. O zaman İslam alemi bizi ruhuyla destekler. Bizden göreceği kardeşlik sevgisinden dolayı hiçbir yardımı esirgemez.

Bu yol ruhi ve amelî bakımdan insanlığa en güzel hayat iksirini sunacak hak yoludur. İşte İslam yolunun diğer yollardan ayrıldığı nokta burasıdır. İslam, umumi hayatı şu iki metin esasın üzerine dayar:

1- İyiyi almak,

2- Fenayı yok etmek.

Biz bu yolda hakkıyla yürürsek, onu bilmeyen yabancı devletlerin içine düştüğü pratik hayatın zorluklarından kurtuluruz. Hatta modern çağımızda çözülmeyen problemleri kolayca çözebiliriz. Bernard Shaw der ki: "Buhranlar içinde boğulan modern çağımız Muhammed (a.s) gibi bir dahiye muhtaçtır. O bugün gelmiş olsaydı çağın kördüğüm olan müşküllerini oturduğu yerde, kahvesini içerken hallederdi." Bu, müslüman olmayan bir garplının vardığı bir netice.

Evet, sözün özü, biz eğer bu yolda yürürsek Allah'ın tevfiki ve mü'minlerin yardımı bizimle olacaktır. Zorlukları yenecek, engelleri yok edecek, ileriye doğru dev adımlarla gideceğiz.

"O (düşman) **topluluğu takip etmekte gevşeklik göstermeyin. Eğer siz acı çekiyorsanız onlar da sizin çektiğiniz gibi acı çekmektedirler. Üstelik siz Allah'tan, onların ümit etmedikleri şeyleri umuyorsunuz. Allah ilim ve hikmet sahibidir."** (Nisa, 104)

BUGÜNKÜ GARB MEDENİYETİ

Çağımızda en parlak devresine ulaşan, elde ettiği ilmî inkişaflarla milletleri hegemonyası altına alan şu Batı medeniyeti artık bugün iflas etmiş, intihar etmiş durumdadır. O kendi kendini, icat ettiği sistemlerle bir kurt gibi içinden yiyip bitirmektedir. İşte diktatörlüklerin batırdığı siyasî umdeleri! İşte buhranların doğduğu iktisadî umdeleri! Binlerce sefil insanın perişan halini görmeyen var mı? İşte her yerde inkılapların, ihtilallerin kan kusturduğu sosyal umdeleri!... Bunların kurduğu medeniyetin ağına düşen milletler kendilerine bir kurtarıcı bulmak için dağlara düşüyorlar. Onların kongreleri dağılıyor, antlaşmaları bozuluyor. Beyannameleri yırtılıyor. Kendi taassupları ise ruhsuz bir şekilde durmadan büyüyor. Yeryüzü bu köhne medeniyetin getirdiği buhranlarla sallanmaktadır. Tıpkı okyanusların o korkunç dalgaları, fırtınaları arasında ölümle karşı karşıya gelen delik teknedeki insanlar gibi...

İnsanlık tümüyle ıstırapların, krizlerin keşmekeşi içinde ölüm sancıları çekmektedir.

Bütün dünya İslam'a susamıştır. Hem de susuzluktan yanan ciğerleriyle. Her türlü kirden, pastan

temizlenip saadet iksirini içmek için tatlı su menbalarını aramaktadır.

Bir tarihte yeryüzünün önderliği şarklılardaydı. Sonra Yunan-Roma Medeniyetinin zuhuruyla Batı'ya geçti. Bir müddet sonra onu Peygamberler tekrar Doğu'ya taşıdılar. (Musa, İsa, Hz. Muhammed) Fakat bir müddet sonra Şark, elindeki cevheri tekrar Garplılara kaptırdı. Garp'ta Rönesans hareketleri başladı. Tarihin değişmez kaidesidir "Yükselen her şey bir gün gelip düşecektir." Şark düştü. Garp ise amansız çalışması sayesinde tekrar dünya hakimiyetini elde etti.

İşte bugün artık Garp da bir ihtilalin eşiğinde ölüm krizleri geçiriyor. Batı medeniyetini, "Allah'ın hakimiyeti" bayrağını taşıyan Şarklı bir el kurtaracaktır. Kuvvetli iman erlerinin teşkil ettiği bu ordu dünyayı kurtaracaktır. Ve bir gün gelecek ki bütün insanlık alemi İslam'ın ruhlara saadet veren iksirinden doya doya içecektir.

O gün bütün insanlar tempolarla şu ilahî marşı söyleyecekler:

"Hamd o Allah'a ki, bizi hidayete erdirdi.
Hidayete eremezdik, eğer Allah erdirmeseydi."

Bu hayal mahsulü bir hülya değil, tarihin değişmez hükmüdür. Bunu eğer biz gerçekleştiremezsek **"Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse** (bilsin ki) **Allah, sevdiği ve Kendisini seven mü-**

minlere karşı alçak gönüllü (şefkatli), **kâfirlere karşı onurlu ve zorlu bir toplum getirecektir.** (Bunlar) **Allah yolunda cihad ederler ve hiçbir kınayanın kınamasından korkmazlar** (hiçbir kimsenin kınamasına aldırmazlar)**. Bu, Allah'ın, dilediğine verdiği lütfudur. Allah'ın lütfu ve ilmi geniştir."** (Maide, 54)

Biz bu şeref divanına adı yazılanlardan, o mutlu günü görenlerden olmak istiyoruz. **"Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer."** (Kasas, 68)

İslam, ilerleyen milletlere gereken enerjiyi verecek kudrettedir.

Yeryüzünde mevcut olan sistemlerin hiçbiri ilerleyen milletlere gereken enerjiyi tümüyle verecek kudrette değildir. İslam müstesna. Kur'an bu konuyla ilgili açıklamaları çok kere tekrarlar, bazen icmalî olarak darb-ı meseller halinde, bazen de tafsilî şekilde izahlarla doludur. Hangi topluluk olursa olsun o sistemleri uygularsa mutlaka istediği başarıya ulaşabilir. Şimdi bu prensiplerden bazılarını gözden geçirelim.

İSLAM VE EMEL

İlerleyen milletler istikballe ilgili geniş düşüncelere, emellere muhtaçtır. Kur'an, fertlerin ruhuna emel şuurunu o kadar işler ki, tarihte ölü milletlerden azim, hayat, celadet ve deha fışkıran topluluklar çıkarmıştır. İslam'da ye'sin/ümitsizliğin küfür derecesinde fena sayılması dahi bu konuda yeterli bir ölçüdür. En zayıf bünyeli topluluklar bile şu ilahî emri duyup onu ruhunda yaşadıkça, ateş volkanları halinde fışkırmıştır.

"Biz istiyorduk ki o yerde zaafa uğratılanlara lutfedelim. Onları (hayırda) öne geçenlerden yapalım. Onları Firavun mülkünün varisleri kılalım. Onlara o yerde kudret (ve hakimiyet) **verelim."** (Kasas, 5-6)

"Gevşeklik göstermeyin, üzüntüye kapılmayın. Eğer inanmışsanız, üstün gelecek olan sizsiniz. Eğer siz (Uhud'da) **bir acıya uğradınızsa,** (Bedir'de de düşmanınız olan) **o kavim de benzer bir acıya uğramıştır. O günleri biz insanlar arasında döndürür dururuz** (zaferi bazen bir topluma bazen öteki topluma nasip ederiz)**."** (Al-i İmran, 139)

"Ehl-i kitaptan inkâr edenleri, ilk sürgünde yurtlarından çıkaran O'dur. Siz onların çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlar da kalelerinin, kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Ama Allah (O'nun azabı)**, onlara beklemedikleri yerden geliverdi. O, yüreklerine korku düşürdü; öyle ki evlerini hem kendi elleriyle, hem de müminlerin elleriyle harap ediyorlardı. Ey akıl sahipleri! İbret alın."** (Haşr, 2)

"(Ey müminler!) **Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başına gelenler size de gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokunmuş ve öyle sarsılmışlardı ki, nihayet Peygamber ve beraberindeki müminler, 'Allah'ın yardımı ne zaman?' dediler. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır."** (Bakara, 214)

Bugün bu ruh ölmüş değildir. Aynı şekilde günümüzde de o ilahî emirleri kendi benliğinde yaşatan, onu pratik hayatında uygulayan milletler ilerleyebilirler. Dünya önderliğini alabilirler.

İSLAM VE MİLLÎ ONUR

İlerleyen milletler millî mefkureye de muhtaçtırlar. Her millet tarihte yaptıkları kahramanlıklarıyla övünür. Yeni yetişen nesillerin benliklerine bu millî mefkureyi vermek, onlara ecdadının kahramanlık dolu mazisini iyice öğretmek gerekir. Ancak o zaman vatan ve milletin hayrı için çalışan bir nesil yetiştirilebilir.

İslam'daki milliyet mefkuresi basit temellere dayanan kabuk ırkçılığı değildir. Şeref ve yüceliğin soyla, asaletle ilgili olmadığını, ancak Allah'a itaatle ilgili olduğunu zihinlere yerleştirmek isteyen başka bir prensip gösterilebilir mi? Günümüzde milletler gençlerine her şeyden önce millî duyguyu verebilmek için çırpınmaktadırlar.

2. Cihan Harbinden önce yerküre "Yaşasın Almanya, yaşasın İtalya" çığlıklarıyla çınlatılmaktaydı.

Garptaki milliyetçilik anlayışı ile bizim milliyetçilik anlayışımız arasında çok büyük farklar vardır. Müslümanlardaki millî şuur, yüceliği Allah'a ulaşmada bulur. Ancak Allah rızası için seviyorsa ideal millî şuur gerçekleşebilir. İslam, ferdi çepeçevre sarmıştır. Müslüman fert her zaman bir şuur hassasiyeti içinde bulunur. İslam'da millî fazilet, soy-sop taassubu gibi

kaba ve gülünç şeylere bağlı olmayıp insanlığa tek yol olan İslam yolunu öğretmededir. Kur'an şöyle der:

"Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten meneder ve Allah'a inanırsınız." (Al-i İmran, 110)

Yani Müslüman, fazileti getirmek, rezaleti yok etmek ve yüce ideallere bağlanmak gibi ulvî duygularla yüklüdür. Bu idealin parlak örneklerine İslam tarihinde çok rastlarız. Dünya adalet ve acıma duygusunun en kudsî şeklini ancak bu ümmette gördü.

Bugün Garp'ta yaygın olan kabuk milliyetçiliği boş taassubtan başka bir şey getirmemiştir. Onun içindir ki, yabancı milletler arasında Garplılara karşı kin ve nefret duygusu geliştirmiştir. İslam milliyet düşüncesinin en rasyonel yönünü alarak şerre ve umumi nefrete yönelebilecek vechelerini ortadan kaldırmıştır. Müslümanlıkta bölgeci milliyetçilik yoktur. Vatan mefhumu ise oldukça geniş mana ifade eder.

Bütün İslam ülkeleri (umumi manada) her müslümanın vatanı mesabesindedir. Müslüman onun hayrına çalışmakla vazifelidir. Bunu şöyle anlatabiliriz: Müslümanın özel olarak vatanı kendi yaşadığı bölgedir. Diğer taraftan yaşadığı her yer mü'minin memleketi sayılır.

Müslümanların mazide büyük medeniyetler kurup mamur ettikleri, ilahî sancağı yüce dağların sarp tepelerinde asırlarca dalgalandırdıkları, fakat sonra-

dan çeşitli sebeplerden dolayı ellerinden çıkardıkları talihsiz diyarlar da mü'minin vatanıdır. Evet, Allah'ın huzurunda her müslümana "Neden bu toprakları tekrar elde etmek için çalışmadın?" diye sorulacaktır.

Diğer şekliyle yeryüzü bütünüyle mü'minin vatanıdır. Mü'min, kainatta yaşayan bütün varlıkları ilahî nura yöneltmek için çalışır. Kur'an'ın dilinden dinleyelim bu ilahî mefkureyi:

"Fitne tamamen yok edilinceye ve din (kulluk) **de yalnız Allah için oluncaya kadar onlarla savaşın. Şayet vazgeçerlerse zalimlerden başkasına düşmanlık ve saldırı yoktur."** (Bakara, 193)

Buna göre yeryüzünde Allah'ın dinini hakim kılıncaya kadar savaşmak gerekiyor.

"Ey insanlar! Doğrusu Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdardır." (Hucurat, 13)

İSLAM VE ASKERÎ GÜÇ

İlerleyen milletler askerî güç bakımından kuvvetli olmak mecburiyetindedirler. Bilhassa barışın harp gücüyle mümkün olduğu çağımızda askerî güç çok önemlidir. Bugünkü devletlerin harp anlayışı şu kokmuş laflarla ifade edilmektedir:

"Hakkı elde etmenin en iyi yolu kuvvet kullanmaktır."

İslam'ın harp anlayışı böyle değildir. Gerçi İslam'da askerî güç en mühim farzlardan biridir. Onunla namaz farizası arasında hiç fark yoktur. Kur'an-ı Kerim, savunma hazırlıklarını şöyle açıklamaktadır.

"Onlara (düşmanlara) **karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın, onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin bilmediğiniz, Allah'ın bildiği** (düşman) **kimseleri korkutursunuz."** (Enfal, 60)

"Hoşunuza gitmediği halde savaş size farz kılındı. Sizin için daha hayırlı olduğu halde bir şeyi sevmemeniz mümkündür. Sizin için daha kötü olduğu halde bir şeyi sevmeniz de mümkündür. Allah bilir, siz bilmezsiniz." (Bakara, 216)

Dünyada askerî nizama bu kadar ehemmiyet veren başka dinî bir kitap gösterilebilir mi? Şu ilahîemre bakın, mü'minlere nasıl hitap ediyor:

"O halde, dünya hayatını ahiret karşılığında satanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse Biz ona yakında büyük bir mükâfat vereceğiz." (Nisa, 74)

"Size ne oldu da Allah yolunda ve 'Rabbimiz! Bizi, halkı zalim olan bu şehirden çıkar, bize tarafından bir sahip gönder, bize katından bir yardımcı yolla!' diyen zavallı erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz!." (Nisa, 75)

Sonra, kendi ideallerinin yüceliğini, düşmanlarınınkinin de alçaklığını açıklayarak Allah yolunda yüce bir ideal için kısa olan fani hayatlarını verdiklerini beyan ederek şöyle buyuruyor: **"İman edenler Allah yolunda savaşırlar, inanmayanlar ise tâğut** (bâtıl davalar ve şeytan) **yolunda savaşırlar. O halde şeytanın dostlarına karşı savaşın; şüphe yok ki şeytanın kurduğu düzen zayıftır."** (Nisa, 76)

Vacibi yerine getirmekten kaçınıp kolay kaçamaklara saplanarak zor vazifeleri bırakanları uyarıyor, takındıkları tavrın yanlışlığını açıklıyor. Harpte öne atılmanın kötü olmayıp büyük mükafata erişmek için vesile olduğunu, savaştan kaçmanın, geride kalmanın bir şey ifade etmeyeceğini, zira insanın her an ölümle karşı karşıya bulunduğunu belirtiyor.

"Kendilerine, 'Ellerinizi savaştan çekin, namazı kılın ve zekâtı verin.' denilen kimseleri görmedin mi? Sonra onlara savaş farz kılınınca, içlerinden bir grup hemen Allah'tan korkar gibi, hatta daha fazla bir korku ile insanlardan korkmaya başladılar da 'Rabbimiz! Savaşı bize niçin yazdın! Bizi yakın bir süreye kadar ertelesen (daha bir müddet savaşı farz kılmasan) olmaz mıydı?' dediler. Onlara de ki: 'Dünya menfaati önemsizdir, Allah'tan korkanlar için ahiret daha hayırlıdır ve size kıl payı kadar haksızlık edilmez.'" (Nisa, 77)

"Nerede olursanız olun ölüm size ulaşır; sarp ve sağlam kalelerde olsanız bile!" (Nisa, 78)

"Kendilerine bir iyilik dokunsa 'Bu Allah'tan' derler; başlarına bir kötülük gelince de 'Bu senden' derler. 'Hepsi Allah'tandır' de. Bu adamlara ne oluyor ki bir türlü laf anlamıyorlar!" (Nisa, 78)

Allah için olsun söyleyin, hangi askerî emirname erlerin gönlüne cihad ve savaşma ruhunu bu ilahî ferman kadar sokabilir. Askerlik kaidelerine göre hayat, disiplin ve emre itaatten ibarettir. Bunun her ikisini Kur'an-ı Kerim şöyle beyan eder:

"Allah, kendi yolunda kenetlenmiş bir yapı gibi saf bağlayarak savaşanları sever." (Saff, 4)

"(Onların vazifesi) **itaat ve güzel sözdür."** (Muhammed, 21)

Eğer araştırırsanız İslam'ın muharebe gücü hazırlamayı, askerî kuvvet temin etmeyi, (zamanına göre) ok atmayı ve ata binmeyi ne kadar titizlikle emrettiğini görürsünüz. Şehit olmanın yüceliği, gazi olmanın erdemliliği anlatılmakla bitmez. Ayetler, hadisler, Peygamberimizin örnek hayatı ve İslam şeriatı bunların ulviyetini gösteren tablolarla doludur.

"Şüphesiz Allah('ın rahmeti ve nimeti) **geniştir, O her şeyi bilendir."** (Bakara, 115)

Bugünkü askerî silahlanma geçmişte olduğu gibi gelecekte de dünyamızı ölümle tehdit etmektedir. 2. Cihan Harbi'nde Mussolini'nin kurduğu Faşizm, Hitlerin kurduğu Nasyonal sosyalizm, Stalin'in tatbik ettiği Komünizm, askerî güç bakımından oldukça kuvvetliydi. Devlet, otoriteyi sağlayabilmişti. Ancak bunlar birçok cihetten eksiktiler. İslam ise bunlardan olduğu gibi diğer bütün nizamlardan da üstün bir askerî anlayışa sahiptir. İslamiyet'te kuvvet mukaddes sayıldığı gibi onu gerektiği zaman barışın teminatı için kullanmak da bir görevdir. Kur'an-ı Kerim bunun örnekleriyle doludur.

"Eğer onlar barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş ve Allah'a tevekkül et." (Enfal, 61)

Devletlerarası savaş protokolünün en güzel şeklini şu ayet-i kerime belirtiyor:

"(Antlaşma yaptığın) **bir kavmin hainlik yapmasından korkarsan, sen de** (onlarla yaptığın

ahdi) **aynı şekilde bozduğunu kendilerine bildir. Çünkü Allah, hainleri sevmez."** (Enfal, 58)

Büyükler büyüğü Efendimizin, vefatından önce İslam kumandanlarına verdiği emir şayan-ı dikkattir:

"Fethettiğiniz yerleri yakıp yıkmayın. Kadınları, ihtiyarları öldürmeyin. Onlara zulmetmeyin. Meyveli ağaçları kesmeyin. Yemek için olmadıkça develeri boğazlamayın, kaçanları kovalamayın. Yaralıları incitmeyin. Gittiğiniz illerde mabet ve tapınaklarda ibadet eden ruhbanlara rastlarsanız (size hıyanet etmezlerse) *onları kendi hallerine bırakın."*

İşte yol: İkisinden dilediğinizi seçin.

İSLÂM VE UMUMİ SAĞLIK

Kalkınan milletlerin ideal ordu nizamına muhtaç olduğunu gördük. İdeal bir ordu, sağlam bünyeli, kuvvetli vücut yapısına sahip gençlerden meydana geleceğine göre İslam'ın bu konudaki hükümleri nelerdir? Araştıralım: Kur'an-ı Kerim, istiklal ve hürriyeti uğruna, millî benliğini korumak için savaşan bir milletin hikayesini anlatırken onlara bedenen güçlü, ahlaken mazbut, fikren olgun yardımcı bir kumandan gönderildiğini beyan ederek şöyle anlatır: **"Şüphesiz Allah onu sizin üstünüze beğenip seçmiştir. Ona bilgice, vücutça** (kuvvetçe) **bir üstünlük vermiştir."** (Bakara, 247)

Efendimiz bu hususta defalarca konuşmuş, mü'minleri bedenen güçlü olmaya teşvik etmiştir. Tıpkı inanan müslümanları ruhen olgun dereceye teşvik ettiği gibi... Sahih bir hadis-i şerifte, *"Kuvvetli mü'min zayıf mü'minden hayırlıdır"* diyor. Bir hadislerinde ise *"Bedeninin senin üzerinde hakkı vardır"* buyuruyor. Bilhassa beden sağlığı üzerinde titizlikle durmuş, modern tıbbın en önemli kolu olan "hastalanmadan önce korunma tedbirleri"ni almak konusunda ümmetine tavsiyelerde bulunmuştur.

"Biz acıkınca yiyen, yiyince de doymadan kalkan bir milletiz." diyen yüce Peygamber, tarihî kaynaklara göre; çok kere suyu süzüp içerdi. Durgun suya abdest bozmaktan nehyetmesi, taun çıkan yeri karantina altına alması (orada bulunanı dışarı bırakmayıp dışarıda olanı da oraya sokmaması), *"Cüzzamlı hastalardan yırtıcı canavarlardan kaçar gibi kaçmayı"* emretmesi, onlarla her türlü münasebeti yasaklaması tıbbın ancak bugün mühimsediği prensiplerdir.

Son olarak da; ata binmeyi, silah kuşanmayı, ok atmayı, yüzmeyi emretmesi onun bu hususta ne kadar titizlikle durduğunun misalidir. *"Ok atmayı belleyip de unutanlar benden değildir."* fermanını söyleyen yüce Peygamber'den başka kimdir?

O; kısırlık, ruhbaniyet, bedene eziyet etmek, Allah'a ulaşmak için güya arzuları yok etmek gibi batıl şeyleri yasaklamıştır. Bütün bunlardan anlıyoruz ki, İslamiyet ferdi beden bakımından güçlenmesi için teşvik etmektedir. İnsanlığa dünya ve ahiret mutluluğunun ebedî formüllerini sunmaktadır.

İSLAM VE İLİM

Milletler kuvvete muhtaç olduğu gibi bu kuvveti en ideal şekilde iyi yere sarf edecek ilme de muhtaçtırlar. İnsanlık ancak ilim vasıtasıyla yeni yeni icatların fezasına yükselebilir. İslam ilmi yasaklamaz, onu en mühim farizalardan sayar. Kur'an-ı Kerim'in, vahdete çekilmiş olan insanlık kurtarıcısına loş bir mağarada ilk olarak şu ayet-i kerimeyle inmeye başlaması bunun en açık bir delilidir. **"Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı bir aşılanmış yumurtadan yarattı. Oku! İnsana bilmediklerini belleten, kalemle** (yazmayı) **öğreten Rabbin, en büyük kerem sahibidir."** (Alak, 1-5)

Peygamberimiz Bedir harbinde esir aldığı müşriklerden okuma-yazma bilenleri, her birinin on müslüman çocuğuna okuma-yazma belletmeleri şartıyla para almadan serbest bırakmıştı. Gayesi cehaleti kökünden yok etmekti. Şu ayet-i kerime anlayış sahipleri için ne derin mana ifade etmektedir: **"Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri düşünür."** (Zümer, 9) *"Şehitlerin kanıyla alimlerin mürekkebinin kıyamet gününde aynı şekilde tartılacağını"* bildiren bir din hiç ilim düşmanı olabilir mi?

Kur'an, beden gücüyle ilim gücünü şöyle açıklamaktadır:

"Müminlerin hepsinin toptan sefere çıkmaları doğru değildir. Onların her kesiminde bir grup dinde (dinî ilimlerde) **geniş bilgi elde etmek ve kavimleri** (savaştan) **döndüklerinde onları ikaz etmek için geride kalmalıdır. Umulur ki sakınırlar."** (Tevbe, 122)

Kur'an din ilmiyle dünya ilmini birbirinden ayrı iki şey olarak kabul etmez. Emr-i ilahî her ikisini de öğrenmeyi bildiriyor. Bütün kâinat ilimleri -bir ayette zikredildiği gibi- Allah'ı tanımanın vasıtası sayılmaktadır.

"Görmedin mi Allah gökten su indirdi. Onunla renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık. Dağlardan (geçen) **beyaz, kırmızı, değişik renklerde ve simsiyah yollar** (yaptık). **İnsanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da yine böyle türlü renkte olanlar var. Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan** (gereğince) **korkar. Şüphesiz Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır."** (Fatır, 27)

Bu ayette (**"Allah gökten su indirdi..."**) astronomi, felekiyat ve gök ilimlerine işaret vardır.

"Onunla renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık," sözünde tabiat ve kimya ilimlerine işaret vardır.

"Dağlardan (geçen) **beyaz, kırmızı, değişik renklerde ve simsiyah yollar** (yaptık)**."** sözünde jeoloji ilmine işaret vardır.

"İnsanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da yine böyle türlü renkte olanlar var." sözünde biyoloji ve hayvanat ilmine dair işaretler bulunmaktadır.

Ve nihayet bütün bunların özünü, süzülmüş usare halinde belirtiyor: **"Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan** (gereğince) **korkar."**

Görülüyor ki bütün kâinat ve ahiret ilimlerinin esası bir ayette gizleniyor. Allah Zu'l-Celal, kainat ilimlerini müslümanların öğrenmesini emrediyor ve ancak bu ilimlerle Allah'ı tam manasıyla tanımanın, O'ndan korkmanın mümkün olacağını söylüyor.

Ey yüce Allah'ım!

Müslümanlara dinlerini hakkıyla öğrenmeyi nasip eyle!..

İSLAM VE GÜZEL HUYLAR

Milletler her şeyden fazla iyi ahlaka muhtaçtırlar. Faziletli ve metin bir ahlaka... Yüce gayelerle dolu, olgun bir terbiyeye... Zira maddeten ilerleyip ahlaken düşen şu meş'um çağda, derin iman duygusundan gelen tam ve mükemmel ahlak prensipleriyle en ileri merhalelere ulaşabilirler.

Böyle bir hamleye sahip ahlak duygusunu ancak İslamiyet verebilir. Her türlü kurtuluşu ahlak duygusuna bağlayan tek nizam İslam'dır. **"Nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiş, onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir."** (Şems, 9-10)

Milletlerin yükselişini, düşüşünü fertlerdeki ahlak duygusuna bağlamaktadır. **"Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez."** (Rad, 11)

Ahlak konusunda pek çok ayet-i kerime varid olmuştur. İşte bazıları: **"Müminler içinde Allah'a verdikleri sözde duran nice erler var. İşte onlardan kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir; kimi de** (şehitliği) **beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde** (sözlerini) **değiştirmemişlerdir. Çünkü Allah sadâkat gösterenleri sadâkatları**

sebebiyle mükâfatlandıracak, münafıklara -dilerse- azap edecek yahut da (tevbe ederlerse) **tevbelerini kabul edecektir. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir."** (Ahzab, 23-24)

Allah yolunda sabırla, eziyetlere dayanarak, engelleri yenerek ilerlemeyi ahlakın bölümünden sayıyor: **"Medine halkına ve onların çevresinde bulunan bedevî Araplara, Allah'ın Resûlünden geri kalmaları ve onun canından önce kendi canlarını düşünmeleri yakışmaz. İşte onların Allah yolunda bir susuzluğa, bir yorgunluğa ve bir açlığa dûçar olmaları, kâfirleri öfkelendirecek bir yere** (ayak) **basmaları ve düşmana karşı bir başarı kazanmaları, ancak bunların karşılığında kendilerine salih bir amel yazılması içindir. Çünkü Allah, iyilik yapanların mükâfatını zayi etmez. Allah'ın onları, yapmakta olduklarının en güzeliyle mükâfatlandırması için küçük-büyük yaptıkları her masraf, geçtikleri her vâdi mutlaka onların lehine yazılır."** (Tevbe, 120-121)

İslam fertlerin vicdanını uyanık tutmak, şuurlarını canlandırmak ve nefislerini çetin murakabe altına almak için bütün gücünü sarf etmiştir.

Şuur uyanıklığı kadar iyi bir murakıp bulunabilir mi? Kanunlar şuur uyanıklığıyla fertlerin vicdanlarına yerleştirilmezse, ne kadar zorlamaya başvurulursa vurulsun sökmez, yürümez. İşte bugünkü cemiyetin feci manzarası gözlerimizin önünde.

İSLAM VE İKTİSÂDÎ NİZAM

Çağımızda iktisadın önemi haddinden ziyade büyüktür. Hele yeni kalkınan milletler için...

İslam'ın iktisat anlayışı bugünkü iktisadî sistemlerin en güzelidir. İslam sosyal hayattan uzak bir din olamaz. O sosyal hayattan uzaklaştırılmak istendiğinde onun dinamikliği yok olmuştur. Malı muhafaza edip onu yerinde, gereğine göre sarf etmeyi emreden Cenab-ı Allah şöyle buyuruyor: **"Allah'ın geçiminize dayanak kıldığı mallarınızı aklı ermezlere** (reşit olmayanlara) **vermeyin."** (Nisa, 5)

"Eli sıkı olma; büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır, (kaybettiklerinin) **hasretini çeker durursun."** (İsra, 29)

Peygamber Efendimiz, *"İktisat yapan zarar etmez"* diyor. Yalnız fertlere mahsus mu iktisat? Cemiyetlere de. *"Hayırlı malın hayırlı kişide bulunması ne güzeldir?"*

Şimdiye kadar hangi nizam böyle basit formüllerle güç/zor problemleri halletme yoluna gitmiştir? İslam hukukunda iktisadî konularla ilgili birçok bahisler vardır. Zaten İslam, devlet dinidir.

Görülüyor ki herhangi bir müslüman devlet bu prensipleri tahakkuk ettirirse muhakkak ki en kısa zamanda en büyük hamleleri yapar. Hiçbir müslüman devlet Garb'ın çürük sistemlerine muhtaç değildir. Güneşin yanında bulunanın, yıldızlardan ışık dilenmesi ne kadar gülünçtür değil mi?

Bu saydıklarımız İslam'ın esas umdeleridir. Müslüman devletler kalkınma devresinde oldukları için bugün kalkınmada en başta gelen umdelerin bir kısmını özetledik. Eğer derinliğine inceleseydik ciltler kalınlığında kitaplar yazmak mecburiyetinde kalacaktık. Bu ise bir ihtisas ve büyük emek işidir. Gayemiz bunların modern sistemlerle boy ölçüşebilecek durumda olduğunu anlatmaktır. Yoksa İslam üzerinde etüt yapmak değil. Şurası bir hakikattir ki İslam ferde yahut topluma, millete yahut devlete veya devletlerin birbirleriyle olan siyasî, ictimaî ve iktisadî münasebetlerine dair en güzel sistemleri getirmiştir. Tarihin eşine rastlamadığı en ideal nizamları.

Bu, insaflı bir garplının itirafıdır.

Ne güzel buyuruyor Rabbü'l-Âlemîn:

"İnsanlara ufuklarda ve kendi nefislerinde âyetlerimizi göstereceğiz ki onun (Kur'an'ın) **gerçek olduğu, onlara iyice belli olsun. Rabbinin her şeye şahit olması, yetmez mi?"** (Fussilet, 53)

İSLAM AZINLIKLARI KORUR

Bazı kimseler "İslam'ı sosyal hayatımızda tatbik edersek, içimizde yaşayan başka dinden ve inançtan azınlıkları ne yapacağız? O zaman ayrılık baş göstermez mi, millî birliğimizin bozulmasına sebep olmaz mı?" diyorlar.

Hakikat şöyledir: İslam her şeyi hakkıyla bilen, milletlerin geçmiş ve geleceğini bilen Allah tarafından va'zedilmiştir. Allah'ın koyduğu prensiplerde, İslam ümmeti içerisindeki azınlıkların hakkını koruyan umdeler vardır. Bu umdeler yalnız himayeyle de kalmıyor, aynı zamanda onlara iyi muamelede bulunmayı da emrediyor. Kur'an alemşumul insan birliğini şu ayet-i kerimeyle ne güzel anlatır:

"Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır." (Hucurat, 13)

İslam'da kuru taassup yoktur. O'na göre herkesin inancı mukaddestir. İnancından dolayı kimse zorlanamaz. Her müslüman Hz. Peygamber'den önce gelen kitap ve peygamberlere de inanmak mecburiyetindedir.

İslam yabancılar konusunda en insaflı ve mutedil yolu seçmiş, müslümanların millî birliğini bozucu davranışları yasaklamıştır. Yalnız yasaklamakla da yetinmemiş, millî huzurun temini için yabancılarla iyi münasebeti dinî bir çerçeve içine almıştır.

"Allah, yalnız sizinle din uğrunda savaşanları, sizi yurtlarınızdan çıkaranları ve çıkarılmanız için onlara yardım edenleri dost edinmenizi yasaklar. Kim onlarla dost olursa işte zalimler onlardır." (Mümtehine, 9)

İşte İslam'ın gayr-ı müslim azınlıklara karşı tutumu budur. Bunun anlaşılmayacak, kapalı bir tarafı yok. Azınlıklar ne kadar bağlılıklarında samimi olurlarsa o kadar şefkatle korunurlar. Ancak millî birliği bozmak, İslam devletine hıyanet etmek küstahlığında bulunurlarsa ne yapacağınızı Kur'an-ı Kerim belirtiyor: **"Ey iman edenler! Kendi dışınızdakileri sırdaş edinmeyin. Çünkü onlar size fenalık etmekten asla geri durmazlar, hep sıkıntıya düşmenizi isterler. Gerçekten, kin ve düşmanlıkları ağızlarından** (dökülen sözlerinden) **belli olmaktadır. Kalplerinde sakladıkları** (düşmanlıkları) **ise daha büyüktür. Eğer düşünüp anlıyorsanız, âyetlerimizi size açıklamış bulunuyoruz. İşte siz öyle kimselersiniz ki, onlar sizi sevmedikleri halde siz onları seversiniz."** (Al-i İmran, 118-119)

Böylece bu yönüyle de İslam, en ideal prensiplere sahip olduğunu göstermiştir.

ŞARK'IN KALKINMASI BATI'NINKİNE BENZEMEZ

Şarklı milletleri İslam'dan inhiraf edip Garbı maymunca taklide sevkeden amillerin başında idarecilerinin Garp kültürüyle yetişmiş olmaları gelir. Onlarda hastalık haline gelen bir psikoz vardır:

"Kilise ve din tasallutu yıkılmadan, memlekette din adamlarının, papaların, kahinlerin sultası bertaraf edilmeden, milletin ruhundan dinin hegemonyası sökülmeden ve dinle devlet birbirinden tam olarak ayrılmadan kalkınmanın imkanı yoktur."

Bu düşünce Garplılar için doğru olabilir. Ama bizim için böyle bir şey düşünmek ahmaklıktır. Zira İslamiyet'in siyasî, idarî bünyesiyle başka dinlerin idarî bünyesi arasında farklar vardır. Müslüman din adamlarının yetkileri sınırlıdır. Onların herhangi bir nizamı değiştirmeye yetkileri yoktur. İslam tarihinde bunun pek çok örneği vardır.

İslam, her zaman ilerlemeyi, ilim adamlarını korumayı emreder. Garpta uygulanan bir planın bizim için de faydalı olacağı düşünülemez. Bu konuyu genişliğine inceleyen mütehassıs ilim adamlarımızın eserleri pek çoktur.

Bizim gayemiz, hatırlatma babından bir izahtır. Şurası muhakkaktır ki bizim yeniden dirilişimizi ayarlayacak olan rotayı şu günlerde belirtmek mecburiyetindeyiz. Evet, bu, ölümden sonraki tekrar diriliş gibi bir şey olacaktır.

GÜÇ, FAKAT BAŞARILI BİR ADIM

Bunlardan sonra bütün gücümüzle haykırmanın zamanı gelmiştir. Evet, önümüzde iki yol vardır: Hak ve hakikat yolu, İslam'ın nurlu yolu ile Avrupa'nın çirkef yolu. Avrupa'nın yolunda birtakım zahirî ziynetler ve nefse hoş gelen, onun arzuladığı sefillikler bulunabilir.

İslam yolu ise fazilet, hakikat ve iyilik yoludur. "(Resûlüm!) **De ki: Size bunlardan daha iyisini bildireyim mi? Takvâ sahipleri için Rableri yanında, içinden ırmaklar akan, ebediyen kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve** (hepsinin üstünde) **Allah'ın hoşnutluğu vardır. Allah kullarını çok iyi görür."** (Al-i İmran, 15)

Milletleri helak eden amillerin başında lüks ve israf gelir. Bugünkü Avrupa ise köküne kadar bu bataklığa dalmıştır: **"Bir ülkeyi helâk etmek istediğimizde, o ülkenin zenginlik sebebiyle şımarmış elebaşılarına** (iyilikleri) **emrederiz; buna rağmen onlar orada kötülük işlerler. Böylece o ülke, helâke müstahak olur; Biz de orayı darmadağın ederiz."** (İsra, 16)

Allah Zu'l-Celal, insanlara rahmet olsun diye elçisini gönderdi. Onun dini kıyamet gününe kadar baki kalacaktır. Onunla birlikte hidayet kaynağı, hakikat nurunun menbaı olan, kıyamete kadar insanları hakikate çağıran Kur'an-ı Kerim'i de gönderdi. Peygamber'in hayatı, onun sünnetleri halinde günümüze kadar gelmiştir. Kur'an'ın hakimiyeti ise 13 asırdan beri devam edip gelmektedir. Şüphesiz ki insanlar ona doğru, ya şereflice yürüyecekler ya da rezilce saldıracaklardır. Ve olan olup Allah'ın emri yerini bulacaktır:

"Onu bütün dinlerin üstüne çıkarsın diye."
(Tevbe, 33)

Ey bugünkü devlet idarecileri, buhranlar içinde çırpınan dertli çağımızda yeryüzünü ebedî mutluluğa eriştirecek olan Kur'an'ın sonsuz iksirini zavallı beşeriyete takdim edenlerin öncüsü siz olun.

İslam'ın en ideal şekliyle insanlığın yegâne kurtuluş reçetesi olduğunu siz gösterin yeryüzüne...

Evet, bu güç ama sonunda yüzde yüz muvaffakıyet olan bir yoldur...

MÜSLÜMAN KARDEŞLER TEŞKİLATI

HASAN EL-BENNA

Sadece Mısır İslâmî hareketinin değil tüm dünyadaki İslâmî hareketlerin 20. yüzyıl içerisinde en dikkat çekicilerinden birisi de hiç şüphesiz ki İhvan-ı müslimîn hareketidir. Yerel bir hareket olmasına karşın Afrika ve Orta Doğuda ciddi bir karşılık bulan bu hareket Türkiye'deki hareketleri de derinden etkilemiştir.

Proğramı, proğramının uygulanmasındaki ciddiyeti ve mücadele azmi İslâmî hareketler tarafından örnek alınması gereken bu teşkilat İslâm anlayışındaki saflık ve netlik açısından da dikkate alınmalıdır.

Bizzat Hasan el-Benna tarafından bir konferans şeklinde; teşkilatın yapısı, eğitim anlayışı, hareket metodu, din anlayışı, diğer gruplara bakış açısı her yönüyle ele alınarak anlatılmıştır.

İhvan hareketini tanımak-anlamak isteyenler için mutlaka okunması gereken bu kitap en önemli başvuru kaynağı sayılabilir.

9 786055 350598

ÖZGÜ YAYINLARI